

Årsrapport 2014

for Høgskolen i Østfold

Bildene på forsiden (øverst fra venstre):

1. Inngangspartiet til Høgskolen i Østfold, studiested Halden
2. Studenter ved studiested Fredrikstad har gruppearbeid med utsikt til Glomma
3. Avgangsstudentene ved bachelorsutdanningen i skuespill i «Hamlet Machine»
4. Brubbyggende HiØ-studenter som kom på NRK Dagsrevyen i november 2014

Innhold

I Styrets beretning	6
II Introduksjon til virksomheten	10
III Årets aktiviteter og resultater	14
1 Utdanning	15
1.1 Virksomhetsmål 1	15
1.1.1 Studieporteføljens relevans og utvikling	15
1.1.2 Arbeidsmarkedet i Østfold 2014.....	17
1.1.3 Samhandling med arbeidslivet og praksisfeltet.....	19
1.2 Virksomhetsmål 2	22
1.2.1 Søker- og opptakstall	22
1.2.2 Fleksibel utdanning (nasjonal styringsparameter)	23
1.2.3 Livslang læring og fleksible studier	25
1.3 Virksomhetsmål 3	28
1.3.1 Studentmobilitet.....	28
1.3.2 Antall utenlandske studenter	29
1.3.3 Fremmedspråklige emner og grader	29
1.3.4 Internasjonalisering hjemme	29
1.3.5 Ansattmobilitet	29
1.3.6 Internasjonale prosjekter	30
1.4 Virksomhetsmål 4	31
1.4.1 Læringsmiljø og universell utforming	31
1.4.2 Program- og undervisningskvalitet	35
1.4.3 Studentene skal lykkes med å oppnå definert læringsutbytte (nasjonal styringsparameter)	45
1.4.4 Gjennomføring på normert tid (nasjonal styringsparameter).....	46
1.4.5 Nøkkeltall, interne kvantitative styringsparametere og analyser	47
2 FoU og kunstnerisk utviklingsarbeid	50
2.1 Virksomhetsmål 5	50
2.1.1 Resultatopptåelse på forskning ut fra egenart (nasjonal styringsparameter).....	50
2.1.2 Forskningsinnsats i MNT- og profesjonsfag (nasjonal styringsparameter)	51

2.2 Virksomhetsmål 6	53
2.3 Virksomhetsmål 7	55
2.4 Virksomhetsmål 8	57
3. Formidling og samfunnskontakt	59
3.1 Virksomhetsmål 9	59
3.1.1 Aktiviteter og resultater	59
3.1.1 Høyere utdanning	59
3.1.2 Formidling	60
3.1.3 Andel inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (nasjonal styringsparameter)	63
3.2 Virksomhetsmål 10	64
3.2.1 Samarbeid med samfunns- og arbeidsliv (nasjonal styringsparameter)	64
4 Organisasjon og ressurser	66
4.1 Virksomhetsmål 11	66
4.2 Virksomhetsmål 12	68
4.2.1 Robuste fagmiljøer (nasjonal styringsparameter)	68
4.2.2 Andel kvinner i dosent – og professorstillinger (nasjonal styringsparameter)	69
4.2.3 Andel midlertidige stillinger (nasjonal styringsparameter)	69
4.2.4 Kompetanseutvikling	70
4.2.5 Inkluderende arbeidsliv	71
4.2.6 ARK – arbeidsmiljø- og klimaundersøkelse	72
4.2.7 Medarbeidersamtaler	73
4.3 Virksomhetsmål 13	74
4.3.1 Langsiktig økonomisk planlegging (nasjonal styringsparameter)	74
4.3.2 Andre aktiviteter og resultater	75
5. Midler tildelt over kap. 0281 og supplerende tildelingsbrev kap. 0260	76
5.1 Midler til etter- og videreutdanning for lærere	76
5.2 Midler til utstyr i teknologi- og ingeniørutdanningen	77
5.3 Midler tildelt i revidert nasjonalbudsjett 2014	77
6 Kandidatmåltall	78

IV Styring og kontroll i virksomheten	79
1. Overordnet vurdering	80
2. Likestilling, diskriminering og tilgjengelighet	80
2.1 Personal- og lønnsstatistikk.....	81
2.2 Kjønnssbalanse og mangfold i rekruttering.....	82
2.3 Bruk av deltidsstillinger.....	82
2.4 Tildekking av ansikt	83
2.5 Universelt utformede nettsider.....	83
3. Læringer	83
4. Samfunnssikkerhet og beredskap.....	84
5. Tidstyver	84
5.1 Tiltak for å fjerne tidstyver i arbeid spesifikt knyttet til oppfølging av studiesøkende og studenter.....	85
5.2 Tiltak for å redusere tidstyver i virksomheten som helhet	85
V Vurdering av framtidsutsikter.....	86
1. Planer	87
1.1 Strategisk plan	87
1.2 Styrets prioriteringer i 2015	87
1.3 Plan for tildelt bevilgning.....	88
2 Utdanningskapasitet.....	89
3 Større investeringsprosjekter	90
VI Årsregnskap	91

Vedlegg:

- 1 Strategisk plan 2015 – 2018 for Høgskolen i Østfold med tiltak for 2015
- 2 Rapportering av likestillingstilstanden for 2014
- 3 Utdanningskapasitet - skjema

I Styrets beretning

Styrets beretning

Styret for Høgskolen i Østfold har lagt bak seg et aktivt år der arbeidet med ny strategisk plan og diskusjonen rundt ny struktur i UH-sektoren har hatt stor oppmerksomhet og bidratt til å synliggjøre høgskolens styrker og utfordringer på en tydeligere måte.

Søkertall og opptak til høgskolens studier gikk noe ned i 2014 i forhold til 2013, men dette skyldes i stor grad endringer i utlyst studieportefølje. Det er liten søkerlekkasje fra fylket, og de fleste av våre studenter kommer således fra Østfold. Høgskolen har en viktig rolle i arbeidet med å bedre utdanningsnivået i fylket. Det er også et utstrakt samarbeid med arbeidsliv og praksisfelt, og tilbakemeldingene i de ulike samarbeidsfora tilsier at høgskolens studieportefølje er godt tilpasset det regionale arbeidsmarkedet.

Nærmere 70 % av studentene er bachelorstudenter, men det er antallet masterstudenter som har økt mest de seinere årene. Høsten 2014 er det registrert i underkant av 570 masterstudenter i åtte studier. Dette er en økning på hele 140 % i forhold til 2008, både takket være et økt antall studier og en økt søkning til flertallet av studiene. Høgskolen fikk i 2014 for øvrig akkreditert et masterstudium i scenografi som startet i januar 2015. Dette er det eneste studiet i sitt slag i Skandinavia.

Høgskolen har en omfattende eksternt finansiert etter- og videreutdanning. Aktiviteten har økt jevnt de seinere årene. I 2014 er det registrert omkring 1 400 studenter i videreutdanninger og ca 1 000 i etterutdanning. Omsetningen var på 24,8 mill.kr. I 2014 er det særlig oppfølging av satsingen «Kompetanse for kvalitet» blant annet gjennom omfattende oppdrag for Utdanningsdirektoratet, som har hatt stor oppmerksomhet. Her spiller høgskolen en nasjonal rolle og har fått meget positiv respons fra direktoratet.

Når det gjelder studentgjennomstrømming, er dette en betydelig utfordring for høgskolen. Tallene fra 2014 går imidlertid i riktig retning: Studiepoengproduksjon pr student øker fra 44,0 til 47,4 60-poengsenheter, og også gjennomstrømming på normert tid er bedret i forhold til 2013. Det gjelder både bachelor- og masternivå, men masternivå ligger fortsatt betydelig under gjennomsnittet for statlige høyskoler. Samtidig ser vi at gjennomføring i forhold til avtalt utdanningsplan ligger stabilt høyt, noe som tyder på at eventuelle forsinkelser i stor grad er planlagt. Arbeid med frafallsanalyser og tiltak for å bedre gjennomstrømmingen særlig i masterstudiene, har høy prioritet i avdelingene og følges tett av styret.

Det arbeides aktivt med å utvikle og øke høgskolens forskningsaktivitet. Ikke minst bidrar den økte andelen førstekompetente til dette. Andelen er nå på 53,4 %, noe som ligger over gjennomsnittet for statlige høyskoler. Dette resultatet gjør det nå mulig å omdisponere midler fra kompetanseutvikling til andre typer insentiver som kan gi økt omfang og kvalitet i forskningen.

I 2014 er det gjort endringer i forskningsorganiseringen både på institusjons- og avdelingsnivå, først og fremst for å styrke forskningsledelsen. Det er etablert flere forskergrupper, og i desember pekte styret ut tre faglige satsingsområder som i fire år skal gis ekstra finansiering for å bedre FoU-resultatene både innen publisering og i form av eksterne forskningsmidler. Høgskolen har også i samarbeid med Østfoldforskning og NCE Smart Energy Markets etablert Østfold Forskningsadministrative Senter for å gi økt administrativ støtte til fagmiljøene, blant annet for å kunne øke antall og kvalitet i søknader om eksterne midler.

Resultatene for 2014 når det gjelder eksterne forskningsmidler er svake, men med lyspunkter. Antallet søknader til Norges Forskningsråd (NFR) er økt, og en av disse, fra høgskolens teknologimiljø, ble innvilget med en ramme på kr 26 mill. Prosjektet vil imidlertid ikke gi økonomisk uttelling før fra 2015.

Fristen for rapportering av vitenskapelig publisering er 15.april, og det pågår fortsatt arbeid med å kvalitetssikre dataene. Foreløpige oversikter tilsier at det vil bli en økning totalt sett i antall tellende publikasjoner.

Erasmus+ gir nye muligheter for internasjonalt utdanningssamarbeid, og for å kunne delta aktivt i dette har høgskolen så langt søkt om og fått tildelt midler til tre forprosjekter. Høgskolen har i flere år koordinert og deltatt i Erasmus Intensivprogram, og på basis av disse erfaringene planlegges det ved inngangen til 2015 to søknader til Erasmus+ Strategisk partnerskap.

Hovedtyngden av vår studentutveksling skjer via Erasmus-programmer. Antall utvekslingsstudenter har holdt seg stabilt og er i 2014 totalt 156 hvorav 90 innreisende.

I 2014 endret NyVekst navn til Drivhuset Østfold. Selskapet har det samme formålet som tidligere. Samtidig med navneskiftet ble selskapet medlem av den svenske organisasjonen Drivhuset Sverige. Halden Kommune har kommet inn som 1/3 eier på lik linje med Fredrikstad Kommune og HiØ.

Regnskapsresultatet for 2014 viser at høgskolen har god kontroll på kostnadsutviklingen, og en solid økonomisk basis gjør institusjonen godt ressursmessig rustet til å takle de framtidige utfordringene den står overfor.

Styret vedtok i juni 2014 ny strategisk plan for perioden 2015 – 2018. Det ble i prosessen fram til endelig plan lagt vekt på omfattende medvirkning både internt og eksternt, og planen er godt forankret både i organisasjonen og i regionen.

Gjennom arbeidet med den strategiske planen er det identifisert fire særskilte utfordringer som i planen er løftet fram som hovedprioriteringer i de kommende fire årene:

- Utdanningskvaliteten skal videreutvikles blant annet med sikte på økt studentgjennomstrømming.
- Høgskolen har vedtatt tre faglige satsingsområder for perioden 2015 – 2018 som skal styrke og fokusere forskningen ved institusjonen. Dette forventes å øke både den vitenskapelige publiseringsaktiviteten og formidlingsaktiviteten til allmennheten.
- Høgskolen gjennomfører en omfattende satsing for å øke volumet av eksterne inntekter. De faglige satsingsområdene vil kreve betydelig intern finansiering, men samtidig gi mulighet for økt ekstern finansiering med særlig fokus på inntekter fra NFR og EU. Videre har institusjonen stor oppmerksomhet både på organiseringen av forskningsaktiviteten i fagavdelingene og på å bygge opp et administrativt støtteapparat for forskning blant annet sammen med regionale aktører.
- Høgskolen satser i økende grad på fleksible utdanningsformer både i fleksible studietilbud og studiestedsbaserte programmer. Disse satsingene vil kreve betydelige ressurser, både i form av investeringer i teknologi og i forbindelse med kompetanse- og organisasjonsutvikling.

På kort sikt er det ytterligere ett område som har svært høy prioritet: utvikling av femårig lærerutdanning. Sammen med de øvrige områdene følges dette opp med tiltak og ressurser i Aktivitetsplan og budsjetttrammer for 2015.

I oppfølgingen av arbeidet med ny struktur for universitets- og høyskolesektoren har høgskolens styre hatt omfattende diskusjoner rundt institusjonens framtidige plass i UH-landskapet. Styret konkluderte i sitt svar til departementet med at Høgskolen i Østfold som institusjon har en størrelse og robusthet både faglig og økonomisk, som gjør den i stand til å fortsette som selvstendig institusjon.

Styret så samtidig for seg et utvidet samarbeid med andre institusjoner, primært langs østsiden av Oslofjorden med henvisning til at det er langs denne akse studentene orienterer seg når det gjelder høyere utdanning, og det samsvarer også med så vel regional arbeidspendling og kompetanseflyt som hvordan næringsliv og offentlig virksomhet i regionen søker samarbeid.

Videre ønsket styret å understreke at høgskolens beliggenhet også gjør det naturlig å videreutvikle faglig samarbeid med institusjoner i vårt nærområde i Sverige.

Vår nye visjon «Høgskolen i Østfold møter fremtiden med grenseløs kunnskap» henspeiler på samarbeid på tvers av fagområder, institusjoner og geografi.

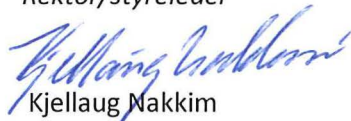
Halden 12. mars 2015

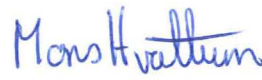
Hans Blom
Rektor/styreleder

Toril Mølmen
Styremedlem

Kjellaug Nakkim
Styremedlem

Mons Hvattum
Styremedlem

Helge Kolstad
Styremedlem

Khadijeh Pooriyan
Styremedlem

Jon Erik Liebermann
Styremedlem

Vigdis Abrahamsen Grøndahl
Styremedlem

Birgitte Nordahl Husebye
Styremedlem

Christian Ebeltoft
Styremedlem

Gro Telhaug
Styremedlem

Carl-Morten Gjeldnes
Høgskoledirektør/styrets sekretær

II Introduksjon til virksomheten

Høgskolen i Østfold møter fremtiden med grenseløs kunnskap

Overskriften er høgskolens visjon som ble utviklet i arbeidet med ny strategisk plan i 2014. Den illustrerer høgskolens ambisjon om å utvikle seg på tvers av grenser: geografisk, faglig, kulturelt og organisatorisk.

Høgskolen i Østfold (HiØ) er en statlig høyskole, knyttet til Kunnskapsdepartementet, med over 6 000 studenter fordelt på to studiesteder: Fredrikstad og Halden. I Fredrikstad ligger Avdeling for helse- og sosialfag, Avdeling for ingeniørfag og Akademi for scenekunst. I Halden finner vi Avdeling for informasjonsteknologi, Avdeling for lærerutdanning og Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag. Ved studiested Halden finner vi også høgskolens sentrale ledelse, felles teknisk/administrative tjenester samt Nasjonalt senter for fremmedspråk i opplæringen som høgskolen er vertskap for. HiØ VIDERE (tidligere SKUT – Senter for KompetanseUTvikling) ivaretar høgskolens eksterne etter- og videreutdanning og er lokalisert til begge studiesteder. Høgskolen har i tillegg en egen avdelingsovergripende enhet, PULS (Program for Undervisning, Læring og Studiekvalitet), med spesielt ansvar for studentevalueringer og basiskvalifisering i høgskolepedagogikk.

Studietilbud 2014/2015

	Antall
Bachelorstudier	23
4-årig lærerutdanning	2
Masterstudier	9
Årsstudier	15
Videreutdanninger	17
Halvårsheter og betalingsstudier	28
Forkurs og realfagskurs for ingeniørstudenter	2

Høgskolen har en bredt sammensatt studieportefølje som spenner fra profesjonsutdanninger til kunstutdanninger både på bachelor- og masternivå. I studieåret 2014/2015 tilbys 23 bachelorstudier, 4-årig grunnskolelærerutdanning både for trinn 1-7 og trinn 5-10 og 9 masterstudier i tillegg til kortere studier innen en rekke fagområder. Flere av studiene tilbys både som heltids- og deltidsstudier og som fleksible studier.

Høgskolen har sterke nasjonale fagmiljøer innen språk og småbarnspedagogikk, og gjennom Akademi for scenekunst har vi også profilert oss som en kunst- og kulturinstitusjon som strekker seg langt ut over Norges grenser. Som den første institusjonen i Skandinavia tilbyr HiØ fra 2015 masterstudium innen scenografi.

Som en regional høyskole er vi særlig opptatt av vårt nærområde. Østfold fylke har store utfordringer i forhold til utdanningsnivå, folkehelse, arbeidsledighet og levekår, og som kompetanseorganisasjon kan vi bidra aktivt for å sikre og styrke den sosiale og økonomiske bærekraften i fylket. For å oppnå dette er det viktig for oss å ha tett kontakt med det regionale samfunns- og arbeidslivet både når det gjelder utvikling av studieporteføljen og gjennom forskning og utvikling.

Internasjonalt samarbeid er en viktig del av høgskolens aktiviteter. Vi har attraktive partneravtaler med en rekke utdanningsinstitusjoner både i Norden, Europa og andre verdensdeler, og andelen utreisende studenter er økende. Mottaksapparatet for innkomne utvekslingsstudenter er profesjonelt og velfungerende.

Høgskolen har de siste årene hatt stor oppmerksomhet rettet mot å øke sin FoU-virksomhet både når det gjelder omfang og kvalitet. For å oppnå dette har det blant annet vært gjennomført en omfattende kompetanseheving, noe som har medført at høgskolens andel førstekompetente nå

ligger over gjennomsnittet for statlige høyskoler. Dette har lagt grunnlag for økt utdannings- og forskningskvalitet og styrket høgskolens muligheter til å posisjonere seg som en attraktiv institusjon.

Vi er opptatt av at vi skal være en synlig kompetanseinstitusjon i vår region. Formidling og samfunnskontakt er dermed en viktig side av vår virksomhet. Ansatte ved høgskolen inngår i økende grad i regionale nettverk og FoU-prosjekter, og institusjonen står for en betydelig etter- og videreutdanningsvirksomhet.

Det norske høyskole- og universitetslandskapet er i endring, og vi vil være med på å tegne det nye kartet for høyere utdanning. For å styrke og utvikle kvaliteten er det viktig for oss å bidra aktivt til et økende samarbeid med andre universiteter og høyskoler, primært langs østsiden av Oslofjorden. Ut fra dette ser vi på Norges miljø- og biovitenskapelige universitet og Høgskolen i Oslo og Akershus sammen med Høgskolen i Hedmark som de viktigste samarbeidspartnerne.

Samtidig vil vi utnytte vår beliggenhet på grensen mot Sverige til å utvikle faglig samarbeid med svenske institusjoner. Vi har i flere år samarbeidet med Karlstads universitet, Göteborgs universitet og Linnéuniversitetet, og i 2013 signerte vi en samarbeidsavtale med Högskolan Väst.

Høgskolens ambisjoner er illustrert gjennom følgende virksomhetsidé:

Høgskolen i Østfold skal være en nasjonalt attraktiv høyskole med regional forankring. Vi fyller vår rolle som fremtidsrettet kunnskapsaktør gjennom en arbeidslivsorientert studie- og fagportefølje med fokus på kvalitet, tverrfaglighet og fleksibilitet. Kjernen skal være anerkjente bachelor- og masterstudier primært utledet av regionens behov for kompetanse. Høgskolen skal stimulere til og utvikle seg gjennom dialog og samarbeid på tvers av grenser; geografisk, faglig, kulturelt og organisatorisk. Vi skal være en drivkraft i den regionale utviklingen og en attraktiv samarbeidspartner for arbeids- og samfunnsliv både regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

Hovedtall¹

Studenter

	2011	2012	2013	2014
Totalt antall søkere (bevilgningsstudier/forkurs)	14 704	17 342	16 428	15 903
Herav primærsøkere	4 379	5 294	4 800	4 354
Opptak (bevilgningsstudier/forkurs)	2 567	2 550	2 892	2 632
Antall studenter høst (bevilgningsstudier)	4 596	4 810	5 095	5 195
Herav:				
- Bachelor + 4-årig lærerutdanning	3 118	3 259	3 417	3 437
- Master	394	502	556	562
- Øvrige studier	1 084	1 049	1 122	1 196
Antall studenter i forkurs	96	48	66	45
Antall studenter i betalingsstudier				
- Vår	697	608	838	690
- Høst	438	459	539	684

¹ Alle tall er hentet fra DBH (Database for høyere utdanning)

	2011	2012	2013	2014
Fullførte studieprogram				
- Master	35	62	35	49
- Bachelor/grunnskolelærer/PPU	744	799	858	929
- Øvrige studier (bevilgningsfinansierte)	578	513	448	437
- Forkurs/realfagskurs	23	26	25	30
- Betalingsstudier	631	745	945	810
Uttekslingsstudenter				
- innreisende	70	93	88	90
- utreisende	59	43	69	66
Utenlandske studenter	288	325	388	446

Vitenskapelig publisering²

	2011	2012	2013	2014
Antall tellende publikasjoner	87	127	103	
Antall publikasjonspoeng	90,0	111,1	83,0	

Ansatte og økonomi

	2011	2012	2013	2014
Antall ansatte totalt (årsverk)	469,0	491,0	488,0	509,7
Undervisnings- og forskningspersonale	271,3	283,5	280,4	289,5
Herav %-andel (NOKUT-portalen):				
- Professorer/dosenter	6,5	9,5	10,1	9,8
- Øvrige førstekompetente	38,7	40,5	42,5	43,6
Teknisk/administrative og støttestillinger	197,7	207,5	207,6	220,2
Økonomi				
Driftsinntekter – mill.kr	510,5	536,2	555,4	600,3
Herav				
- Bevilgningsinntekter fra KD	470,1	495,6	515,5	554,8
- Andre inntekter	40,4	40,6	39,9	45,5

² Frist for rapportering til CRISTin (Current Research Information System in Norway) er først 15. april. Det foreligger derfor ennå ikke resultater for vitenskapelig publisering for 2014.

III Årets aktiviteter og resultater

1 Utdanning

1.1 Virksomhetsmål 1

Virksomhetsmål 1

Høgskolens studieportefølje skal være profesjons- og arbeidslivsorientert og ta utgangspunkt i regionens behov for kompetanse.

1.1.1 Studieporteføljens relevans og utvikling

Høgskolen i Østfold (HiØ) har siden opprettelsen i 1994 hatt en profil klart rettet mot profesjonsutdanninger som er godt tilpasset samfunnets og regionens behov. Dette er tydelig reflektert i vår studieportefølje.

1.1.1.1 Årlig vurdering av studieportefølje

Høgskolestyret behandler årlig (november) høgskolens studieportefølje basert på en analyse av søkerutvikling, utviklingen i arbeidsmarkedet, gjennomstrømming og andre strategiske vurderinger.

Søkertallet har økt de siste årene, men økningen skyldes ikke at vi rekrutterer flere fra andre fylker. 73 prosent av søkerne til HiØ i Samordna opptak er fra Østfold, og vi ser at søkere fra Østfold i liten grad søker studieplass ved annen høyskole eller universitet så lenge studietilbudet allerede finnes her. Lekkasjen skjer til studier som ikke tilbys ved høgskolen, f.eks. rettsvitenskap, politiutdanning, siviløkonomutdanning, fysioterapi, psykologi, medisin og idrettsvitenskap. Høgskolens studieportefølje oppfattes dermed som relevant i det regionale søkermarkedet.

For studieåret 2014/2015 ble studieporteføljen i all hovedsak videreført uendret. Bortsett fra justering i antall studieplasser ved hver avdeling/enkeltstudium, ble det gjort noen endringer i masterporteføljen og i videreutdanningstilbudet, bl.a. startet tre nye masterstudier ved HiØ:

- *Masterstudium i spesialpedagogikk* har tidligere vært et tilbud i samarbeid med Universitetet i Stavanger og ble for første gang tilbudt som eget studium ved HiØ høsten 2014.
- *Masterstudium i barnehagepedagogikk og småbarnsvitenskap (0-3 år)* ble igangsatt som et helt nytt tilbud.
- *Masterstudium i scenografi ved Akademi for scenekunst* startet opp i januar 2015 med fem studieplasser på heltid, som det eneste tilbudet i Skandinavia innenfor dette fagfeltet.

Samtidig ble det for studieåret 2014/2015 vedtatt ikke å starte opp nytt kull i *Masterstudium i mangfold og inkludering i pedagogisk virksomhet*, og heller ikke deltidstilbud innenfor sykepleie og vernepleie. Når det gjelder sistnevnte studium, ønsker fagmiljøet å bruke tid på å utvikle gode fleksible løsninger før det lyses ut igjen.

I 2014 søkte og fikk høgskolen tilleggsakkreditering for en ny studieretning i fransk i masterstudiet fremmedspråk i skolen. Studieretningen starter høsten 2015. Samtidig er hele masterstudiet fremmedspråk i skolen omarbeidet til deltidsstudium.

1. september 2014 sendte høgskolen akkrediteringssøknad til NOKUT for *Masterstudium i sykepleie – kronisk sykdom* (120 stp).

I november 2014 vedtok høyskolestyret å etablere spansk påbygging, 30 studiepoeng, som også starter høsten 2015.

Videreutdanningen *Pedagogisk utviklingsarbeid i barnehagen (PUB) – De yngste barna i barnehagen*, som normalt har hatt oppstart i desember/januar, ble ikke utlyst for opptak i 2014/2015 på bakgrunn av svak rekruttering året før.

Høsten 2014 startet Praktisk-pedagogisk utdanning for yrkesfag for trinn 8 – 13, etter ny rammeplan.

Høsten 2014 ble det gjennomført et forsøk med MOOC (Massive Open Online Courses) innenfor lærerutdanningen. 15 studiepoeng i *Innføring i informasjons- og kommunikasjonsteknologi*, knyttet til studiet IKT for lærere. Se nærmere omtale i avsnitt 5.1.

Avdeling for lærerutdanning startet våren 2014 utredning av muligheten for etablering av skolerettede masterstudier. Utredningen munnet ut i etableringen av Prosjekt Master Grunnskolelærerutdanning, for utvikling av integrerte femårige masterstudier i grunnskolelærerutdanning 1. – 7. og 5. – 10. trinn (300 stp). Høgskolen avsatte strategiske midler til utredningsarbeidet i 2014-budsjettet, og prosjektet videreføres i 2015.

1.1.1.2 Studier med praksis

Noen studier har et større rekrutteringspotensiale, men opptak begrenses av tilgangen til antall praksisplasser. Spesielt er dette en aktuell problemstilling når Sykehuset Østfold skal flytte og samlokalisere sin virksomhet på Kalnes i Sarpsborg innen oktober 2015. Tilgangen til praksisplasser er en utenforliggende faktor som åpner for mulighet til å revidere/omorganisere allerede godkjente studieplaner som er vedtatt for treårsperioder, slik at studentene skal kunne oppnå det læringsutbyttet som er forventet selv om tilgang på praksisplasser reduseres uventet.

Høsten 2014 ble en prosjektleder tilsatt for å implementere bruk av det studieadministrative systemet (FS) til praksisadministrasjon ved Avdeling for helse- og sosialfag, med mulighet for utvidelse til Avdeling for lærerutdanning. Prosjektet løper til mars 2016, og har potensiale til å bedre kommunikasjonen mellom fagmiljøer og administrasjon som jobber med praksisstudier innenfor ulike fagområder og med like eller ulike praksisfelt.

1.1.1.3 Endring i studieplanprosess, tilpasning av studiets organisering og innhold

I juni 2014 vedtok høyskolestyret å endre tidsløpet og frist for ferdigstillelse av studieplanrevisjoner, slik at dette bedre kan koordineres med hhv studentevalueringsprosesser og markedsføringsprosesser. Frist for ferdigstillelse av studieplaner for kommende studieår er nå 1. mars, slik at søkerne kan orientere seg i mest mulig oppdaterte studieplaner før de søker og takker ja til studieplassen. Selv om ikke studieporteføljen som sådan endres radikalt fra år til år, skjer det en kontinuerlig utvikling internt i studiene. Disse endringene er ikke så godt synlige, men av stor betydning for arbeidslivsrelevans. Endringer kan være knyttet til valgfagsportefølje, valg av praksisarena, og generell innholdsmessig påvirkning – enten fra statlig styrte rammedokumenter eller fra dialog med arbeidslivet via advisory board, praksisforum, lokale eller nasjonale fagråd m.m.

1.1.1.4 Kandidatundersøkelser

HiØ bruker kandidatundersøkelser som en metode for å måle studienes arbeidslivsrelevans, og høgskolen gjennomførte i 2014 en kandidatundersøkelse via konsultentselskapet Universum. Undersøkelsen viser at HiØ ligger på landsgjennomsnitt når det gjelder kandidatenes tilfredshet med arbeidet de fikk etter avsluttet studium, 71 % er fornøyd eller svært fornøyd. 16 % av de spurte vurderer å bytte arbeidsgiver, der landsgjennomsnittet er 23 %. Kun 1 % oppgir at de jobber i en bransje som ikke er relevant for utdanningen. Landsgjennomsnittet er 10 %. Av fagområdene som HiØ dekker, er det kandidater med utdanning innen ledelse, økonomi og administrasjon som i størst grad føler seg godt forberedt på jobblivet. Mest fornøyd med arbeidslivsrelevansen er kandidater fra ingeniørfaglige utdanninger. Her ligger resultatet over landsgjennomsnittet. Minst fornøyd er kandidater fra helse- og sosialfaglige utdanninger. De overordnede tallene fra undersøkelsen viser at kandidatene fra HiØ får relevant jobb i riktig bransje etter fullført studium.

I tillegg til kandidatundersøkelsen fra Universum ble undersøkelsen Studiebarometeret gjennomført av NOKUT. Undersøkelsen viser at 80 % av HiØ sine nåværende studenter i andre år av enten et bachelor eller masterløp mener at utdanningen de tar er relevant for arbeidslivet.

1.1.2 Arbeidsmarkedet i Østfold 2014

I forkant av styrets behandling av studieporteføljen får styret seg forelagt en analyse av det regionale arbeidsmarkedet. Sammen med dialogen med arbeidslivet er denne analysen et viktig verktøy for å sikre at vår studieportefølje er i tråd med den regionale utviklingen i arbeidsmarkedet og regionens behov for kompetanse.

1.1.2.1 Overordnede tall

Per utgangen av desember 2014 var det 4 684 helt ledige arbeidstagere i Østfold; dette representerer 3,3 % av arbeidsstyrken, noe som representerer en nedgang på 8 % fra samme tid i fjor.

Arbeidsløsheten har økt mest blant ledere, arbeidstagere innen ingeniørfag og IKT, meglere og diverse konsulenter samt i kontorfaglige yrker. Likevel er det blant disse kun kontorfaglige yrker som har spesielt stor arbeidsledighet. I fylket er det flest ledige arbeidstagere innen helse, pleie og omsorg, kontorarbeid, butikk og salg, industriarbeid og bygg og anlegg. Samtidig ser vi at tilfanget av ledige stillinger innen helse, pleie og omsorg har økt med 92 % fra samme tid året før, stillinger innen kontorfaglig arbeid har økt med 114 %, industriarbeid har økt med 271 %, mens butikk og salg har minsket med 59 % og bygg og anlegg med 74 %. Ingeniørfag og IKT har hatt en nedgang i tilfanget av ledige stillinger på 11 %, noe som nok har vært med på å øke arbeidsledigheten i denne gruppa, likevel uten at arbeidsledigheten er blant de største i fylket.

Yrkesgruppene som har hatt nedgang i den totale arbeidsledigheten er jordbruk, skogbruk og fiske, akademiske yrker, helse, pleie og omsorg, bygg og anlegg samt reiseliv og transport. At bygg og anlegg er blant yrkesgruppene som har størst arbeidsledighet og størst nedgang i antall utlyste stillinger, men samtidig også er blant de som har størst nedgang i den totale arbeidsledigheten, kan tyde på at det er nedgang i antall arbeidssøkere som definerer seg inn i denne gruppa, eller at flere fra denne yrkesgruppa søker seg arbeid innen andre yrkesgrupper.

Høgskolen i Østfold (HiØ) utdanner kandidater til noen av arbeidslivsgruppene som rapporterer noe høyere arbeidsledighetstall, og i det følgende ser vi nærmere på noen av dem.

1.1.2.2 Industri, ingeniør- og IKT

HiØ har flere ingeniørutdanninger, og NAV melder fremdeles om stor etterspørsel etter ingeniører i Østfold. Likevel viser statistikken fall i stillingsutlysninger for ingeniører, samtidig som andelen av stillingsutlysninger i industrien generelt har økt fra desember 2013 til desember 2014. Forklaringen kan være at mange av ingeniørstillingene er ved private bedrifter som ikke har plikt til å lyse ut stillinger eksternt og at mye tilsetting går via uformelle veier. Det kan virke som om det er grunn til å tro at arbeidsmarkedet innen disse næringene er noe større enn hva tallene fra NAV antyder. Innenfor kjemisk industri er det en stabil sysselsettingssituasjon, da eksportnæringen innen akkurat dette feltet har vist en svak positiv trend.

1.1.2.3 Bygg- og anlegg

På grunn av lavt rentenivå forventet NAV en økning i sysselsettingen i denne bransjen på 1 % i 2014, og melder at det er mangel på kvalifisert arbeidskraft. Samtidig falt tilgangen på utlyste stillinger fra desember 2013 ganske mye. Det kan være at også her går en stor del av rekrutteringen gjennom uformelle kanaler da bransjen i stor grad er privat. Det er spesielt byggingeniører, elektrikere og rørleggere det er etterspørsel etter, men denne etterspørselen reflekteres altså ikke i offentlige stillingsutlysninger. Det er forventet at etterspørselen etter arbeidskraft i denne bransjen vil fortsette å øke. Bachelor i ingeniørfag bygg er også det ingeniørstudiet ved HiØ som har klart størst søknad, mer enn hva vi har studieplasser til.

1.1.2.4 Helse- og sosial

På grunn av befolkningsøkning, høyere levealder og stort frafall av kvalifisert arbeidskraft har helse- og sosialsektoren problemer med rekruttering; likevel var 342 arbeidstagere med denne yrkesbakgrunnen meldt arbeidsledige i desember 2014. Det er tilgangen på *kvalifisert* arbeidskraft som er problematisk. Svært få av de ledige har den faglige kompetansen det blir spurt etter i stillingsutlysningene. Det er spesielt helsefagarbeidere, sykepleiere og spesialsykepleiere det er mangel på. Samtidig meldte flere kommuner i Østfold om innstramming i helsesektoren, og det er uvisst hvor mye dette vil merkes på stillingstilgangen. Likevel hadde denne sektoren en økning i etterspørselen etter arbeidskraft det siste året. Vanskelighetene med å finne arbeidstagere med relevant kompetanse i denne bransjen kan øke, da det er forventet at behovet for helsearbeidere med spisskompetanse vil øke grunnet høyere levealder og økt bosetning i fylket. Grunnutdanningene innen helse- og sosial ved HiØ er svært etterspurte, og høgskolen har på langt nær tilstrekkelige plasser til alle kvalifiserte søkere. HiØ tilbyr også videreutdanning for sykepleiere innen akutt-, anestesi-, intensiv- og operasjonssykepleie samt i akuttgeriatri. Alle disse studiene rekrutterer godt.

1.1.2.5 Oppsummering

I Østfold er det fremdeles et gap mellom tilgjengelig arbeidskraft og nødvendig kompetanse, det vil si at arbeidstagerne finnes, men har ofte ikke den kompetansen arbeidsgiverne etterspør. I sin prognose for arbeidsmarkedet i Østfold 2014 skriver NAV at de har et ansvar for å koble arbeidssøkere og arbeidsgivere ved blant annet «... å motivere arbeidssøkere til å søke, og tilby kompetanseheving mot yrker som arbeidsgivere har vanskeligheter med å rekruttere til» (Prognose

for arbeidsmarkedet i Østfold 2014, NAV, s. 15). Høgskolen har en viktig rolle i å tette dette gapet som eksisterer mellom tilgjengelig arbeidskraft og behovet for kompetanse.

1.1.3 Samhandling med arbeidslivet og praksisfeltet

Høgskolen i Østfold (HiØ) har et kontinuerlig fokus på å tilby relevante studier som er tilpasset et arbeidsmarked i stadig endring. I avsnittene under beskrives både aktuelle prosjekter og arrangementer som har funnet sted i 2014, samt kontinuerlige ordninger for tett dialog med relevante aktører i regionen.

1.1.3.1 Kortvarige arrangementer- studier og arbeidsliv

Fagmiljøene ved HiØ avholder og deltar på flere arrangementer der formålet er samhandling mellom arbeidslivet og studiene/praksisfeltet.

I 2014 har HiØ avholdt flere konferanser i samarbeid med arbeidslivet. Blant disse er Norsk informatikkonferanse, Fremtidskonferansen i samarbeid med næringsklynger i Østfold og Barnehagekonferansen i samarbeid med Fylkesmannen i Østfold. De forskjellige fagmiljøene deltar på og arrangerer også en rekke kortere seminarer, profesjonsdager og workshops der arbeidsliv, fagmiljø og ofte studenter utveksler erfaringer og innspill. I 2014 ble det avholdt en overordnet karrieredag samt flere fagspesifikke karriere- og næringslivsdager ved HiØ.

Mange av studiene ved HiØ er tilrettelagt for prosjekter i samarbeid med arbeidslivet. Ved flere av grunnstudiene kan studentene skrive bacheloroppgave i samarbeid med en lokal bedrift, men HiØ tilbyr også mer generelle prosjekter der studentene involveres i arbeidslivet på forskjellige vis. Ved Avdeling for lærerutdanning har for eksempel representanter fra arbeidslivet og studenter samarbeidet i utviklingen av den nye barnehage- og grunnskolelærerutdanningen. Eksempler på andre prosjekter som involverer både studenter og arbeidslivsrepresentanter er prosjekt om skoleovertakelse, prosjekt om entreprenørskap og prosjekt «Arena for utforskning». Metoden med kortere, arbeidsrelaterte prosjekter er også mye brukt ved Akademi for scenekunst. I 2014 deltok blant annet alle tredjeårsstudentene på workshop i Tallinn knyttet til utvikling og produksjon av en operaframstilling. Under Folkoperaens Opera Showroom – Opera för alla i Stockholm i april 2014 deltok tredjeårsstudentene i realiseringen av scenografiene til oppsettingene. De gjennomførte også en to ukers workshop på Håøya i Oslofjorden der de utviklet minnester for tre dramatiske hendelser på øya blant annet under annen verdens krig. Formålet med denne workshopen var bruk av scenografi i andre kontekster enn teater. I workshopen deltok også studenter fra Avdeling for helse- og sosialfag og Avdeling for ingeniørfag samt Kunsthøgskolen i Oslo. Slike kortvarige prosjekter gir studentene verdifull innsikt i mulighetene innenfor fagfeltet de har valgt å utdanne seg innen, samtidig som prosjektene de er med på reflekterer det aktuelle arbeidslivet slik det framstår per i dag.

1.1.3.2 Kontinuerlige ordninger – arbeidslivsrelevans i studiene

Avdeling for lærerutdanning har fireårskontrakter med sine praksisskoler og –barnehager, og har i 2014 søkt etter partnerinstitusjoner for en ny periode. Når det gjelder praktisk pedagogisk utdanning (PPU), inngås disse avtalene på en hyppigere basis. Både PPU og grunnskolelærerutdanningen prioriterte et tettere samarbeid med et utvalg av skoler når arbeidet med nye avtaler ble initiert i

2014. Det samme gjelder for barnehagelærerutdanningen som har inngått et samarbeid med fem barnehager i 2014. I tillegg til tett samarbeid med praksisinstitusjonene deltar fagmiljøene ved avdelingen i yrkesforum for barnehagelærerutdanningen og skoleledermøter i grunnskolelærerutdanningen to ganger per år. Avdelingen har også fokus på praksis i fora som Studieplanutvalget og Avdelingsstyret.

Avdeling for helse- og sosialfag har et eget koordinatorforum som står for planlegging og gjennomføring av praksis i avdelingens studier. Forumet avholdt fire møter i 2014, og saker som ble behandlet der var søknad om praksisplasser for 2014 og 2015, endring av praksisperioder, samarbeidsmidler og spesifikke problemstillinger knyttet til de forskjellige praksisene.

Avdelingen opprettet i 2014 et eget fagråd, og har i tillegg et advisory board. Avdelingen jobber med å klargjøre myndighetsområdene til disse tre foraene.

HiØ har et sterkt språkmiljø ved Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag, og det avholdes jevnlig møter med Nasjonalt senter for fremmedspråk i opplæringen der blant annet fremtidig studieportefølje i språk er et gjennomgangstema. Avdelingen har også obligatorisk praksis på et av sine grunnstudier, og studentene på masterstudiet i organisasjon og ledelse er i tillegg yrkesaktive, og kontinuerlig dialog med disse studentene sikrer at studiet har høy relevans for arbeidslivet.

HiØ har flere slike erfaringsbaserte studier der studentenes arbeidserfaring blir en integrert del av læringsutbyttet, slik som masterstudiet i tverrfaglig samarbeid i helse- og sosialsektoren og masterstudiet i psykososialt arbeid, begge ved Avdeling for helse- og sosialfag.

Representasjon er også en metode som brukes for å sikre arbeidslivsrelevans i studiene, både ved å invitere næringslivsrepresentanter inn i HiØ sine råd og styrever, og ved at egne ansatte deltar som representanter i eksterne råd og styrever. For eksempel har Avdeling for lærerutdanning tre arbeidslivsrepresentanter i eget avdelingsstyre, og en representant fra Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag sitter i Halden Næringsråd.

Høgskolen i Østfold hadde tidligere et felles Råd for Samarbeid med Arbeidslivet (RSA) med høgskolene i Buskerud, Vestfold og Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU). Dette ble avviklet i 2013, og i 2014 opprettet HiØ et eget RSA. Fylkesmannen i Østfold, Østfold fylkeskommune, NMBU, partene i arbeidslivet samt sentrale offentlige og private virksomheter i Østfold er representert i rådet sammen med høgskolens øverste ledelse. Rådet konstituerte seg høsten 2014 og vil møtes to ganger årlig. Se også avsnitt 3.2.1.

1.1.3.3 Advisory Boards

Høgskolen i Østfold har tre advisory boards (AB); ved Avdeling for ingeniørfag, Avdeling for helse- og sosialfag og Avdeling for informasjonsteknologi. AB fungerer i stor grad som en informasjonsplattform der nyheter og innspill til positiv utvikling av studier og studieporteføljen blir delt mellom de forskjellige representantene.

I 2014 har muligheter for fellesprosjekter med arbeids- og næringslivet blitt diskutert på de fleste møtene. AB blir gjerne brukt som et forum der næringslivet får presentere prosjekter som kan være givende for HiØ å være en del av. Blant annet har Sykehuset Østfold gitt to presentasjoner av prosjekter der de ønsker samarbeid med Avdeling for helse- og sosialfag: ett prosjekt om fullskala

simulering av kliniske og psykiatriske tilstander og ett prosjekt om spillteknologi rettet inn mot blant annet opplæring av nyansatte. I AB blir mulighetene for samarbeid i slike prosjekter vurdert, både rent praktisk, og i hvilken grad prosjektene kan utvikles for å gi nytteverdi i våre studier. I AB arbeides det også for å føre sammen miljøer fra HiØ og næringslivet som allerede innehar kompetanse på samme områder og derfor kan maksimere utbyttet av et samarbeid. Et eksempel på en slik strategi er samtalene mellom bioingeniører fra Sykehuset Østfold og Avdeling for ingeniørfag som har resultert i fire søknader fra ansatte ved HiØ om FoU-tid som skal benyttes til å igangsette og utvikle dette samarbeidet. Avdeling for ingeniørfag har også en lang tradisjon for å trekke næringslivet direkte inn i studiene; spesielt i bacheloroppgavene. I 2014 ble AB brukt til å problematisere dette prosjektsamarbeidet mellom Avdeling for ingeniørfag og lokale bedrifter, og det framkom blant annet at samarbeidet måtte ha betydning for de involverte bedriftene og i større grad foregå på deres premisser. I denne sammenhengen ble AB også brukt til å redegjøre for eksterne finansieringsmuligheter.

I tillegg til å utvikle fellesprosjekter med næringslivet blir AB også brukt som forum for diskusjoner rundt HiØ sin studieportefølje og utviklingen av denne sett i sammenheng med arbeidsmarkedsutviklingen. Blant annet har Avdeling for informasjonsteknologi brukt AB i arbeidet med å revidere studieplanene ved avdelingen i 2014. Ved Avdeling for ingeniørfag har AB utredet mulighetene for å utvikle ytterligere kursvirksomhet rettet mot næringslivet i regi av Senter for Kompetanseutvikling (SKUT – fra 2015 HiØ VIDERE).

Tre av avdelingene ved HiØ har ikke AB. Akademi for scenekunst har i stedet et kunstnerisk råd som har en mer uformell karakter. Medlemmene i kunstnerisk råd er anerkjente internasjonale kunstnere innen de aktuelle kunstfeltene, og problemstillinger knyttet til akademiets kunstneriske profil diskuteres på uformelle møter. Ved Avdeling for lærerutdanning er det eksternt representasjon i avdelingsstyret, og ved Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag blir opprettelse av et eget AB nå utredet.

1.2 Virksomhetsmål 2

Virksomhetsmål 2.

Høgskolen skal legge til rette for livslang læring og fleksibilitet i studiene.

Nøkkeltall og kvantitative styringsparametere

Parameter	2013	2014	Mål	Resultat
Antall studenter i videreutdanninger, påbygginger og årsstudier	1 608	1 830	+15 %	+13,8 %
Antall deltakere i etterutdanning	1 712	933	1 000	93,3 %
Antall studenter i høyere grads studier	556	562	625	89,9 %
Andel studenter over 30 år	37,3 %	37,3 %		
Antall studenter i fleksibel og desentral utd.	316	302	350	86,2 %
Antall studenter totalt (alle)	5 634	5 879	+3 %	+4,3 %

1.2.1 Søker- og opptakstall

Høgskolen i Østfold (HiØ) hadde et lite fall i totalt søkertall til bevilgningsfinansierte studier fra 2013 til 2014, fra 4588 primærseekere i 2013 til 4332 primærseekere i 2014. Mens søkertallene til lavere grads studier i Samordna opptak kun hadde en marginal nedgang, gikk søkertallene til masterstudier og videreutdanninger i lokalt opptak ned med rundt 200 primærseekere. Årsaken til nedgangen skyldes i hovedsak endringer i utlyst studieportefølje ved opptaket.

Vi har sett på utviklingen i frafallet i søknads- og opptaksprosessen blant primærseekerne.

Tabell 1. Frafall i opptaksprosessen

Type opptak	Frafall i søknadsprosessen		Frafall etter gitt opptak	
År	2013	2014	2013	2014
Samordna opptak	28,6 %	26,6 %	28,5 %	26,7 %
Lokalt opptak	36,2 %	39,0 %	35,7 %	26,0 %

Beregnet på grunnlag av søkerdata fra studieadministrativt system FS

Tallene viser at frafallet blant våre primærseekere, som dels skyldes at seekere ikke følger opp sin søknad om opptak utover det å ha registrert seg som søker og dels at de ikke fyller kvalifikasjoner for opptak, har gått ned med to prosentpoeng fra 2013 til 2014 til lavere grads studier, mens frafallet i denne delen av opptaksprosessen har økt med 2,8 prosentpoeng i opptaket til masterstudier og videreutdanninger.

Ser vi imidlertid på utviklingen etter at tilbud er gitt og tilbøyeligheten til oppmøte til studier, er det en positiv utvikling innenfor både lavere og høyere grads studier. Frafallet blant primærseekere fra tilbud til oppmøte, er redusert.

Samlet sett er frafallet i hele opptaksprosessen som helhet blitt klart redusert fra 2013 til 2014.

Frafallsproblematikken i en opptaksprosess er et nasjonalt fenomen. I søknadsprosessen viser data fra Samordna opptak at frafallet hvert år er på over 30 % blant søkerne som har registrert seg innen

søknadsfristen 15. april. Årsakene til dette er å finne både i individuelle prioriteringer blant søkerne, slik som jobb, førstegangstjeneste, andre studier, familie, økonomiske vurderinger, samt manglende kvalifikasjoner for opptak.

HiØ må i en opptaksprosess først og fremst bruke ressursene på en profesjonell søknadsbehandling, men vi holder også søkerkontakt med hver enkelt primær søker ved å sende ut informasjon om høghskolen og om vårt studieforberedende kurs på sommeren, nærmere omtalt i avsnitt 1.4.3. Vi har også særskilte nettsider som gir informasjon om studiestartukene.

1.2.2 Fleksibel utdanning (nasjonal styringsparameter)

Den nasjonale styringsparameteren er i departementets målstruktur for 2014 knyttet til sektormål 3 Formidling og samfunnskontakt. Siden høghskolen har valgt en bred definisjon av begrepet, se nedenfor, har vi valgt å omtale parameteren under sektormål 1 Utdanning.

1.2.2.1 Institusjonell satsing på fleksibel utdanning

I forbindelse med ny strategisk plan som ble lagt fram for høghskolestyret i juni 2014, ble det vedtatt at HiØ skal satse på utvikling av fleksibel læring i våre utdanninger. Virksomhetsmål 1.3 i Strategisk plan 2015-2018 lyder som følger: *Vi ligger langt fremme i utviklingen av fleksible utdanningsmodeller med digitale løsninger som tilbys både i fleksible studietilbud og studiestedsbaserte programmer.* For å nå dette målet initierte høghskolens ledelse i 2014 et prosjekt for utarbeidelse av en tiltaks- og framdriftsplan for satsingen. Et viktig grunnlag for denne satsingen er at vi allerede i 2013, med utgangspunkt i NOKUT-rapporten *Kvalitetsutfordringer i fleksibel profesjonsutdanning* (Børshheim, 2012³) klargjorde hva HiØ legger i begrepet fleksibel utdanning:

1. «Fleksible studier» skal brukes som en samlebetegnelse for:
 - a. Nettbaserte utdanninger: All undervisning foregår via elektroniske media. Ingen samlinger bortsett fra eventuelt oppstarts- og/eller avslutningssamling.
 - b. Desentraliserte utdanninger: All undervisning gis av faglærer på samlinger andre steder enn på studiestedet.
 - c. Samlingsbaserte utdanninger: Periodiske samlinger på studiestedet.
2. Flexibilitet i det ordinære studiestedbundne utdanningstilbudet skal innebære økt grad av tilrettelegging av studiene, med en målsetting om at gjennomføring skal være mindre avhengig av studentenes livssituasjon. Dette oppnås ved å tilby undervisnings- og læringsformer som er fleksible i tid og sted, blant annet ved bruk av nye læringsformer og digitale læringsverktøy, samt god programledelse og programdesign.

Målet med satsingen er å legge til rette for økt flexibilitet i *alle* studietilbud slik at studentene har større mulighet til å dra nytte av undervisningen, uavhengig av tid og sted. Ved å gjøre det mulig å studere også for de som ikke kan være fulltidsstudenter ved et studiested skal høghskolen oppfylle samfunnsoppdraget om å legge til rette for livslang læring.

³ Børshheim, A. (2012) Kvalitetsutfordringer i fleksibel profesjonsutdanning *NOKUTs utredninger og analyser*: NOKUT.

Prosjektet som nå er initiert ved HiØ, er en erkjennelse av at det er behov for å definere en overordnet plan og konkrete målsetninger for dette feltet, og dermed legge til rette for at flere enn ildsjelene og de fagmiljøene som allerede ligger langt framme, tar i bruk nye fleksible løsninger.

I den overordnede tiltaks- og framdriftsplanen ligger det konkrete forslag som skal sørge for ledelsesforankring, kompetanseheving og koordinering av satsingen. Det skal settes av stipend- og prosjektmidler som fagmiljøene kan søke på, det skal utarbeides et bredere tilbud av kurs og opplæring knyttet til didaktisk og pedagogisk bruk av IKT i undervisning, og det skal lages en struktur for koordinering av satsingen. Prosjektet omfatter også utarbeidelse av retningslinjer for bruk av læringsplattform (LMS) og etablering av et pilotprosjekt for gjennomføring av digital eksamen. Prosjektet som helhet har tatt utgangspunkt i den kompetanse og erfaring som allerede eksisterer i organisasjonen, samt de nasjonale satsingene og erfaringene som er gjort av andre aktører i sektoren.

1.2.2.2 Fleksibilitet i det ordinære studietilbudet

Det legges allerede i dag til rette for fleksibilitet i høgskolens utdanninger på en rekke ulike måter, blant annet gjennom individuelle utdanningsløp med progresjon tilpasset den enkeltes behov så langt det er mulig. Det legges videre til rette for geografisk inndelte grupper der studentmassen er spredd; det brukes til en viss grad nettbaserte virkemidler som opptak og streaming av undervisning, samt at undervisningsmaterialet gjøres tilgjengelig på høgskolens læringsplattform (LMS), Fronter. Undersøkelser gjennomført i 2014 viser at Fronter benyttes på de aller fleste studieprogrammene, men at det er stor variasjon i bruken av de ulike verktøy og funksjonaliteter som læringsplattformen legger til rette for. På bakgrunn av dette ble det som nevnt over, utarbeidet felles retningslinjer for hvordan de ulike rommene skal struktureres slik at det blir lettere for studentene å finne informasjon, også hvis man tar emner på tvers av studieprogram og avdelinger.

HiØ har fagmiljøer innen pedagogikk, IKT-fag og samfunnsforskning som har kompetanse på essensielle kunnskapsområder i utviklingen av fleksible studietilbud, og et språkmiljø som har lang erfaring med å tilby nettbasert utdanning. Det er i 2014 etablert en forskergruppe rettet inn mot fleksibel utdanning. I tillegg er det tatt initiativ til fysiske møteplasser som skal fungere som «lekekasser» for utveksling av ideer og utvikling av nye metoder. Satsingen har som mål å konsolidere kreftene som står bak disse ulike aktivitetene, slik at vi samlet kan legge til rette for et kompetanseløft for organisasjonen og et fleksibelt og kvalitativt bedre studietilbud for studentene.

Studium i digitale verktøy og medier i fleksibel nettbasert utdanning er et 15 studiepoengs kurs for høgskolens ansatte som tilbys av PULS (Program for Undervisning, Læring og Studiekvalitet, se nærmere omtalt i avsnitt 1.4.2.8). Dette studiet består av tre emner, hvorav ett har fokus nettopp på hvordan LMS og digitale verktøy og medier kan bidra til å styrke undervisning, studenters læring og vurdering av studenters læringsutbytte. I dette studiet inngår også en innføring i didaktiske utfordringer ved organisering og gjennomføring av fleksible og nettbaserte emner og studieprogrammer. Det var i 2014 12 ansatte som gjennomførte ett eller flere av emnene på dette studiet.

En annen synlig konsekvens at satsingen er at høgskolen, som en av elleve institusjoner innen høyere utdanning, i 2014 inngikk en avtale med Inspira, en kommersiell aktør som utvikler og leverer et verktøy for gjennomføring av digital eksamen og delvis digital arbeidsflyt knyttet til

eksamensadministrasjon. Dette innebærer at det våren 2015 skal gjennomføres fem piloter ved tre avdelinger. Høgskolen støtter dermed opp under et nasjonalt prosjekt etablert av UNINETT, som har som formål å sikre at studentene skal få tilgang til digital eksamen, og at hele arbeidsflyten for digital eksamensavvikling digitaliseres. UNINETT ønsker at dette skal gjøres i tett samarbeid med utdanningsinstitusjonene i UH-sektoren ved at institusjonene tester ut ulike løsninger og at erfaringer gjort i utviklingsfasen deretter danner grunnlag for en detaljert kravspesifikasjon i konkurransegrunnlaget som UNINETT skal utarbeide.

Også her kan vi bygge videre på den erfaring vi allerede har opparbeidet oss via gjennomføring av digitale skoleeksamener for alle studenter på visse emner, for visse studenter knyttet til individuell tilrettelegging og gjennom administrering av hjemmeeksamener der studentene benytter eget utstyr og leverer inn sine besvarelser i Fronter.

1.2.2.3 Fleksible studier: Nett-, samlingsbaserte- og desentraliserte studier

I DBH er det registrert 316 studenter på desentraliserte og nettbaserte studier i 2013 og 302 i 2014 (i FS brukes betegnelsen fjernundervisning). Da noen av våre studier i en periode har blitt tilbudt både som nettbasert og campusbasert studier har disse blitt registrert med verdien for «Undervisning på studiestedet» under undervisningsform i FS. Studenter som er registrert på disse studiene kommer dermed ikke fram i statistikken for studenter på nettbaserte studier, på tross av at disse studiene i dag i all hovedsak tilbys som nettstudier. En overordnet kartlegging viser at dette gjelder 13 studier med til sammen 287 studenter i 2013 og 328 studenter i 2014. Det er satt i gang grundigere undersøkelser av dette knyttet opp mot den enkelte avdeling slik at vi kan registrere disse studiene med rett undervisningsform, og presentere oppdaterte og korrekte data på dette området fra og med 2015.

Høgskolen tilbyr også et stort antall samlingsbaserte studier. Dette er en kategori fleksible studier som det per i dag ikke rapporteres på via DBH. I 2014 tilbød høgskolen tre bachelor- og fire masterprogram som samlingsbaserte utdanninger, i tillegg til en rekke etter og videreutdanninger.

Høgskolens ulike fagavdelinger tilbyr også en rekke nettbaserte, samlingsbaserte og desentraliserte studier via SKUT (fra 2015 HiØ VIDERE), som dermed i stor grad bidrar til et bredt fleksibelt utdanningstilbud som legger til rette for livslang læring i regionen.

1.2.3 Livslang læring og fleksible studier

Se også virksomhetsmål 9, avsnitt 3.1.1.

Innenfor den ordinære studieporteføljen, har høgskolen som mål både å ha et grunnfjell av profesjonsrettede og yrkesrelevante bachelorutdanninger og å ha et godt og relevant tilbud for å ivareta det løpende behovet for faglig påfyll for søkere som har utdanning og er etablert i yrkeslivet, herunder masterstudier og kortere videreutdanninger på høyere eller lavere grads nivå.

Gjennom SKUT har høgskolen en dynamisk og markeds- og behovsrettet faglig virksomhet som tilbyr videreutdanninger innenfor to hovedkategorier:

- Åpne studier, betalingsstudier som med utgangspunkt i høgskolens faglige kompetanse, markedsføres på basis av en forventet etterspørsel.

- Studier som er oppdragsstudier rettet mot ansatte hos oppdragsgiver eller som tilbys til gitte målgrupper i samarbeid med eksterne partnere, f.eks. Utdanningsdirektoratets satsing innen «Kompetanse for kvalitet». I denne gruppen finner vi også samarbeidsstudier der studiet tilbys av andre aktører, men der høyskolen er faglig ansvarlig.

I 2014 ble det i alt gitt tilbud om 90 videreutdanninger som betalings- eller oppdragsstudier.

Tabell 2. Studenter i eksternt finansiert videreutdanning

SKUT	2011	2012	2013	2014
Registrerte studenter	897	944	1374	1377

Tallene, som er hentet fra DBH, viser en stabilt økende tilgang av studenter til studier som tilbys som betalings- eller oppdragsstudier gjennom SKUT.

Siden DBH kun har rapportering på studenter to ganger i året, i mars og oktober, er det reelle studenttallet i studier gjennom SKUT noe høyere enn de offisielle tallene viser, siden vi har studenter registrert innenfor periodene mellom telledatoene på studier av kort varighet.

I tillegg til disse videreutdanningene, tilbød SKUT i 2014 også 17 etterutdanninger til 933 personer. I hovedsak var dette tilbud rettet mot lærere i skolen. Aktiviteten innenfor etterutdanning var vesentlig lavere enn i 2013, da tilbudet ble gitt til 1712 personer, noe som høyskolen tilskriver at kommunene nå mottar mindre midler til opplæring fra sentrale myndigheter enn tidligere. I tillegg har det de senere år vært en tendens til at det i større grad etterspørres studiepoengs – og formalkompetansegivende studier.

Også høyskolens ordinære bevilgningsfinansierte studieportefølje er i stor grad tilpasset behovet for fleksibilitet og livslang læring.

Selv om høyskolen har bygget ned noe av videreutdanningstilbudet innenfor bevilgningsfinansierte studier de senere årene, til fordel for økt satsing på masterstudier, er etterspørselen etter videreutdanning for ansatte i helse-/sosialsektoren og for lærerutdannede, som et alternativ til masterstudier, fortsatt god.

På lavere grads nivå, er det god etterspørsel fra yrkesaktive og gradsutdannede etter 30-studiepoengsenheter innenfor lærerutdanning, språkfag, utdanningsledelse, økonomi og informatikk. Selv om dette er studier som i en stor grad utlyses som heltids studietilbud, er det en rekke studenter som tilpasset sin livs- og arbeidssituasjon, tar studiene over lengre tid i tråd med individuelle utdanningsplaner.

I 2014 ble det gitt et videreutdanningstilbud til 235 lærere i grunnskolen. Dette er en liten økning fra 2013. Tilgangen på lærere som etterspør kompetansegivende studier, er relativt stabil.

Tabell 3. Antall studenter i høyere grads utdanning, fordelt på organisering

Studieorganisering	2011 høst	2012 høst	2013 høst	2014 høst
MA-heltid	104 (26 %)	113 (23 %)	121 (22 %)	137 (24 %)
MA-deltid	295 (74 %)	389 (77 %)	445 (78 %)	425 (76 %)
Totalt	399	502	556	562

Kilde: Studentregistreringsdata i DBH og høgskolens studieplaner 2010-14

Ved utvikling av høgskolens masterstudier har det også vært vektlagt at utdanningene i sin organisering skal være tilpasset de søkergrupper de henvender seg mot. Av den grunn består høgskolens studieportefølje innenfor masterstudier i det vesentligste av deltidsutdanninger tilpasset yrkesaktive, og tre av fire studenter i masterstudiene studerer på en deltidsmaster. Som redegjort for i avsnitt 1.4.4, er erfaringene våre at også studenter på våre heltids masterutdanninger i stor grad etterspør fleksibilitet i studiene.

Med en omlegging av masterstudiet i fremmedspråk i skolen til deltidsutdanning i 2015, vil over 90 % av våre masterstudenter være registrert på en master som tilbys på deltid. Dette er en tilpassing til behovet studentene har, og et viktig ledd i at høgskolen skal oppnå våre mål om å være en god tilbyder av livslang læring for regionens utdannede arbeidstakere.

1.3 Virksomhetsmål 3

Virksomhetsmål 3.

Høgskolen skal legge til rette for et internasjonalt fag- og studiemiljø.

Nøkkeltall og kvantitative styringsparametere

Parameter	2013	2014	Mål	Resultat
Antall utvekslingsstudenter				
- Totalt	157	156	150	104 %
- Inn	88	90	100	90 %
- Ut	69	66	50	132 %
Ansattmobilitet				
- Totalt	87	73		
- Inn	36	16		
- Ut	51	57		
Antall internasjonale studenter	388	446		
Antall studietilbud som utlyses mot et internasjonalt marked	2	3		

Høgskolen i Østfold (HiØ) har i 2014 videreført og styrket sitt internasjonale engasjement. Avtaler er reforhandlet og videreført innenfor EUs program for utdanning, ungdom og idrett, Erasmus+, og det er inngått nye utvekslingsavtaler med høyere utdanningsinstitusjoner i USA og Europa. Flere ansatte har deltatt i internasjonalt samarbeid, og HiØ arbeider aktivt for å utnytte mulighetene i Erasmus+.

1.3.1 Studentmobilitet

Vi har i 2014 hatt omtrent like mange inn- og utreisende utvekslingsstudenter som i 2013 (i alt 156 mot 157 i 2013). Det er også i 2014 flest utreisende studenter innen språk, økonomi og samfunnsfag (51,5 %), med utvekslinger innen helse og sosialfag på andreplass (21 %). De mest populære studiestedene for HiØ-studentene er fortsatt engelskspråklige land som Storbritannia, Australia, USA og Sør-Afrika. Kjønnfordelingen blant de som utveksler fra HiØ er ca 60 % kvinner og 40 % menn.

Gjennom et eget HiØ-stipend, informasjonsmøter og individuell veiledning arbeides det for å få flere til å ta deler av studiene i utlandet. Tidligere utvekslingsstudenter deltar på informasjonsmøter, og rapporter fra utvekslingsopphold blir publisert på HiØs nettsider.

I 2014 mottok vi 90 innreisende utvekslingsstudenter, mot 88 i 2013. Av disse tar 81 % emner ved Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag med Avdeling for ingeniørfag på andreplass med 12 prosent av de innreisende studentene. Kjønnfordelingen blant de innreisende er 62 % kvinner og 38 % menn. Flesteparten av de innreisende studentene kommer fra Frankrike, Spania, Polen og Tyskland, mens i underkant av 16 % kommer fra land utenfor EU/EØS. Nesten alle kommer innenfor avtaler - enten innenfor Erasmus+, kvoteprogrammet, Nordplus, Eurasia eller andre bilaterale avtaler.

1.3.2 Antall utenlandske studenter

Det har i 2014, som i foregående år, vært en økning i antall utenlandske studenter ved HiØ. Dette er studenter som er registrert med utenlandsk statsborgerskap, som tar delstudier eller hele graden ved HiØ. Studentene kan ha bodd i Norge i kortere eller lengre tid, og hensikten med å komme til Norge kan være studier eller andre formål. Foruten emner og studier som undervises på engelsk, tar disse studentene sykepleie/helsefag, språkstudier og ingeniørfag (rangert ut fra studier med flest utenlandske studenter). De største studentgruppene kommer fra Sverige, Polen, Danmark med Frankrike og Tyskland på delt fjerdeplass. Omtrent 26 % prosent kommer fra land utenfor Europa.

1.3.3 Fremmedspråklige emner og grader

Antall fremmedspråklige emner og grader som tilbys utenlandske studenter har over tid vært ganske stabilt. HiØ tilbyr en rekke av sine språkstudier, særlig innen tysk, fransk og spansk som nettstudier. Dette gjør at disse studiene ikke er like attraktive for innkomne utvekslingsstudenter som foretrekker tilbud organisert på studiestedet. Tre grader lyses ut mot et åpent internasjonalt marked. Dette er bachelorstudiet innen skuespill samt bachelor- og masterstudiene i scenografi som alle undervises på engelsk. I tillegg har HiØ en rekke enkeltemner og følgende studier som tilbys på engelsk til studenter fra våre partnerinstitusjoner: masterstudium i anvendt informatikk, tredjeåret i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon (med internasjonal profilering og mulighet for å få en bachelorgrad fra HiØ), årsstudiet og påbygging i engelsk.

1.3.4 Internasjonalisering hjemme

Innen flere fagområder har det vært organisert både internasjonale uker og studieturer av kortere varighet. For eksempel: sykepleiestudenter har også i 2014 hatt to-ukers praksisopphold i regi av nettverket «European Nursing Module» i Bulgaria, Serbia, Spania, Belgia og Sverige. HiØ har også innenfor dette nettverket mottatt studenter på tilsvarende opphold fra Nederland, Danmark og Spania. Ved studiested Halden har det vært arrangert internasjonal uke for barnehage-/lærerstudenter fra Nederland, Østerrike og Norge. Norske PPU-studenter har hatt deler av sin praksis i Edinburgh, og skotske studenter som studerer norsk, har hatt kortere opphold ved HiØ. Ved Akademi for scenekunst har det som tidligere, vært utstrakt bruk av internasjonale gjesteforelesere.

Innenfor flere av våre utdanninger er internasjonale perspektiver og problemstillinger tema, og særlig innenfor informatikkstudiene benyttes engelskspråklig litteratur.

1.3.5 Ansattmobilitet

Høgskolen har over tid benyttet seg godt av utvekslingsmulighetene for ansatte innenfor Erasmusprogrammet. Dette har bidratt til å utvide de ansattes internasjonale nettverk. HiØ har i flere år supplert Erasmusstipendene med ekstra reisestøtte, og opplever at det har hatt en positiv innvirkning på antall utvekslinger. Foruten gjesteforelesninger og opplæring benyttes oppholdene til å pleie kontakter, rekruttere studenter, planlegge og delta i FoU-samarbeid. En del av de som benytter seg av ordningen har faste avtaler om å bidra som gjesteforelesere ved partnerinstitusjonene. I tillegg deltar en rekke ansatte på konferanser, i feltarbeid og har gjesteforelesninger og forskningsopphold organisert og finansiert utenfor Erasmus+.

Totalt var det fra HiØ 31 utvekslinger i 2014 innenfor Erasmus+. Hvis vi også inkluderer andre faglige opphold i utlandet er omfanget totalt anslagsvis ca 60 gjesteopphold. Da er opphold av 1-2 dager og deltakelse på konferanser holdt utenfor. Det er ansatte innenfor økonomi, språk og samfunnsfag som er mest aktive i å besøke partnerinstitusjoner.

Også i 2014 har det vært arrangert en intern workshop i akademisk engelsk for ansatte som publiserer på engelsk eller skal presentere eget arbeid på internasjonale konferanser. Det har også vært gjennomført kurs i engelsk for administrativt ansatte.

1.3.6 Internasjonale prosjekter

Erasmus+ gir nye muligheter for internasjonalt utdanningssamarbeid, og HiØ ønsker å delta aktivt i dette programmet. Så langt er det søkt om og tildelt forprosjektmidler til følgende tre tiltak:

- TESEO: Teaching Smart Environments in the classroom through physical and virtual laboratories. Sårkornmidler fra SIU til de sentraliserte tiltakene i Erasmus+
- ITG4TU: Information Technology Governance for Tunisian Universities. Sårkornmidler fra SIU til de sentraliserte tiltakene i Erasmus+
- Erasmus+ strategisk fellesskap. Forstudiemidler fra Østfold fylkeskommune.

Det planlegges to søknader til Erasmus+ Strategisk partnerskap, koordinert av HiØ. Disse vil bygge videre på erfaringer fra følgende to Erasmus intensivprogrammer som HiØ har koordinert flere ganger, sist i 2014:

- Erasmus IP, Human Rights, Public Health and Social Service Challenges on Local Government in the Baltic Sea Area
- Erasmus IP, Wisstrans: Wissensmanagement und Sprachkontakt im Übersetzen und Fremdsprachenunterricht zwischen dem Deutschen und kleineren europäischen Sprachen

HiØ har i 2014 blitt medlem av et nytt Nordplus-nettverk: Nordic Baltic Network of Engineering. Vi har sluttført en kontrakt innenfor Eurasiaprogrammet hvor vi har hatt stipend til studenter fra Usbekistan, Tadsjikistan og Georgia, og vi har fått midler til en videreføring av et samarbeid med Saint Petersburg Electrotechnical University (LETI) fra Russlandprogrammet som SIU administrerer. Innenfor EEA Grants/EØS-midler har vi inngått avtaler om lærer- og studentutveksling, fått midler til et nytt kulturprosjekt og videreført vår deltakelse i INNOGEND (Innovative Gender as a New Source of Progress).

HiØ har også i 2014 hatt samarbeid med flere av de nasjonalt prioriterte landene utenfor Europa, de såkalte BRIKS-landene⁴. Det har for eksempel vært både ansatt- og studentutveksling med Shijiazhuang University of Economics i Kina, og med flere partnerinstitusjoner i Russland. Med Sør-Afrika er samarbeidet primært knyttet til studentutvekslinger fra Norge. I Brasil omfatter samarbeidet både studentutveksling, forsknings- og utviklingsarbeid.

⁴ Brasil, Russland, India, Kina og Sør-Afrika

1.4 Virksomhetsmål 4

Virksomhetsmål 4.

Studentenes studieprogresjon og læringsutbytte skal sikres gjennom god oppfølging i et inspirerende og inkluderende læringsmiljø.

I dette avsnittet beskrives både relevant dokumentert informasjon om studentene og utdanningene våre, og en analyse av hvordan tiltak og aktiviteter som er gjennomført har vært med på å legge til rette for et inkluderende læringsmiljø, god studieprogresjon og oppnådd læringsutbytte for våre studenter. Mens noen av resultatene og aktivitetene henviser til og er rettet inn mot ramme faktorene, forstått som studentenes fysiske, digitale, psykososiale og organisatoriske læringsmiljø, henger andre mer direkte sammen med det pedagogiske læringsmiljøet, det vil si kvaliteten på undervisning og læring knyttet til det enkelte studieprogram. Felles for alle de aktiviteter som beskrives er at de har som overordnet mål at våre studenter skal lykkes med å oppnå forventet læringsutbytte. Jfr. nasjonal styringsparameter, også omtalt i avsnitt 1.4.3.

1.4.1 Læringsmiljø og universell utforming

UH-lovens § 4.3 fastsetter at styrene ved institusjonene har det overordnede ansvaret for at studentenes fysiske og psykiske læringsmiljø er fullt forsvarlig, ut fra en samlet vurdering av hensynet til studentenes helse, sikkerhet og velferd. Læringsmiljøutvalget (LMU) skal på vegne av styret bidra til at bestemmelsene knyttet til læringsmiljøet gjennomføres. Det overordnede perspektivet for arbeidet med læringsmiljøet ved Høgskolen i Østfold (HiØ) er *universell utforming*. Arbeidet med å gjøre utdanning mest mulig inkluderende og tilgjengelig for alle har i de senere årene ført til et økt fokus på å inkludere så mange som mulig i de ordinære løsningene og å redusere behovet for spesialløsninger som kan virke stigmatiserende. Bedre samkjøring av tilretteleggingstjenesten ved HiØ i 2014 har vært med på å gjøre dette tilbudet lettere tilgjengelig for studentene, og har også synliggjort områder der vi kan legge til rette for et læringsmiljø som i større grad er tilgjengelig for alle uten behov for individuell tilpasning.

1.4.1.1 Det psykososiale læringsmiljøet

Studentenes helse og trivselsundersøkelse (SHoT-undersøkelsen) som ble gjennomført av Studentsamskipnadene ved en rekke universiteter og høyskoler i 2014⁵, viste at hver femte student (19 %) rapporterer at de har alvorlige psykiske plager. Forekomsten er dermed dobbelt så høy blant studenter som i normalbefolkningen i samme aldersgruppe, og dobbelt så høy blant kvinner som menn. Undersøkelsen viste videre at de viktigste forklaringsvariablene for psykiske symptomplager blant studenter er negativt selvbilde, negativ oppfatning av eget utseende/kropp, konsentrasjonsproblemer i forhold til studiene, lav studiemestring, sosial ensomhet, skadelig alkoholadferd, press fra familie og venner knyttet til å gjøre det bra i studiene, og uklare forventninger til rollen som student. Dette viser at mange studenter strever med å finne balansen og takle forventninger de møter og har til seg selv. Majoriteten av norske studenter oppgir i følge

⁵ Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus, Bergen, Trondheim, Norges arktiske samskipnad, Studentsamskipnaden i Ås, Nord-Trøndelag, Sogn og Fjordane, Hedmark, Stord/Haugesund og Harstad

undersøkelsen, heldigvis at de har etablert sosiale bånd og nettverk på lærestedet, og at dette har stor betydning for mestring og trivsel. Studentene oppgir at fadderordningen spiller en sentral rolle i inngangen til studielivet.⁶

Høgskolen erfarer at funnene som presenteres i SHoT-undersøkelsen er representative også for HiØ-studentene, og har gjennom flere år satt fokus på det psykososiale læringsmiljøet. Et viktig område høgskolen har fulgt opp er at fadderukene skal være en god introduksjon til det sosiale læringsmiljøet ved HiØ gjennom aktiviteter der alle kan føle seg velkomne til å delta, uavhengig av alder, kjønn, funksjonsnedsettelse, religion osv. Dette arbeidet har vært prioritert også i 2014. I tillegg har høgskolen i året som har gått utredet hvordan vi best kan legge til rette for økt faglig innhold i programmet for studiestart slik at denne tiden også blir en god og meningsfull introduksjon til studentrollen. Elementer fra arrangementet Studieforberedende uke i regi av PULS, skal fra og med 2015 være sentrale i dette faglige opplegget.

Et annet tiltak som er gjennomført i 2014, er at HiØ sine studenter høsten 2014 fikk tilbud om, og deltok i *Optimal Student*, et elektronisk kartleggings- og selvskåringsverktøy som blant annet gir studenter individuell tilbakemelding om deres alkoholvaner, med forslag til tiltak dersom alkoholkonsumet kan betraktes som risikabelt. Undersøkelsen ble gjennomført som et samarbeid mellom KoRus-Øst, Studentsamskipnaden i Østfold (SiØ) og Studentparlamentet, mens høgskolens læringsmiljøkonsulent har vært koordinator for gjennomføringen. Det var 444 studenter som svarte på undersøkelsen ved HiØ, noe som tilsvarer en svarprosent på kun 8 %. Dette skyldes i hovedsak tekniske utfordringer fra leverandøren. Resultatene har allikevel gitt nyttig informasjon om alkoholvanene til studentene som høgskolen vil bruke i arbeidet med å tilrettelegge for et inkluderende læringsmiljø. For eksempel vil dette være viktig kunnskap å ta med inn i opplæring av faddere og andre studenttillitsvalgte.

I tillegg til å være koordinator for dette prosjektet har læringsmiljøkonsulenten iverksatt en rekke tiltak som har vært sentrale for å tilrettelegge for et inkluderende psykososialt læringsmiljø (se avsnitt 1.4.1.4).

1.4.1.2 Det digitale læringsmiljøet

Det digitale læringsmiljøet handler om hvordan IKT brukes, integreres og utnyttes som en del av den pedagogiske virksomheten og som påvirker læreprosessen for studentene. I prosjektet *Fleksibel utdanning* som ble igangsatt i 2014, og som er nærmere beskrevet i avsnitt 1.2.2 under virksomhetsmål 2), har det blitt lagt et viktig grunnlag knyttet til å lage retningslinjer for mer enhetlig bruk av læringsplattformen Fronter. Hensikten med dette har vært å legge til rette for en videreutvikling av den pedagogiske bruken av Fronter, men også gjøre det enklere for studenter å finne relevant informasjon, og orientere seg i ulike rom på tvers av program og avdelinger.

En annen viktig videreutvikling av det digitale læringsmiljøet er avtalen som ble inngått med Inspira høsten 2014 for en pilotgjennomføring av fem digitale eksamener våren 2015. Dette er et område som studentene er opptatt av, og som høgskolen vil prioritere i årene som kommer. I takt med at tilbudet om antall og typer digital eksamen øker, vil behovet for individuell tilpasning knyttet til bruk av PC på eksamen gå ned. Det har vært, og er, viktig for høgskolen at hensynet til universell

⁶ http://www.sio.no/wps/wcm/connect/87ddcb00457b7f69a728ff19336f98c7/SHoT_2014_Rapport_endelig.pdf?MOD=AJPERES

utforming og tilgjengelighet er i fokus også når man innfører nye digitale løsninger for undervisning og læring.

Prosjektet for utbedring av høgskolens eksterne nettsider ble sluttført og nye nettsider publisert i august 2014. *Forskrift for universell utforming av IKT-løsninger* som trådte i kraft 1.7.2013 har lagt rammene for dette arbeidet, blant annet gjennom § 4 *Krav til utforming av IKT-løsninger* som skal skje i samsvar med standard Web Content Accessibility Guidelines 2.0.

Det digitale læringsmiljøet handler imidlertid ikke kun om det tekniske utstyret og standarder som gjelder for bruken av dette. For at digitale løsninger skal være læringsfremmende og kvalitetsutviklende er det helt sentralt at undervisnings- og forskningspersonalet har kompetanse i hvordan utvikle gode pedagogisk digitale undervisnings- og vurderingsopplegg som ivaretar fagenes egenart (*didaktikk*), og at vi har et støtteapparat med tilstrekkelig teknisk kompetanse. Dette ivaretar høgskolen blant annet ved at PULS tilbyr et 15 studiepoengs kurs i digitale verktøy og medier i fleksibel og nettbasert utdanning for høgskolens ansatte. Behovet for flere typer kurs og opplæringstilbud har blitt utredet i 2014 og er et godt utgangspunkt for implementering og med det, en videreutvikling av det digitale læringsmiljøet fra og med 2015.

1.4.1.3 Det fysiske læringsmiljøet

Se også rapport om likestilling, diskriminering og tilgjengelighet i del IV avsnitt 2.5.

Det er fortsatt mye aktivitet knyttet til bygningsmassen både med utbedringer ved studiested Halden og oppussing ved studiested Fredrikstad. Universell utforming har vært viktig i alle disse sakene.

Ved studiested Halden er det Statsbygg som eier bygget. Her har man i 2014 lagt nytt gulv i idrettshallen, garderobene er oppgradert med nye skap, idrettsgangen er pusset opp, og det er tilrettelagt for HC-toalett i forbindelse med bruk av studentkroa Aud6. Biblioteket har fått nye PC-plasser.

Ved studiested Fredrikstad har det i 2014 blitt igangsatt et prosjekt med overflateoppussing av deler av bygningsmassen. Klasserom, auditorier, grupperom og toaletter er prioritert. Målet er at dette skal bidra til et bedre læringsmiljø for studentene. Det er iverksatt et skiltprosjekt i 2014 som omfatter nye skilter fra innkjørsel til Fredrikstad, utenfor lokalene, ved inngangene, og inne i selve bygningsmassen. Læringsmiljøkonsulenten har i tillegg iverksatt tiltak som har hatt positiv innvirkning på utnyttelsen av det fysiske læringsmiljøet i 2014, se neste avsnitt.

1.4.1.4 Det organisatoriske læringsmiljøet

Det organisatoriske læringsmiljøet handler om de grep institusjonen tar for å sikre og utvikle rammene for god studiekvalitet, oppfølging av studentene, medvirkning og tilbakemeldinger. Høgskolen anser det som viktig at man har kanaler som er åpne og tilgjengelige, og arenaer for godt samarbeid og god kommunikasjon med studentene. Tiltak som har blitt gjennomført i 2014 og som har vært viktig for videreutviklingen av det organisatoriske læringsmiljøet er:

Læringsmiljøkonsulenten: Høgskolens læringsmiljøkonsulent har hatt en viktig rolle også i 2014 ved å skape arenaer for dialog og samhandling mellom studentdemokratiet og studentsamfunnene, Studentsamskipnadens ulike avdelinger og høgskolens administrasjon og UF-ansatte.

Læringsmiljøkonsulentstillingen ble høsten 2014 evaluert etter endt prosjektperiode, i tråd med høgskolestyrets vedtak. Evalueringen var positiv, og høgskoledirektøren vurderer nå hvordan denne funksjonen skal ivaretas i framtiden, også sett i sammenheng med andre stillinger som jobber tett opp mot studentene.

Læringsmiljøkonsulenten har i 2014 lagt til rette for en rekke aktiviteter som har vært med å styrke det psykososiale, fysiske og organisatoriske læringsmiljøet. I Halden der Studentsamskipnaden i Østfold bygger totalt 350 nye studentboliger, har det vært et økt behov for møteplasser og tilrettelegging for aktiviteter som en del av utviklingen av et campusbasert studentmiljø. Prosjekt Campus Halden, ledet av læringsmiljøkonsulenten, hvor studentorganisasjonene også har vært representert, har ført til etablering av sosiale aktivitetssoner som bordtennis- og biljardbord og båndrom, bedre utnyttelse og organisering av svømmehall, tilrettelegging for utvidet bruk av dramasal, og etablering av bål plass ved tilstøtende utearealer. Det er også sett på muligheter og behov for ombygging av enkelte studentarbeidsplasser, utvidet innredning av fellesarealer, og møblering av utearealer.

Ved studiested Fredrikstad leder læringsmiljøkonsulenten et prosjekt etablert i 2014 knyttet til opprettelsen av et læringssenter. Bakgrunnen er ønsket om å tilby et helhetlig, fleksibelt og fremtidsrettet fysisk arbeidssted med lesesalsplasser, tekniske/digitale anretninger, IKT-support, veiledningsmuligheter, grupperom, sosiale arbeidsstasjoner og avslapningsområder i tråd med studentenes behov.

Læringsmiljøkonsulenten har også stått for arrangementer som lunsjkonserter og studentlivsdager der ulike organisasjoner, lag og foreninger i de to studiestedsbyene har fått presentere seg for studentene, samt utvikling av et samkjøringssystem for pendlere. Studentene har vært viktige samarbeidspartnere for læringsmiljøkonsulenten i utarbeidelsen av alle disse tiltakene.

Utvalgsstrukturen: NOKUT pekte i sin vurdering av kvalitetssystemet til HiØ i 2012 på at vi har en utvalgsstruktur som fører til bred deltagelse, blant annet ved at studentene er representert i alle interne utvalg. De mente samtidig at enkelte utvalg ikke fungerte helt optimalt og ba dermed høgskolen om å presisere mandatene og sørge for at studentrepresentantene får bedre opplæring i utvalgsarbeid. Det er i 2014 utarbeidet et forslag til felles funksjonsbeskrivelse for alle utvalgsmedlemmer som klargjør hva det innebærer å sitte i et utvalg. I tillegg har det blitt utarbeidet en felles mal for en attest som skal utstedes til studenter som har bidratt aktivt i utvalgsarbeidet. Til slutt har det blitt utarbeidet et halvdagsseminar der nye studentrepresentanter får en introduksjon til hvilken rolle utvalgene har i kvalitetssystemet og en innføring i det respektive utvalgs mandat og ansvarsområder. Dette kurset skal gjennomføres årlig.

Det har også blitt innført tiltak for å sikre bedre gjennomgående representasjon i sentrale og lokale utvalg for utdanningskvalitet og bedre dialog og samarbeid mellom høgskolens ulike utvalg. Dette er gjort for å sikre at utvalgsstrukturen på en best mulig måte kan legge til rette for dialog på de områdene som er mest sentrale for virksomheten og dermed kunne fungere som rådgivende organ for høgskolens ledelse, og faglige dialogpunkter i kvalitetssystemet. Til slutt har høgskolestyret vedtatt at Utvalg for likestilling og diskriminering, Utvalg for e-læring og Utvalg for internasjonalisering legges ned. Fag- og ansvarsområdene til disse utvalgene ivaretas av bestående utvalg. Likestillingsarbeidet styrkes i ledelseslinjen. Høgskolen har dermed i dag følgende sentrale utvalg:

- Utvalg for utdanningskvalitet
- FoU-utvalget
- Utvalg for formidling og samfunnskontakt
- Læringsmiljøutvalget
- Arbeidsmiljøutvalget

Sei ifrå: Sei ifrå er høgskolens felles nettbaserte tilbakemeldings- og avvikssystem som gir studenter, ansatte og enheter mulighet til å melde fra om kritikkverdige forhold. Sei ifrå har i 2014 vært en viktig kilde til informasjon om læringsmiljøet og studiekvaliteten og ført til iverksetting av tiltak som har bidratt til videreutvikling av kvalitetssystemet ved høgskolen. I 2014 ble det meldt inn 60 saker via dette systemet, og Læringsmiljøutvalget har blitt orientert om alle sakene som har omhandlet læringsmiljøet, i alt 43 saker, og oppfølgingen av dem. Disse sakene omhandlet læringsmiljøet i bred forstand (fysisk, digitalt, psykososialt og organisatorisk), og ansvaret for oppfølging var fordelt på bygningsmessig drift, markeds- og kommunikasjonsenheten, studiestedsadministrasjonene og fagavdelingene. Sakene omhandlet alt fra dårlig luftkvalitet og parkeringsmuligheter, til ustabil nettilgang og uoversiktlige nettsider, feilinformasjon knyttet til timeplan og aktiviteter i forbindelse med studiene, og det psykososiale læringsmiljøet på utdanningen. 57 av sakene ble meldt inn av studenter og tre saker av ansatte. 28 av sakene ble meldt inn anonymt, det vil si at den som har meldt inn saken ikke har oppgitt navn eller kontaklinformasjon. Dette er en økning fra fem anonyme av totalt 38 innmeldte saker i 2013.

Serviceerklæringen: Det har i 2014 blitt gjennomført en prosess for revisjon av høgskolens serviceerklæring. Erklæringen inneholder gjensidige forpliktelser og forventninger mellom høgskolen og studentene på områder som informasjon og kommunikasjon, studiestart, undervisning, evaluering, vurdering, internasjonalisering og studieveiledning i tillegg til bibliotek, IKT, fysiske rammer, studentvelferd og demokrati og medvirkning. Serviceerklæringen ble lagt fram for høgskolestyret 16.10.2014 (sak 42/2014) og vedtatt som gjeldende for perioden 2015-2018.

Fokuset på et inkluderende og levende læringsmiljø, med de tiltakene som har vært gjennomført de siste årene, oppleves som et løft og et steg i riktig retning, men resultater, blant annet fra Studiebarometeret 2014 sammenlignet med 2013 viser at vi fortsatt må jobbe videre med å styrke læringsmiljøet som en viktig faktor for studentenes trivsel og mestring.

1.4.2 Program- og undervisningskvalitet

Program- og undervisningskvalitet handler om kvaliteten på helheten og sammenhengen i studietilbudet som sikres gjennom studieplanarbeidet, og som blant annet omhandler systematisk arbeid med kvalitet i undervisning og veiledning, tilbakemeldinger og individuell oppfølging, og vurderingsordninger. På samme måte som Læringsmiljøutvalget (LMU) har et ansvar for å følge opp og ivareta institusjonens fokus på læringsmiljøet, har høgskolen et eget utvalg med oppgaver knyttet til videreutvikling av utdanningskvaliteten. Utvalg for utdanningskvalitet består av undervisnings- og forskningsansatte fra alle fagavdelingene, studentrepresentanter og representanter fra PULS og studie- og forskningsenheten inkludert internasjonalt kontor.

1.4.2.1 Utvalg for utdanningskvalitet (UKU)

Utvalg for utdanningskvalitet (UKU) skal være en pådriver for kvalitet i alle utdanninger og er et koordinerende og rådgivende organ for høgskolens ledelse. Dette betyr at UKU kan utarbeide forslag til videreutvikling av høgskolens mål, strategier og tiltak, delta i et systematisk arbeid med utdanningskvalitet ved avdelingene, og koordinere arbeidet på tvers av studiestedene i samarbeid med de lokale utvalgene for utdanningskvalitet. UKU er høringsinstans i saker som angår utdanningskvaliteten og kan komme med forslag til bestemmelser knyttet til programkvalitet. I tillegg kan utvalget nedsette arbeidsgrupper for å arbeide med prioriterte områder innenfor program- og undervisningskvaliteten. Eksempler på tematikk som har vært utredet og ført til konkrete forslag på viktige områder for utdanningskvaliteten i 2014 er:

Plagiering og fusk: Det ble i 2014 gjennomført en utredning og utarbeidet en helhetlig plan for forebygging av plagiering med konkrete tiltak og oppfølgingspunkter, inkludert en policy for plagiatskontroll av besvarelser og bruk av plagiatsverktøy. Det skal lages en ressurside på høgskolens nettsider som inkluderer en verktøykasse der studenter og ulike grupper ansatte kan finne konkrete råd til hva de kan gjøre for å forebygge plagiering, og rutiner for hvordan man går fram hvis man oppdager plagiering. Årsmelding fra høgskolens klagenemnd viser at de i 2014 behandlet 32 saker hvorav 13 saker omhandlet fusk. I disse sakene ble det gitt sanksjoner som annullering av eksamensresultat (1 sak) og annullering og utestengning (12 saker). Fem av disse sakene ble oppdaget via plagiatskontrollverktøyet ePhorus. Dette viser viktigheten av å ha gode rutiner både for forebygging, men også for kontroll av plagiat og fusk.

Fagdag våren 2014: Strategier og kvalitet i fleksible studier: UKU arrangerte våren 2014 sammen med Utvalg for e-læring og PULS, en fagdag med tema *Strategier og kvalitet i fleksible studier*. Fagdagen viste at for å lykkes med studietilbud som er fleksible må dette forankres i ledelsen med føringer og insentiver fra toppen; det er nødvendig med god brukerstøtte – både teknologisk og pedagogisk; bruk av digitale verktøy og tilrettelegging mht. fleksibilitet må synliggjøres i emnebeskrivelsene, og erfaringer fra utviklingsprosjekter må deles på tvers av avdelinger og fagmiljøer. Innspill fra denne fagdagen ble tatt med inn i arbeidet med utarbeidelsen av en tiltaks- og framdriftsplan for fleksibel utdanning ved høgskolen.

Fagdag høsten 2014: Studentene skal lykkes: Høsten 2014 planla UKU i samarbeid med LMU en fagdag knyttet til studentenes totale læringsmiljø med fokus på hvordan vi kan jobbe sammen for å sikre bedre gjennomstrømning. Fagdagen ble av ulike grunner ikke gjennomført høsten 2014, og ble utsatt til februar 2015.

Utdanningskvalitetsprisen: UKU deler hvert år ut utdanningskvalitetsprisen til et fagmiljø eller enkeltpersoner som har bidratt til å utvikle utdanningskvaliteten ved høgskolen. I 2014 gikk prisen til prosjekt Nattergalen, hvor HiØ-studenter er mentorer for barn fra familier av både innvandrere og etnisk norske. Prosjektet er forankret i Avdeling for helse- og sosialfag og er nå godt integrert i flere av høgskolens studier.

Laurbærbladet: Laurbærbladet har som formål å fremme kvalitet i studentprosjekter og forvaltes av UKU. I 2014 gikk prisen til tre studenter ved Avdeling for informasjonsteknologi for sitt nyskapende bachelorprosjekt «Automatisk måling av mønsterdybden i dekk». Studentene ønsket med dette å ta

tak i trafikkulykker forårsaket av dårlige dekk. Prosjektet ble utført i samarbeid med oppdragsgiver LinTech AS og bl.a. Statens vegvesen.

UKU har også et ansvar for at studentevalueringen EVA2 gjennomføres hvert år, og skal etterse at studentevalueringer som gjennomføres ved høgskolen, følges opp og bidrar til utdanningskvalitet (se avsnitt 1.4.2.4).

1.4.2.2 Studiebarometeret

Høgskolen i Østfold (HiØ) deltok på Studiebarometeret for andre gang i 2014, og jobbet systematisk for å sikre høy oppslutning, noe som resulterte i en svarprosent på rett over 60 %. Dette tilsvarte en tredjeplass blant statlige høyskoler og en syvendeplass totalt. Det var de fagmiljøene som klarte å involvere studenttillitsvalgte og undervisningsansatte i gjennomføringen, og dermed presenterte undersøkelsen som en viktig faktor i kvalitetsutviklingen av programmet, som fikk høyest svarprosent.

Læringsmiljøet: HiØs studenter var, i følge Studiebarometeret, litt mindre fornøyd med læringsmiljøet i 2014 enn året før. Med betraktelig høyere svarprosent og nesten dobbelt så mange svarende i 2014 (N=714 i 2014 mot N= 381 i 2013) kan det tenkes at noe av nedgangen skyldes at et bredere utvalg av studenter var representert. Uansett viser resultatene at høgskolen må fortsette å jobbe systematisk med kvalitetsutvikling knyttet til læringsmiljøet, og gjøre nærmere undersøkelser av hvilke program og avdelinger som skiller seg ut, trekke lærdom av de som skårer godt, og iverksette tiltak der det er behov for det.

Tabell 4. Studiebarometeret resultater læringsmiljø

LÆRINGSMILJØ	HiØ 2013	HiØ 2014	UH-sektoren 2013	UH-sektoren 2014
Det sosiale miljøet blant studentene på programmet	3,7	3,7	3,9	3,9
Det faglige miljøet blant studentene på programmet	3,6	3,6	3,8	3,8
Lokaler for undervisning og øvrig studiearbeid	3,6	3,5	3,5	3,5
Utstyr og hjelpemidler i undervisningen	3,5	3,5	3,5	3,6
Bibliotek og bibliotektenester	4,4	4,3	4,1	4,1
IKT-tjenester (læringsplattformer, internett og PC-tilgang)	3,8	3,7	3,8	3,7
Totalt	3,8	3,7	3,8	3,8

Resultatene fra den interne læringsmiljøundersøkelsen (EVA1) som i 2014 ble gjennomført som en pilot ved to avdelinger, er ennå ikke ferdig analysert. I denne undersøkelsen hadde vi fokus på det psykososiale og det organisatoriske læringsmiljøet. Det vil bli interessant å se resultatene fra denne opp mot det mer overordnede bildet som Studiebarometeret gir, knyttet til læringsmiljøet. Egne undersøkelser har tidligere gitt gode resultater for biblioteket. Det er dermed gledelig å se at også i forhold til snittet for UH-sektoren skårer HiØs bibliotektenester høyt. På den andre siden ligger høgskolen under landsgjennomsnittet med tanke på vurderingen av det sosiale og faglige miljøet blant studentene.

Studiebarometeret er en undersøkelse som i all hovedsak retter seg mot det pedagogiske læringsmiljøet, altså mot program- og undervisningskvaliteten som definert over, og vi referer til

resultatene for noen av de sentrale indeksene under: undervisning og veiledning, eget læringsutbytte, samfunnsrelevans og overordnet tilfredshet med studieprogrammet.

Undervisning og veiledning: Tabell 5 viser at HiØ ligger på landsgjennomsnittet for vurderingen av faglærernes tilbakemelding på eget arbeid og individuell oppfølging fra faglærerne. Dette er noe studentene nasjonalt sett er mest misfornøyde med, og altså et område også HiØ må forbedre. Egne undersøkelser viser at det ved HiØ var en oppgang i fornøydhet knyttet til tilbakemeldingen faglærerne gir studentene fram mot 2011, en tendens som etter det har snudd til en negativ trend.

To av høgskolens bachelorprogrammer ble trukket fram i media som studier som ligger på topp i Studiebarometerets måling innen sin utdanningstype knyttet til individuell tilbakemelding og oppfølging. Dette var Bachelorstudium i kjemi ved Avdeling for ingeniørfag og Bachelorstudium i regnskap og revisjon ved Avdeling for økonomi, samfunnsfag og språk. Bachelorstudium i skuespill ved Akademi for scenekunst skårer best av høgskolens studieprogram med en samlet skår for undervisning på 4,6. Individuell oppfølging ble på dette studieprogrammet vurdert til 4,7.

Tabell 5. Studiebarometeret resultater undervisning og veiledning

UNDERVISNING OG VEILEDNING	HiØ 2013	HiØ 2014	UH-sektoren 2013	UH-sektoren 2014
Faglærernes evne til å gjøre undervisningen engasjerende	3,4	3,4	3,4	3,4
Faglærernes evne til å gjøre vanskelig stoff forståelig	3,3	3,3	3,4	3,4
Hvordan undervisningen dekker studieprogrammets lærestoff (pensum)	3,6	3,6	3,7	3,7
Faglærernes tilbakemeldinger på ditt arbeid (om de er konstruktive)	3,1	3,2	3,1	3,3
Den individuelle oppfølgingen fra faglærerne	2,8	2,9	2,8	2,9
Totalt	3,2	3,3	3,3	3,3

Engasjement og sammenheng: Studentene våre vurderer studieprogrammenes engasjement og sammenheng likt i 2013 og 2014. De rangerer da programmet sitt ut fra om de opplever det som engasjerende, faglig utfordrende og består av emner som henger godt sammen. Både i 2013 og 2014 var gjennomsnittsskåren for HiØ på denne indeksen 3,9. For UH-sektoren generelt var resultatene 4,0 i 2013 og 4,1 i 2014.

Læringsutbytte: Av de spørsmålene som inngår i indeksen læringsutbytte er HiØ-studenten mest fornøyd med læringsutbyttet knyttet til «evne til å jobbe selvstendig» og «samarbeidsevne», se tabell 6 under. Studentene ved HiØ ligger i 2014 høyere enn snittet for UH-sektoren når det gjelder «evne til å tenke nytt». Studentene er mest misfornøyde med «kunnskap om vitenskapelig arbeidsmetode og forskning», samt «egen erfaring med forsknings- og utviklingsarbeid». Dette kan henge sammen med at studenter i 3.semester på et bachelorstudium ennå ikke har kommet i gang med sin bacheloroppgave. HiØ har betraktelig flere studenter på bachelor- enn masterprogram, og resultatene gjenspeiler nok også dette.

Tabell 6. Studiebarometeret resultater læringsutbytte

EGET LÆRINGSUTBYTTE	HiØ 2013	HiØ 2014	UH-sektoren 2013	UH-sektoren 2014
Teoretisk kunnskap	3,7	3,6	3,8	3,8
Kunnskap om vitenskapelig arbeidsmetode og forskning	3,3	3,2	3,4	3,4
Egen erfaring med forsknings- og utviklingsarbeid	3,0	3,0	3,1	3,1
Yrkes- og fagspesifikke ferdigheter	3,5	3,5	3,4	3,5
Evne til refleksjon og kritisk tenking	3,9	3,8	3,9	3,8
Samarbeidsevne	4,0	4,0	3,9	3,9
Evne til å jobbe selvstendig	4,1	4,0	4,2	4,2
Muntlig kommunikasjonsevne	3,8	3,7	3,6	3,7
Skriftlig kommunikasjonsevne	3,9	3,8	3,9	3,9
Evne til å tenke nytt	3,8	3,7	3,6	3,5
Totalt	3,7	3,6	3,7	3,7

Relevans for arbeidslivet: Tabell 7 viser resultater for studentenes vurdering av studieprogrammets relevans. Dette er det området studentene i Norge er mest fornøyde med, noe som også er tilfelle for HiØ-studentene. Studentene vurderer jobbmuligheter, men også kunnskap og ferdigheter de tilegner seg på studiet som viktige for arbeidslivet.

Tabell 7. Studiebarometeret resultater samfunnsrelevans

RELEVANS FOR ARBEIDSLIVET	HiØ 2013	HiØ 2014	UH-sektoren 2013	UH-sektoren 2014
Er relevant for aktuelle yrkesområder	4,3	4,3	4,3	4,4
Gir gode jobbmuligheter	4,4	4,3	4,2	4,2
Gir kunnskap som er viktig i arbeidslivet	4,3	4,2	4,2	4,3
Gir ferdigheter som er viktige i arbeidslivet	4,3	4,2	4,2	4,2
Totalt	4,2	4,3	4,2	4,3

Overordnet tilfredshet: Det som ofte trekkes fram som et sammenligningsgrunnlag på tvers av program, innen og mellom utdanningstyper er indeksen for den *overordnede tilfredsheten med studieprogrammet*, se tabell 8 under. Resultatene for denne indeksen viser at en majoritet av HiØs studenter går på det studieprogrammet de helst vil gå på, og vurderer at de, alt i alt, er fornøyde med studieprogrammet sitt.

Tabell 8. Studiebarometeret resultater overordnet tilfredshet

OVERORDNET TILFREDSHET	HiØ 2013	HiØ 2014	UH-sektoren 2013	UH-sektoren 2014
Jeg går på det studieprogrammet jeg helst vil gå på	4,6	4,4	4,5	4,4
Mine forventninger til studieprogrammet er innfridd så langt	3,7	-	3,8	-
Jeg vil anbefale dette studiet til andre	4,1	-	4,1	-
Jeg er alt i alt fornøyd med studieprogrammet jeg går på	4,0	3,9	4,1	4,1
Totalt	4,1	4,2	4,1	4,2

De to utsagnene «Mine forventninger til studieprogrammet er innfridd så langt» og «Jeg vil anbefale studiet til andre» ble ikke gitt i 2014 og indeksen *Overordnet tilfredshet* er dermed beregnet på de to resterende utsagnene dette året.

Resultater fordelt etter institusjonskategori og – størrelse: Tabellene 9 og 10 viser gjennomsnittssvarene fordelt på ulike institusjonskategorier. Kategorien «tradisjonelle universiteter» viser til de fire eldste; Universitetet i Oslo, Universitetet i Bergen, NTNU, og Universitetet i Tromsø – Det arktiske universitet, samt Norges miljø- og biovitenskapelige universitet. I kategorien «Nye universiteter» inngår de tre yngste; Universitetet i Stavanger, Universitetet i Agder og Universitetet i Nordland.⁷ HiØ-studentene rapporterer at de, alt i alt, er omtrent like fornøyde med kvaliteten som studenter ved andre høyskoler.

Tabell 9. Gjennomsnittsverdier, «alt i alt», fordelt på institusjonskategori og gradsnivå⁸

Institusjonskategori	Bachelor		Master		Total	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Høyskoler	4,0	4,0	4,2	4,2	4,1	4,0
Vitenskapelige høyskoler	4,3	4,3	4,2	4,4	4,2	4,3
Tradisjonelle universiteter	4,0	4,0	4,1	4,1	4,1	4,1
Nye universiteter	3,8	3,9	4,0	3,9	3,9	3,9
Total	4,0	4,0	4,1	4,1	4,1	4,1

Høgskolens studenter skårer likt som snittet i den størrelseskategorien vi tilhører, nemlig mellom 950 og 2000 mottakere. NOKUT peker på at dette kan skyldes disse institusjonenes faglige spesialisering, med få og ensartede studieprogram og til dels høye og særskilte opptakskrav.

Tabell 10. Gjennomsnittsverdier, «alt i alt», fordelt på institusjonsstørrelse⁹

Institusjonsstørrelse	2013	2014
Til 350 mottakere	4,3	4,3
Til 950 mottakere	4,1	4,1
Til 2000 mottakere	4,0	3,9
Til 7000 mottakere	4,0	4,0

Oppfølging: Den høye svarprosenten som ble oppnådd ved høgskolen i 2014, var med på å øke interessen for resultatene da de ble presentert. Kvalitetsrådgiver, som også er HiØs kontaktperson mot NOKUT i administreringen av undersøkelsen, kontaktet alle høgskolens fagavdelinger og tilbød individuell gjennomgang av resultatene. I tillegg har alle avdelingene fått tilgang til programvise rapporter.

På bakgrunn av et forslag fra UKU vedtok høgskolestyret i desember 2014, som del av Aktivitetsplan og budsjettrammer for 2015, at høgskolen skal gjennomføre en prosess knyttet til oppfølging av Studiebarometeret og se på hvordan resultatene fra denne undersøkelsen kan tilpasses høgskolens eget evalueringsregime.

⁷ NOKUT: Studiebarometeret 2014 hovedfunn:

http://www.nokut.no/Documents/Studiebarometeret/Studiebarometeret%202014_hovedfunn.pdf

⁸ NOKUT: Studiebarometeret 2014 hovedfunn:

http://www.nokut.no/Documents/Studiebarometeret/Studiebarometeret%202014_hovedfunn.pdf

⁹ NOKUT: Studiebarometeret 2014 hovedfunn:

http://www.nokut.no/Documents/Studiebarometeret/Studiebarometeret%202014_hovedfunn.pdf

1.4.2.3 Interne studentevalueringer: Evalueringshåndboka

PULS har sammen med kvalitetsrådgiver i 2014 revidert og publisert en håndbok for studentevalueringer på nett. Evalueringshåndboka skal være en hjelp for studenter og ansatte i vurdering og valg av ulike evalueringsmetoder og illustrere nytten av studentevaluering i arbeidet med å videreutvikle kvaliteten på læringsmiljøet og undervisningen. Intensjonen med studentevaluering er å bidra til videreutvikling av kvaliteten på læringsmiljøet og undervisningen, skape grunnlag for dialog mellom lærer og student, og avdekke både god praksis og sviktende kvalitet. Det er viktig at evalueringer inngår som en del av læringsprosessen og som et grunnlag i beslutningsprosesser på ledernivå.

Evalueringene ved høgsolen har en firedelt struktur:

- EVA1: Læringsmiljøundersøkelsen
- EVA2: Studiekvalitetsundersøkelsen
- EVA3: Emneevalueringer
- EVA4: Lærerstabens løpende evaluering av egen undervisning

Verktøykassen som er en del av Evalueringshåndboka, beskriver en rekke muntlige og skriftlige metoder som kan tas i bruk og som inkluderer studentene i oppfølgingen av undersøkelsene og utforming av tiltak. I avsnittene under presenteres gjennomføring av og resultater fra disse studentevalueringene. EVA1 ble gjennomført som en pilot høsten 2014 og resultatene er ennå ikke ferdig analysert.

1.4.2.4 EVA2: studentevaluering på programnivå

I 2014 ble høgsolens årlige avdelingsovergripende studentevaluering av undervisning og læringsmiljø (EVA2) sendt ut og besvart digitalt for første gang. Fordelen med en elektronisk løsning er at studentene kan besvare EVA2 hvor som helst og når som helst. Ulempen med å digitalisere er at svarprosenten da ut fra erfaring går ned. For å bøte på den digitale evalueringsfella forsøkte høgsolen å gjennomføre som om undersøkelsen var på papir, ved at det ble satt av tid i klasserommet. Faglærere purret via e-post og la ut påminnelser i fronter. På tross av dette ble svarprosenten i 2014 på 36 % mot 72 % de to siste årene. Den relativt lave svarprosenten kan imidlertid også henge sammen med utvalget.

Utvalg

I alt 1028 studenter utgjorde det samlede utvalg for undersøkelsen i 2014, i hovedsak tredjeårsstudenter. Vi valgte dette studieåret fordi EVA2 i 2013 hadde hovedfokus på førsteårsstudenter og masterstudenter. Andreårsstudentene deltok i NOKUTs *Studiebarometeret* samme studieår og man ønsket å skåne disse for å hindre evalueringstretthet. Avdelingene fikk anledning til å kommentere og eventuelt supplere utvalget i forkant av gjennomføringen. Da gjennomføringen var i gang, fikk vi tilbakemelding fra flere om at 3.årsstudenter er en vanskelig gruppe å fange opp siden de for det meste er selvgående det siste semesteret og derfor har få felles møtepunkter. Dette kan dermed være en mulig tilleggsforklaring på at den skisserte evalueringsstrategien ikke fungerte optimalt for utvalget.

Resultater

I EVA 2 anvendes spørreskjemaet *Erfaringer med studiet* (EMS), en norsk, validert versjon av *The Course Experience Questionnaire* (CEQ) som er et internasjonalt kjent evalueringsinstrument med god validitet og reliabilitet. Studentene svarer på undersøkelsen ved å rangere en rekke utsagn på en skala fra 1-5 der 1 er helt uenig og 5 er helt enig. EMS analyseres deretter med tanke på å få fram sentrale indikatorer som viser til generelle pedagogiske kvaliteter ved studieprogrammene som deltar. Det siste utsagnet i EMS retter seg mot studentenes *generelle fornøydhet* med kvaliteten på studieprogrammet/utdanningen, «I det store og hele er jeg fornøyd med kvaliteten på denne utdanningen (studiet)».

Høgskolen har beregnet en såkalt *intern referanseindikator* for utsagnet basert på gjennomsnittet de siste 5 årene som er på 3,5. Det gir en prosentvis enighet på 64 % (summen av skårene *Svært enig* og *Enig*). Gjennomsnittlig fornøydhetsskår var i 2014 på 3,6 et resultat som er marginalt, men ikke signifikant lavere enn resultatene fra utvalget av bachelorstudenter i 2013: 3,6 (n = 696). Sammenlignet med 2013 fordeler resultatene på denne indikatoren seg som følger:

Tabell 11. Resultater Intern referanseindikator – generell fornøydhet

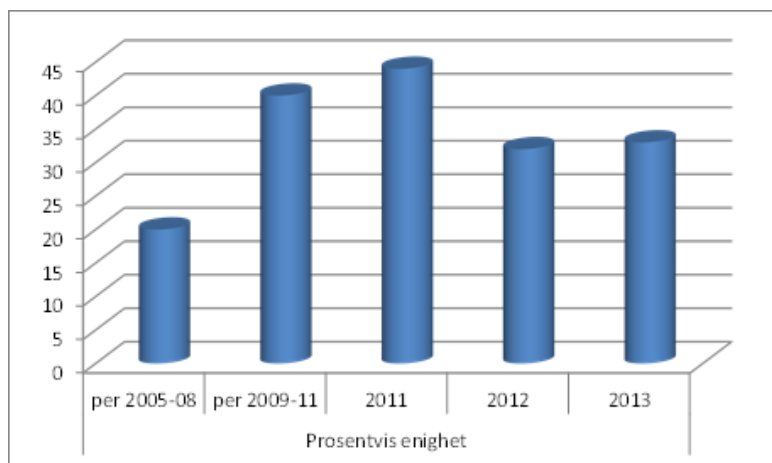
År	Svært enig og enig	Midt på treet	Svært uenig og uenig
2014	59 %	29 %	12 %
2013	67 %	17 %	16 %

I forhold til utvalget fra 2013 er det en større samling om 3,0-skåren for 2014-utvalget, tolket som at en større andel vurderer kvaliteten som «midt på treet» eller «grei nok». Denne andelen rekrutteres både fra Enig- og Uenig-gruppene, slik at årets utvalg i mindre grad er *uttalt fornøyd* med kvaliteten enn både 2013-utvalget og den «typiske HiØ studenten». På den annen side er summen av studenter som *ikke er uttalt uenige i utsagnet* (summen av fornøyde og nøytrale studenter) høyere i 2014. Denne indikatoren er betegnet som *bred enighet*. Den brede enigheten har gjennom de siste årene ligget stabilt på 80 %. I 2014 var den på 88 %, som er over resultatet fra 2013 på 84 %.¹⁰ Til sammenligning var den prosentvise enigheten for overordnet tilfredshet for Studiebarometeret 2014 på 71 %, mens den brede enigheten var på 91 %.

I EVA2-rapporten løftes de programmene som har skåret best på utsagnet om generell fornøydhet fram og korrelasjonen mellom generell fornøydhet og tilfredshet med tilbakemeldingspraksis for disse programmene presenteres.

Figur 1 gir en oversikt over den gjennomsnittlige prosentvise enigheten for utsagnene knyttet til god undervisning i perioden 2005-08 og 2009-11 samt årene 2011, 2012 og 2013. For institusjonen som helhet er det et tankekors å se at vi etter en oppadgående trend fram mot 2011 opplever en tilbakegang i tilfredsheten med tilbakemeldingspraksis. Denne nedadgående trenden fortsetter i 2014 med et resultat på 25 %.

¹⁰ EVA 2 2014 – Studentevaluering av undervisning og læringsmiljø ved Høgskolen i Østfold:
file:///C:/Users/hmi.HIOF_NO/Downloads/2014%20Den%20Digitale%20EVA2%20%20RAPPORT%20Revidert%20(2).pdf

Figur 1. Resultater for utsagn knyttet til *God undervisning*

God undervisning er den sterkeste og mest dominante faktorene i EMS/CEQ, hvor hyppige og gode tilbakemeldinger inngår som en viktig dimensjon. Legger vi resultatene fra 2014, så vel som tidligere EVA 2-undersøkelse til grunn, bør vi rette oppmerksomheten på hva som kan gjøres for å snu den fallende trenden med tanke på både hyppigheten av og kvaliteten på tilbakemeldinger til studentene, særlig på bachelorprogrammene. For masterstudentene i 2013 (n=147) var den prosentvise enigheten på 57; altså var mer enn dobbelt så mange masterstudenter fornøyde med tilbakemeldingene.

Dette viser at det kan være forskjeller i tilbakemeldingspraksis mellom bachelor- og masterprogrammene som bachelorprogrammene kan lære av når resultatene skal følges opp med tiltak. Resultatene fra Studiebarometeret som er en lignende undersøkelse som gir sammenlignbare resultater viser også til at det er nasjonale forskjeller mellom master- og bachelorstudenter knyttet til grad av fornøydhet. Dette kan i følge NOKUT skyldes både at man ser en naturlig seleksjon av de mest motiverte studentene som tar en mastergrad, men også at det benyttes mer ressurser per student på masterutdanningene ved mange institusjoner.¹¹

Oppfølging

Hensikten med EVA 2 er todelt; for det første bruker HiØ resultatene som en institusjonell *kvalitetsindikator* som gir et generelt bilde av den didaktiske eller undervisningsmessige kvaliteten knyttet til institusjonsnivå, avdelingsnivå og studieprogramnivå; og for det andre er hensikten med en slik oversikt å bidra til *kvalitetsutvikling*. Det er to forutsetninger som må innfris for at EVA2 skal kunne bidra til kvalitetsutvikling av undervisningen:

1. Resultatene må sees i sammenheng med og drøftes i forhold til resultater fra avdelingenes egne studentevalueringer, både på program- og emnenivå, og fra lærerkollegiets evaluering av egen undervisning (EVA3 og EVA4).
2. Kvalitetssløyfen må sluttet ved at avdelingene følger opp resultatene fra EVA 2 med en analyse/vurdering av resultatet, utforming av tiltak, gjennomføring av disse og tilbakemelding til studentene om hvorvidt evalueringen fører til konkrete endringer, og hva disse eventuelt innebærer.

¹¹ NOKUTs synteser og aktuelle analyser: Studiebarometeret 2014: gjennomføring og hovedtendenser: http://www.nokut.no/Documents/Studiebarometeret/Studiebarometeret%202014_hovedfunn.pdf

Utvalg for utdanningskvalitet (UKU) har ansvaret for å legge til rette for og delta i et systematisk arbeid med studiekvalitet ved avdelingene, samt å følge opp den årlige avdelingsovergrepene studentevalueringen (EVA 2) i samarbeid med PULS. I 2014 ble det gjennomført en rekke tiltak som f.eks. bedre samkjøring og organisering av fellesemner, endringer i emner knyttet til relevans, ansettelse av flere studentassistenter, økt tilgjengelighet og tilstedeværelse blant personalet, fokus på utdanningskvalitet på personalmøter og arbeidsseminarer for de ansatte, samt endringer i avdelingenes egne evalueringsrutiner (EVA3 og EVA4).

1.4.2.5 EVA3: studentevaluering på emnenivå

Høgskolen gjennomfører systematiske evalueringer av emner knyttet til de enkelte studieprogram ved avdelingen i løpet av studieåret. Avdelingene velger selv aktuelle evalueringsstrategier og metoder. I kvalitetssystemet til høgskolen framkommer det at de fleste avdelingene har både midtsemester- og sluttsemesterevaluering knyttet til sine studieprogram.

Studentene har ønsket seg en større grad av standardisering knyttet til avdelingenes egne evalueringer, og det foreligger planer om å lage et skjema med utgangspunkt i EVA2 som er tilpasset emnenivå og som kan brukes på tvers av emner, program og avdelingsnivå. Det vil være viktig at en slik standardisering ikke erstatter allerede gode praksiser og etablerte møteplasser for å diskutere hva som er god undervisning og læring ved den enkelte avdeling.

1.4.2.6 EVA4: studentevaluering av undervisningen

EVA4 er i evalueringshåndboka beskrevet som lærers/lærerstabens løpende studentevaluering av egen undervisning og skal være en formativ evaluering med fokus på utvikling av undervisnings- og læringskvaliteten i dialog mellom lærer og student. EVA4 skal dermed inngå som en integrert del av læringsprosessen. Det er den enkelte lærer som har ansvaret for å initiere og gjennomføre EVA4 og velge relevante metoder. Det er også på dette nivået at studentene som deltar i evalueringen får erfare resultatene av den feedbacken de gir lærer gitt at lærerne er omhyggelige med å lukke evalueringssløyfa. I Evalueringshåndboka listes det opp og beskrives ulike aktuelle muntlige og skriftlige evalueringsmetoder som den enkelte foreleser kan velge å bruke.

1.4.2.7 Oppfølging av EVA3 og EVA4

Oppfølgingen av EVA3 og EVA4 skjer i gjennom tiltak som medarbeidersamtaler, kollegaveiledning, og endringer i organiseringen av emner for å møte tilbakemeldinger fra studentene om at undervisningen eller undervisningsopplegget ikke fungerer. Ved gjentatte dårlige evalueringsresultater kan ansatte oppfordres til å gjennomføre kompetansehevende tiltak, som deltakelse på basisstudiet i høyskolepedagogikk som tilbys av PULS.

1.4.2.8 PULS

Program for undervisning, læring og studiekvalitet (PULS) er en faglig-administrativ avdelingsovergrepene enhet som tilbyr ulike studier og workshops og leder sentrale prosesser for å videreutvikle kvalitetssystemet og heve kvaliteten på utdanningstilbudet ved HiØ. PULS tilbyr *Basisstudiet i høyskolepedagogikk*, et 15 studiepoenggivende kurs til høyskolens undervisnings- og forskningsansatte som gir dem den basiskvalifisering og formelle utdanning som kreves for fast

ansettelse i undervisningsstillinger. Studiet styrker deltakernes pedagogiske og didaktiske kompetanse. Studiet er et deltidsstudium som går over to semestre og består av fem samlinger. 16 kandidater fullførte studiet våren 2014, og 21 studenter påbegynte studiet høsten 2014. Studiet er også åpent for eksterne deltakere, og de siste årene har kurset hatt deltakere blant annet fra Forsvarets Høgskole, Høgskolen i Buskerud og Vestfold og Atlantis Medisinske Høgskole.

PULS tilbyr også *Studium i digitale verktøy og medier i fleksibel og nettbasert utdanning* et 15 studiepoengs basisstudium i bruk av digitale verktøy og medier i undervisning og læringsmiljøer. Dette studiet har ingen ferdige kandidater ennå, men hadde registrert 12 studenter i 2014. PULS er sentral aktør i satsingen på fleksibel utdanning og digitalisering av læringsmiljøet ved HiØ.

Andre viktige avdelingsovergripende tiltak som PULS er ansvarlig for, er gjennomføringen av studiekvalitetsundersøkelsen EVA2. Undersøkelsen ble gjennomført i perioden februar-mars 2014, og resultatene publisert i rapporten *EVA2 Rapport 2014 – Studentevaluering av undervisning og læringsmiljø ved Høgskolen i Østfold*. PULS har i 2014 revidert og publisert en nettutgave av høgskolens Evalueringshåndbok.

1.4.3 Studentene skal lykkes med å oppnå definert læringsutbytte (nasjonal styringsparameter)

En rekke av tiltakene og aktivitetene som er beskrevet under virksomhetsmål 4, knyttet til læringsmiljøet og undervisnings- og programkvalitet har som hensikt å øke studentenes faglige mestringsopplevelse, samt trivsel og tilstedeværelse på studiestedet. Som nevnt innledningsvis vil disse aktivitetene samlet være med på å legge til rette for at studentene oppnår det læringsutbyttet som er definert for utdanningen.

Arbeidet med å sørge for at studentene lykkes med å oppnå definert læringsutbytte er en kontinuerlig prosess som begynner med å definere gode læringsutbyttebeskrivelser i emne- og studieplaner. I selve studieplanprosessen legges det så inn undervisningsaktiviteter, arbeidskrav og vurderingsformer som skal sørge for at studentene når det læringsutbyttet som er definert for studieprogrammet. Det settes også krav til studentenes egeninnsats.

Våren 2014 ble høgskolens studieplanbestemmelser revidert og sendt på intern høring i organisasjonen. Studieplanbestemmelsene ble fastsatt av styret i juni. Bestemmelsene er nå mer tydelige på krav ved etablering av studier både på bachelor- og masternivå med henvisning til NOKUTs studietilsynsforskrift. Endringer som er skjedd fra 2010 (forrige revisjon) er tatt inn, og krav til dokumentasjon ved etablering er skjerpet. Årshjulet for publisering av studieplaner ble i 2014 endret for å tilpasse seg søknadsfrister både ved lokalt og sentralt opptak og derigjennom markedsføring av studier med oppdaterte studieplaner for kommende studieår. Endring av årshjulet gir ikke minst høgskolen mulighet til å ivareta tilbakemeldinger i studentevalueringer ved revisjon av studieplaner/programplaner og disses emnebeskrivelser.

Avdelingene tilbyr studentene ulike typer individuelle veilednings- eller utdanningssamtaler, i tillegg til veiledning i basisgrupper. Det gis egen veiledning knyttet til praksis, og noen avdelinger har også innført innkalling til samtaler med studenter som står i fare for å ikke bestå progresjonskrav. Andre tiltak ved avdelingene er blant annet studenters deltakelse i Forskningsdagene, karrieredager, EXPO, Lær kidsa koding, Makerspace og oppsetning av egne konserter og forestillinger. Studentene brukes

som inspirasjon og ressurser for andre studenter enten ved framvisning av prosjekter de har deltatt i, eller som studentassistenter. Avdelingene bruker også eksterne forskere, næringslivsansatte og kunstnere i åpne forelesninger for egne studenter og andre interesserte.

På institusjonsnivå arrangerte høgskolen i juni 2014 Studieforberedende uke for andre gang. Målet var som tidligere å gi søkere til bachelorstudiene en mulighet til å få bedre oversikt over hva det innebærer å være student, hvilke arbeidsformer som brukes og hvordan studiene er organisert. I tillegg ønsket en å gi trening i samhandling og i akademisk skriving. Ved søknadsfristens utløp hadde 85 meldt seg på, alle fikk tilbud om plass. Ved oppstart møtte det 52 deltakere, 41 kvinner og 11 menn. 9 deltakere hadde norsk som andrespråk. Høgskolen anser at dette tiltaket er en særdeles viktig arena for kommunikasjon med potensielle studenter som kan gi dem innsikt og verktøy for å tilegne seg det faglige innholdet i studiene, men også knyttet til hvordan de best kan administrere sin egen studiehverdag.¹²

1.4.4 Gjennomføring på normert tid (nasjonal styringsparameter)

Tabell 12. Gjennomføring på normert tid 2011 - 2014

Studietype	2011	2012	2013	2014
Bachelor	45,9	48,4	50,1	53,5
Master	13,1	15,4	2,9	6,1

Gjennomføringen av studier på normert tid, viser en fortsatt god utvikling for bachelorstudiene. I perioden 2011-2014 har gjennomføringen på normert tid økt med 7,6 prosentpoeng, og Høgskolen i Østfold har nå en gjennomføringsgrad på normert tid for lavere grads studier som er høyere enn både snittet for sektoren og snittet for statlige høyskoler.

Resultatet for heltids masterstudier, er på den annen side på lave 6,1 %. Dette tallet er basert på de to masterstudiene Fremmedspråk i skolen og Anvendt informatikk, hvor tre av 49 studenter registrert møtt etter opptaket i 2012 hadde fullført i 2014.

Hovedforklaringen på denne svake gjennomføringen på normert tid på masterstudier, er at studentene i stor grad avtaler individuelle utdanningsplaner som innebærer bruk av lengre studietid enn normert. Dette har igjen sin forklaring i at mange av studentene er yrkesaktive ved siden av studiene, noe som i særlig grad gjelder Fremmedspråk i skolen som rekrutterer yrkesaktive lærere med behov for å ta studiet på deltid ved siden av jobb. Høgskolen i Østfold har hatt til vurdering dette behovet i forhold til søkermarkedet, og har utviklet og tilpasset studieplanen slik at vi i opptaket 2015 utlyser og tilbyr dette masterstudiet kun som en deltidsutdanning.

Ser vi på data for gjennomføring på normert tid (53,5 % på bachelorstudier) opp mot gjennomføring i henhold til avtalt studieplan (84,5 % - se tabell i avsnitt 1.4.5), er det en sterk indikasjon på at mange av høgskolens studenter gjennomfører studiene med planlagt forsinkelse.

¹² Evalueringsrapport fra Studieforberedende uke 2014: file:///C:/Users/hmi.HIOF_NO/Downloads/Evalueringsrapport%20SU_2014.pdf

Ser vi i tillegg på data for kandidatproduksjon i 2014 (heltids gradsutdanninger) i forhold til opptakstall for det korresponderende opptakskullet, viser våre tall at det er mange studenter som gjennomfører studiene med ett års avtalt forsinkelse innlagt.

Vi har sett på heltidsutdanningene på lavere og høyere grads utdanninger, dvs. de samme studiene og indikatorene som ligger til grunn for styringsparameteren gjennomføring på normert tid, og sammenstilt dataene i følgende tabell:

Tabell 13. Gjennomføring på normert tid vs. kandidatproduksjon i forhold til opptakskull

Studiotype	Normert tid	Kandidatproduksjon/Opptakskull
BA-studenter	53,5 %	63,7 %
MA-studenter	6,1 %	30,2 %

Vi ser at ved en slik beregning, som inkluderer studenter fra tidligere opptakskull med faglig forsinkelse, øker gjennomføringsgraden med 10 prosentpoeng for lavere grads utdanninger og 24 prosentpoeng for masterstudier.

1.4.5 Nøkkeltall, interne kvantitative styringsparametere og analyser

Parameter	2013	2014	Mål	Resultat
Karakterfordeling				
A	11,2	11,7	Andel A og B skal øke	103,6 %
B	24,9	25,7		
C	33,3	32,6		
D	19,7	19,4		
E	10,9	10,6		
Strykprosent	10,4	9,3	Gjennomsnitt SH 8,8	
Studiepoeng pr student	44,0	47,4	48,0	98,8 %
Gjennomføring i henhold til avtalt utd.plan	84,1	84,5	86,0	98,3 %

Ser vi på egne interne styringsparametere, finner vi også en generell positiv utvikling.

Vi har i 2014 oppnådd målet om en økt andel karakterer A og B, og strykprosenten har gått ned med 1,1 prosentpoeng. Fremdeles er imidlertid strykprosenten noe høyere enn gjennomsnittet for statlige høyskoler, og målet om å ligge på gjennomsnittet er dermed ikke nådd fullt ut.

Også på de interne styringsparameterne om studiepoeng pr. student og gjennomføring i henhold til avtalt studieplan, har det vært en bedring i resultatene, men selv om høgskolen er på riktig vei er det ennå litt igjen til å nå de målsettingene som ble satt for 2014.

Frafall i studiene

Høgskolen i Østfold planlegger i 2015 å gjennomføre en større frafallsundersøkelse for bachelorstudiene, rettet mot studentkullene 2013 og 2014. Vi vil her systematisk prøve å kartlegge årsakene til frafallet.

For studieåret 2014 har vi gjennomført en kartlegging av tidspunkter for og årsaker til frafall for noen utvalgte studier, og vi har innhentet informasjon fra avdelingene om oppgitte årsaker til at studenter har falt fra, der dette er kjent.

Tabell 14. Utvikling i gjennomføring og frafall for avgangskull 2014

Studium	Fullført 2014 (normert tid)	Aktive 2014-15 (faglig forsinkelse)	Sluttet i 1. studieår.	Sluttet i 2. eller 3. studieår.
Vernepleie	52 %	9 %	18 %	21 %
Bioingeniørfaget	69 %	0 %	14 %	18 %
Grunnskolelærerutdanning (GLU) 1-7	60 %	17 %	13 %	11 %
Grunnskolelærerutdanning (GLU) 5-10	45 %	27 %	18 %	11 %
Økonomi/administrasjon	36 %	18 %	25 %	21 %
Digital medieproduksjon	42 %	27 %	4 %	27 %

Kilde: Data fra lokalt studieadministrativt system FS

Årsakene til frafall i første studieår, er her generelt svake faglige resultater/stryk eller erkjennelse av feil studievalg. I senere studieår er årsakene noe mer varierende. Også her spiller svake resultater inn, men i tillegg ser vi at noen studenter slutter uten at det foreligger klare objektive grunner til dette. De mest vanlige grunner som oppgis fra studentene selv i veiledningssamtaler, er jobb, familie eller overgang til eller omvalg til andre studier/andre høyskoler.

Vi har også i denne undersøkelsen sett at nær alle studenter som er aktive i inneværende studieår, og av ulike grunner går på ett år faglig forsinkelse, synes å være godt i rute til å fullføre studiene i 2015. Forventet fullføringsprosent (kandidattall) for dette avgangskullet, som påbegynte studiene i 2010 (GLU) eller 2011 (øvrige), blir derfor i nærheten av summen av de to første tallkolonnene.

Vi har gjennom data fra DBH ikke funnet noen klare sammenhenger mellom utviklingen i poenggrenser for opptak og andre aggregerte verdier i DBH for inntakskvalitet opp mot frafall i de ulike studiene. Høgskolen i Østfold jobber i 2015 videre med vårt inntakskvalitetsprosjekt som sammen med nærmere frafallsanalyser skal inngå i en rapport om sammenhengene mellom ulike aspekter og variabler ved inntakskvalitet for opptak og gjennomføring av studier ned på individnivå.

Vi har også sett nærmere på utviklingen i og tidspunktet for frafall fra Y-veien i ingeniørutdanning for to studentkull på studieretningene elektro og maskin, men her er frafallet i det krevende første studieåret skilt ut som to perioder.

Tabell 15. Gjennomføring i Y-veien for ingeniørutdanning

Studium/kull	Fullført 2014 (normert tid)	Aktiv 2014-15 (på forsinkelse for 2011-kullet)	Sluttet i sommer- kurset før 1.års studier	Sluttet i 1. studieår.	Sluttet i 2- eller 3. studieår.
Elektro, Y-veien 2011-kullet	40 %	5 %	15 %	5 %	35 %
Elektro, Y-veien 2012-kullet	-	70 %	0 %	10 %	20 %
Maskin, Y-veien, 2011-kullet	45 %	0 %	18 %	18 %	27 %
Maskin, Y-veien, 2012-kullet	-	50 %	10 %	0 %	30 %

Kilde: Data fra lokalt studieadministrativt system FS

Tallene viser for det første en god utvikling i gjennomstrømning fra kull 2011 til kull 2012, spesielt på elektro, hvor 70 % av de opptatte studentene fortsatt var aktive med bra studieprogresjon i sitt nåværende 3. og siste studieår.

Også for disse studiene er det stryk/manglende faglig studieprogresjon som er den objektivt sett mest vanlige årsaken til frafallet. Interessant nok viser også tallene at frafallet i studiene sett under ett ikke er størst på sommeren før eller i det krevende førsteåret, hvor både forberedende fag og ordinært første år i utdanningen skal gjennomføres, men at frafallet i stor grad inntreffer senere i studiet. Dette kan indikere at flere søkere med bakgrunn fra fagbrev møter de største utfordringene med overgang fra ikke-studiekompetansegivende bakgrunn når den faglige fordypningen øker i nivå i utdanningen.

2 FoU og kunstnerisk utviklingsarbeid

2.1 Virksomhetsmål 5

Virksomhetsmål 5

Høgskolen skal legge til rette for at kvalitet og omfang av FoU/kunstnerisk utviklingsarbeid kan økes, primært i samarbeid med regionale aktører.

Nøkkeltall og kvantitative styringsparametere

Parameter	2013	2014	Mål	Resultat
Antall publiseringspoeng	83,0		+ 10 %	
Forholdet mellom nivå 1 og 2 %	91/9			
Antall publiseringspoeng pr UF-stilling	0,30		0,45	
Antall doktorgradsdisputaser	4	5	8	62,5 %

Når det gjelder vitenskapelig publisering, er frist for rapportering til CRISTin først 15. april, og det pågår fortsatt et arbeid med kvalitetssikring av dataene. Foreløpige oversikter viser imidlertid at det er en økning i antall registrerte poster, noe som kan tyde på en økning også i antall poeng. Det er særlig avdeling for informasjonsteknologi, Avdeling for lærerutdanning og Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag som har økt i forhold til 2013.

Doktorgradsdisputaser og kompetanseutvikling er omtalt i avsnitt 4.2.4.

2.1.1 Resultatoppnåelse på forskning ut fra egenart (nasjonal styringsparameter)

Høgskolen i Østfold (HiØ) er en høgskole med tunge profesjonsutdanninger innen tre områder: teknologi (informasjonsteknologi og ingeniørfag), helse og sosialfag og lærerutdanning. Det var derfor naturlig når høgskolen i 2014 skulle identifisere tre nye satsingsområder å fokusere innen disse tre områdene. Etter en omfattende prosess ble tre brede temaer plukket ut: Arbeidslivs-, profesjons- og tjenesteforskning, Teknologi, energi og samfunn og En skole for kunnskapssamfunnet: kunnskapsutvikling for femårig lærerutdanning. Etter ytterligere bearbeidelse ble disse satsingsområdene vedtatt av høgskolestyret med oppstart 1. januar 2015.

I løpet av 2014 ble det fortsatt rapportert resultater fra de to tidligere satsingsområdene som ble avsluttet i 2012, «Kunnskap, kommunikasjon, medvirkning og mangfold i profesjonssammenheng» og «The Universal Device. A New Area of Applied Informatics Research». I 2014 publiserte de fem stipendiatene som hadde vært knyttet til disse satsingsområdene, 14 artikler, og fagansatte 10 artikler som kan tilskrives satsingsområdene.

I tillegg til de institusjonelle satsingsområdene har avdelingene i 2014 etablert forskergrupper med det formål å øke avdelingens FoU innsats. Hensikten har vært også å aktivisere ansatte som hittil ikke har vært aktive innen FoU. Både satsingsområder og forskergrupper sikter også på å gjøre at ansattes forskning blir mer samarbeidsorientert og tverrfaglig.

Høgskolen har også innført andre virkemidler i 2014 for å legge til rette for økt kvalitet og omfang av FoU:

Sammen med Østfoldforskning og NCE Smart Energy Markets etablerte HiØ 1. august 2014 *Østfold forskningsadministrative senter (ØFAS)*. ØFAS har som mål å identifisere prosjektmuligheter, gi støtte og bistand til forskere, samt sikre en god administrativ oppfølging og gjennomføring av prosjekter. I tillegg til en prosjektleder på full tid bidrar faglige og administrative miljøer ved HiØ med ressurser tilsvarende ca. tre årsverk. ØFAS er til for alle fagansatte på alle fagområdene til HiØ. Foruten å utvikle et godt samarbeid mellom de tre institusjonene som står bak senteret, skal det bidra til et utvidet samarbeid med andre kompetansemiljøer i Østfold. ØFAS' nærhet til Østfoldforskning, NCE og HiØ, samt andre kompetansemiljøer i Østfold, gir en stor mulighet til å bygge opp samarbeidsklynger slik at man kan dra nytte av hverandre. ØFAS er formelt tilknyttet HiØ og er lokalisert i høgskolens lokaler i Halden og Fredrikstad. Det skal drives som et prosjekt med en varighet på to år, hvor det etter den tid skal evalueres om prosjektet skal gå over til en varig driftsfase.

Publiseringsstipend er en incentivordning som ansatte kan søke på for at de skal publisere sine forskningsresultater i publikasjonskanaler på nivå 1 og 2. Hvert stipend er på 50.000 kr og brukes som regel til frikjøp. To-tre av stipendene har alltid vært forbeholdt kvinnelige søkere. Ordningen har vært en stor suksess ved at det har resultert i en-to nivå-publikasjon pr. stipend. I 2014 ble det tildelt ti stipender. Ordningen videreføres i 2015.

2.1.2 Forskningsinnsats i MNT- og profesjonsfag (nasjonal styringsparameter)

Mellom 80 og 90 % av studentene ved høgskolen utdannes innenfor MNT- og profesjonsfagene. Dette gjenspeiles også i forskningsaktiviteten ved høgskolen. Denne forskningsaktiviteten skjer i utstrakt grad i samarbeid med regionale aktører.

Det regionale perspektivet for Avdeling for informasjonsteknologi er konkretisert gjennom det omfattende samarbeidet man har med høykompetansebedriftene og forskningsmiljøene i fylket inkludert NCE Smart Energy Markets. Dette står sentralt i arbeidet for å kunne utvikle FoU og forskningsbasert utdanning med høy kvalitet og relevans for regionen. Av andre regionale aktører avdelingen har samarbeid med kan nevnes: Sunnaas sykehus, Askim kommune, Sykehuset Østfold, weSee, Apresso og Viken Filmsenter. Av nasjonale samarbeidspartnere kan nevnes Fredsforskningsinstituttet og Sosialantropologisk Institutt ved Universitetet i Oslo. Samarbeidet med disse aktørene går gjerne på bruk av teknologi for å løse praktiske oppgaver. Eksempler på samarbeidsområder er hjelp til slagpasienter, filmproduksjon, energioptimalisering, smarte hus, spillteknologi i opplæring, konflikt- og demokratisimuleringer.

Avdeling for ingeniørfag har et tett samarbeid med regionalt nærings- og arbeidsliv og en bred fagportefølje som er utviklet primært for å dekke regionens behov for forskningsbasert kunnskap. Det viktigste samarbeidet mellom regionale aktører og avdelingen skjer ved at kontaktpersoner i bedrifter og undervisnings- og forskningspersonalet samarbeider om veiledning på bachelorprosjekter. Det gjelder innenfor alle avdelingens områder, bygg, elektro, industriell design, kjemi, og maskin. Avdelingen har dessuten vært svært aktiv på søknadsfronten for eksterne FoU-midler. Noen søknader er avslått, noen er under behandling, og noen tilsagn har det blitt. Spesielt må

det nevnes tilsagnet på et SHP-prosjekt (totalt ramme kr 26 mill. fra 1.1 2015) der en skal prøve å forbedre isolasjonsevnen til betong. I samarbeid med Sykehuset Østfold forskes det på å finne bedre diagnostiseringsmetoder for hemokromatose.

Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag har vært sterkt involvert i INTERREG-prosjektet Grenseløs næringslivsutvikling som ble avsluttet i 2014. I dette prosjektet var det overordnede målet å styrke små og mellomstore bedrifter på grensen mellom Norge og Sverige (Østfold og Dalsland). Først og fremst ønsket man å forbedre bedriftenes kunnskap innenfor markedsføring, kalkyle/prissetting og logistikk, samt etablere bedriftsnettverk på tvers av riksgrensen. Det er startet en prosess for å søke om Interreg-midler for å videreføre dette prosjektet. Avdelingen har for øvrig hatt EEA-midler til forskningsprosjektet «Innovative Gender as a New Source of Progress».

Barne- og ungdomsskoler er naturlige samarbeidspartnere for Avdeling for lærerutdanning, ikke bare knyttet til undervisning, men også i form av FoU-prosjekter. Ett eksempel er prosjektet «Hva fremmer yrkesdeltakelse hos yrkesfagelever med spesialundervisning» som er et samarbeid mellom PPT og Østfold Fylkeskommune, NAV, Seiersborg videregående skole, Kalnes videregående skole, NMBU og Oslofjordalliansen. Et annet eksempel er samarbeidet med Østfold fylkeskommune om prosjektet «Helsefremmende skoler», der elevene kan velge mellom bevegelsesglede eller idrettsglede i kroppsøvingsfaget. I denne sammenheng er det satt i gang et forskningssamarbeid med Universitetet i Agder, Høgskolen i Hedmark og Norges Idrettshøgskole, med navn «Interessedelt kroppsøving». Fem ungdomsskoler og fire videregående skoler i Østfold deltar i prosjektet. Av større forskningsprosjekter kan nevnes «EtiPP - Etikk i profesjonell praksis», som er en evaluering av implementeringstiltakene knyttet til *Lærerprofesjonens etiske plattform* og er et samarbeidsprosjekt mellom HIØ og Menighetsfakultetet, finansiert av Utdanningsforbundet. Prosjektet «Grenseoverskridende nordisk undervisning» er et 3-årigt *skysamarbeid* mellom 18 svenske, norske og danske skoleklasser, hvor lærere, profesjonsforskere, skoleledere, pedagoger og it-veiledere i fellesskap har planlagt og gjennomført felles grenseoverskridende undervisning i fagene: morsmål (svensk, norsk, dansk), teknologi/naturfag, historie/samfunnsfag og matematikk.

I tillegg til den obligatoriske kontakten med praksisfeltet, deltar Avdeling for helse- og sosialfag i flere FoU-prosjekter sammen med regionale aktører. Romeriksprosjektet er et samhandlingsprosjekt mellom syv kommuner og Akershus Universitetssykehus, og i BRIK-prosjektet har en evaluert et kartleggingsverktøy for kriminalomsorgen. Avdelingen har også gjort viktige bidrag til forskning på kvalitet i hjemmesykepleien og omsorg på sykehjem. Avdelingens største enkeltprosjekt er «Praksis og kunnskapsutvikling i NAV kontor», der en skal se på praksis og kunnskapsutvikling i NAV-kontorene. Dette er et samarbeid mellom Høgskolen i Østfold, Fylkesmannen i Østfold og Buskerud, og NAV Østfold og Buskerud, NAV-kontorene i Moss og Rygge i Østfold og Lier, Hurum og Røyken i Buskerud. Prosjektet retter seg mot ansatte i NAV som jobber med brukere med sammensatte behov og nedsatt arbeidsevne. Høgskolen i Østfold skal ha ansvaret for å lede prosjektet og gjennomføre forskningen. Prosjektet skal føre til bedre samarbeid og kunnskapsdeling på tvers av forskning, utdanning, tjenestene og brukerne for å utvikle og forbedre oppgavene NAV utfører. Avdelingen har i 2014 vært svært aktiv på søknadsfronten for å skaffe finansiering til FoU-aktivitet, både nasjonalt og internasjonalt (EU). Ingen slike søknader fikk tilslag i 2014, men flere søknader er fortsatt til behandling.

2.2 Virksomhetsmål 6

Virksomhetsmål 6

Høgskolen skal legge til rette for økt internasjonalisering av FoU/kunstnerisk utviklingsarbeid.

I 2014 fikk høgskolen på plass en rammeavtale med en ekstern språktjeneste/statsautoriserte translatører om oversettelse og språkvask av tekster fra norsk til engelsk. Denne avtalen eller tjenesten vil særlig bli benyttet ved oversettelse av teknisk/administrative tekster, men kan også ved behov benyttes til oversettelse og språkvask av andre tekster og nettsider.

For å oppmuntre til deltakelse på internasjonale FoU-prosjekter, ble det i 2014 satt av sentrale midler til at forskere skulle kunne markere seg på internasjonale arenaer, ikke bare med faglige presentasjoner, men også ved å være aktive nettverksbyggere når mulighetene byr seg. Denne støtten dekket faktiske utgifter til reise- og møtevirksomhet i forbindelse med deltakelse på konferanser, møter, workshops, broker events/nettverksmøter, etc. Det ble tildelt midler til tre slike tiltak i 2014. Foreløpig har ingen av de tre tiltakene gitt resultater i form av søknader på FoU-prosjekter, men erfaringen tilsier at det er nødvendig at slike nettverkstiltak har form av utenlandsopphold av noen måneders varighet.

På avdelingsnivå har det også i 2014 skjedd en tilrettelegging gjennom å tildele forskningsmidler til reise og opphold i forbindelse med konferanser og andre utenlandsopphold. På enkelte avdelinger er det innført en ordning der alle som får antatt publikasjoner på internasjonale konferanser får dekket sine reise og oppholdsutgifter, innen en fastsatt ramme. På enkelte avdelinger gis det også etter søknad fritak fra all undervisning og administrasjon slik at den ansatte kan drive sin forskningsaktivitet ved en utenlandsk institusjon.

Alle avdelingene har et utstrakt samarbeid med utenlandske institusjoner. Avdeling for informasjonsteknologi har samarbeid innenfor «smarte læringsomgivelser» med universiteter i Spania, Portugal, Tyskland og Serbia, og innenfor «IT beslutningsstøtte» har det i tillegg vært samarbeid med Tunisia. Avdeling for ingeniørfag har forskningssamarbeid med Aarhus Universitet i Danmark, University of Coimbra i Portugal, Beijing Jiaotong University i Kina, Aristotle University of Thessaloniki i Hellas, CNRS i Frankrike, og Technical University of Cartagena i Spania. For avdelingen har det i 2014 vært en økning i ansattes deltakelse og presentasjon av forskningsresultater på internasjonale konferanser.

Avdeling for lærerutdanning har fått finansiering av Nordplus til et samarbeid med universiteter og høgskoler i Sverige og Danmark, Finland og Norge, samt barnehager og skoler i Sverige og Norge. I samarbeid med Universitetet i Brno i Tsjekkia har avdelingen fått EØS-midler til å forske på *reflekterende team i lærerutdanning*. Det er også verdt å nevne samarbeidet mellom 18 svenske, norske og danske skoleklasser, hvor lærere, profesjonsforskere, skoleledere, pedagoger og IKT-veiledere i fellesskap har planlagt og gjennomført felles grenseoverskridende undervisning i fagene: morsmål (svensk, norsk, dansk), teknologi/naturfag, historie/samfunnsfag og matematikk.

Akademi for scenekunst fikk i 2011 finansiering fra Program for kunstnerisk utviklingsarbeid til prosjektet «Infinite Record: Archive, Memory, Performance». Prosjektet gjennomføres i samarbeid

med Massachusetts Institute of Technology (MIT) i USA, Muthesius Kunsthochschule i Tyskland og York St. John University i Storbritannia. Som del av prosjektet besøkte den danske regissøren og danseren Louise Høyer akademiet som «artist in residence» i februar 2014. I mars ble det arrangert et seminar ved Muthesius Kunsthochschule i Kiel og i november et seminar ved MIT i Boston. Prosjektet ble videre presentert på Artistic Research Forum i Tromsø i oktober. Prosjektet ble formelt avsluttet i 2014, men det pågår fortsatt arbeid med en publikasjon som skal presenteres på Artistic Research Forum i oktober 2015.

2.3 Virksomhetsmål 7

Virksomhetsmål 7.

Høgskolen skal ha et tett samspill mellom FoU/KU og utdanning på alle nivåer.

Ansatte oppfordres til å benytte sin egen forskning i undervisningen, bla. ved å trekke studenter aktivt inn i FoU-prosjekter. Det følgende er noen eksempler.

Ved Avdeling for informasjonsteknologi får masterstudentene tilbud om å delta i forskningsprosjekter ved avdelingen. Forskningssamarbeidet med Institutt for energiteknikk og NCE-miljøet i Halden er svært relevant for undervisning og prosjektoppgaver både på bachelor- og masternivå. Avdelingen vil i 2015 fortsette å styrke spillet mellom FoU og utdanning, herunder kople utdanningen til det institusjonelle satsingsområdet som avdelingen, i samarbeid med Avdeling for ingeniørfag, har ansvaret for.

Avdeling for ingeniørfag har tett kontakt med bedriftene i regionen, og det har vært gjennomført rundt 40 bachelorprosjekter i samarbeid med like mange samarbeidspartnere. Blant bedriftene og organisasjonene som har vært involvert er Borregaard, Nexans, Østfold Energi, Institutt for Energiteknikk (Halden), Østfoldforskning, Østfold Fylkeskommune, NHO Østfold, NCE Smart Energy Markets og Energiforum Østfold. Mellom fem og ti studentprosjekter har vært knyttet til de ansattes forskningsprosjekter.

Ved Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag har det vært gjennomført flere studentprosjekter knyttet til INTERREG-prosjektet *Grenseløs næringslivsutvikling*, der målet var å styrke små og mellomstore bedrifter på grensen mellom Norge og Sverige. Og ved Avdeling for lærerutdanning er det kopling mellom utdanning og FoU innenfor temaene minoritetsspråklig, lekseproblematikk og variasjon i læringsarbeid i barnehagen.

Ved Avdeling for helse og sosialfag var det i 2014 over 20 studentprosjekter knyttet til ansattes forskning, bl.a. innenfor arbeidsinkludering, arbeid og livskvalitet, og partnerskap. Ni studenter arbeider med masteroppgaver i samarbeid med Fredrikstad kommune innenfor organisasjonsutvikling, som er et forskningsområde for flere av de ansatte. Innenfor adferdsvitenskap er det samarbeid med Origosenteret som tilbyr individuelt tilrettelagt behandling og rehabilitering til mennesker med rusmiddelavhengighet. Over 20 studenter arbeider med FoU-prosjekter innenfor dette området.

Når det gjelder Akademi for scenekunst, bidrar studentene i omfattende grad i det kunstneriske utviklingsarbeidet. I 2014 deltok og bidro studentene på produksjoner på Håøya, i Oslo, i Tallinn og i Stockholm. Eksempler på bidrag er utvikling og realisering av små operastykker, utvikling av minnesteder på Håøya, og utvikling av utstillinger ved Teknisk Museum og Naturhistorisk Museum. Se også avsnitt 1.1.3.1.

Høgskolen har sammen med Fredrikstad og Halden kommuner etablert selskapet Drivhuset Østfold AS. Også Østfold fylkeskommune er en bidragsyter i selskapet. Drivhuset er et tilbud både til

studenter og forskere og skal være et sted å videreutvikle prosjekter og gi forskere mulighet til å kommersialisere sine ideer. Virksomheten har en helhetlig tilnærming til innovasjon med fokus både på produktinnovasjon og tjenesteinnovasjon. I 2014 ble det inngått en samarbeidskontrakt som inkluderer medlemskap i moderorganisasjonen Drivhuset Sverige som er en studentinkubatororganisasjon med kontorer ved 14 universiteter og høyskoler i Sverige.

2.4 Virksomhetsmål 8

Virksomhetsmål 8.

Høgskolen skal legge til rette for økt tverrfaglig FoU-samarbeid over disiplin- og avdelingsgrenser.

Høgskolen har i 2014 satt i verk en rekke tiltak for å øke samarbeidet over disiplin- og avdelingsgrenser. Sentralt i dette arbeidet er etablering av forskergrupper over avdelingsgrensene og etablering av institusjonelle satsingsområder som er avdelingsovergripende. Høgskolen forutsetter også at det samarbeides om undervisning så vel som FoU over avdelingsgrensene.

I 2014 etablerte Avdeling for lærerutdanning åtte forskergrupper, hvorav flere på tvers av disiplin- og avdelingsgrenser. Profesjonsutdanningene forutsetter tverrfaglig samarbeid, også innenfor FoU. Alle forskergrupper har således en tverrfaglig profil.

De vedtatte satsingsområdene er alle avdelingsovergripende. Arbeidslivs-, profesjons- og tjenesteforskning er utviklet i et samarbeid mellom Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag og Avdeling for helse- og sosialfag. Teknologi, energi og samfunn innebærer et tett samarbeid mellom Avdeling for informasjonsteknologi og Avdeling for ingeniørfag, og En skole for kunnskapssamfunnet hviler på kompetansemiljøer ved Avdeling for lærerutdanning og Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag. Avdelingene samarbeider også om FoU utenfor satsingsområdene. Innenfor folkehelse samarbeider Avdeling for helse- og sosialfag, Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag og Avdeling for informasjonsteknologi, et samarbeid som også involverer Østfold fylkeskommune og et universitet i Latvia.

Avdeling for ingeniørfag har i løpet av 2014 lyktes med å bygge opp mer robuste fagmiljøer gjennom nyrekruttering, intern kompetanseoppbygging og en mer programoverskridende organisering. Avdelingens fem forskergrupper (smart energi, biomedisinsk teknologi, innovasjon, atmosfærefysikk, bygg) inkluderer ansatte fra Avdeling for helse- og sosialfag og Avdeling for informasjonsteknologi. I en av gruppene (innovasjon) deltar også Østfoldforskning. I Hessdalen-prosjektet deltar i tillegg til Avdeling for informasjonsteknologi, Aristotle University of Thessaloniki (Hellas) og CNRS (Frankrike).

Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag har et av landets største fagmiljøer innen engelsk og fremmedspråkene tysk, fransk og spansk. Sammen med Nasjonalt senter for fremmedspråk i opplæringen representerer de et bredt og vitenskapelig aktivt fagmiljø med betydelig nasjonalt potensial. Avdelingen har fem flerfaglige forskergrupper. To av disse gruppene omfatter andre avdelinger (Avdeling for helse- og sosialfag og Avdeling for lærerutdanning) og eksterne aktører. Avdelingen har tverrfaglig FoU-samarbeid i forskergruppen Språkdidaktikk. Den er sammensatt av deltakere fra Avdeling for lærerutdanning, Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag, Fremmedspråksenteret, Universitetet i Oslo og Universitetet i Bergen. Denne gruppen har et nytt stort bokprosjekt på gang som inkluderer fagmiljøet ved University of Cambridge.

Avdeling for helse- og sosialfag har mange forskergrupper, hvorav åtte er på tvers av disiplin- og avdelingsgrenser. Sykehuset Østfold er en viktig partner når det gjelder praksisplasser, men også for FoU-samarbeid. Avdelingen samarbeider også med Oslo universitetssykehus. Forskergruppen Atferdsvitenskap samarbeider med Kirkens Bymisjon på et prosjekt om funksjonelle analyser og rus.

Prosjektet inkluderer eksterne parter og flere profesjoner som leger, psykologer, vernepleiere, sosionomer.

Akademi for scenekunst samarbeider med Kunsthøgskolen i Oslo og Norges musikkhøgskole blant annet om utvikling av en master i performance. Også det internasjonale prosjektet «Infinite record: Archive, Memory, Performance», som ble avsluttet i 2014, har hatt et tverrfaglig fokus ved at det har trukket inn kunstnere fra forskjellige kunstfelt.

3. Formidling og samfunnskontakt

Nasjonal styringsparameter Fleksibel utdanning er omtalt i avsnitt 1.2.2.

3.1 Virksomhetsmål 9

Virksomhetsmål 9

Høgskolen skal være regionens førstevalg som leverandør av forskningsbasert kunnskap og øke sin synlighet.

3.1.1 Aktiviteter og resultater

Nøkkeltall og kvantitative styringsparametere

Parameter	2013	2014	Mål	Resultat
Omfang av betalt etter- og videreutdanning				
- Videreutdanning (sum vår/høst)	1 377	1 374	1 500	91,6 %
- Etterutdanning	1 712	933	1 000	93,3 %
Resultat publisering/formidling				
- Antall	1 050		+ 10 %	
- Intern poengberegning	4 488			
Antall medieoppslag	1 096	914		

På grunn av fristen for rapportering til CRISTin (15. april) foreligger det ikke resultater knyttet til formidlingsaktiviteter.

3.1.1 Høyere utdanning

Høgskolen i Østfold (HiØ) har tradisjonelt vært et lærested med stor Østfolddominans i søker- og studentmassen. For ungdom i Østfold som ønsker høyere utdanning er HiØ et naturlig førstevalg. I 2014 hadde 73 % av førstevalgsøkerne i Samordna Opptak Østfold som bostedsadresse. Denne andelen har vært stabil de seinere årene. Av de 20 mest søkte studiene for søkere fra Østfold var 13 studier ved HiØ. Av de syv øvrige var seks studier som ikke tilbys ved HiØ (f.eks. rettsvitenskap og fysioterapi).

Høgskolen har en omfattende etter- og videreutdanningsaktivitet rettet mot det eksterne markedet. Aktiviteten er organisert i en egen enhet HiØ VIDERE (tidligere Senter for kompetanseutvikling - SKUT). Omfanget innen videreutdanning har økt de seinere årene. En viktig årsak til dette er høgskolens engasjement innen satsingen «Kompetanse for kvalitet», etter- og videreutdanning for lærere. Høgskolen har i denne sammenheng blant annet en rekke oppdrag for Utdanningsdirektoratet. Når det gjelder etterutdanning, er aktiviteten noe synkende. Det skyldes i stor grad en vridning av ressursbruk fra etterutdanning til videreutdanning, både nasjonalt og ikke minst i kommunene.

Høgskolen opprettet i 2012 regionale studiesentra i Moss og Indre Østfold. Samarbeidet i Indre Østfold fungerer godt. Det arbeides aktivt i regionen med å kartlegge behov i kommunene og

næringslivet. Det legges godt til rette når det gjelder lokaler, og høghskolen opplever at intensjonsavtalen følges opp på en god måte. HIØ VIDERE har nettopp gjennomført planleggingsmøte med sikte på tilbudet for høsten 2015. Regionens representanter meldte i dette møtet at de var godt fornøyd med responsen og tilbakemeldingene fra HIØ knyttet til deres studieønsker for regionen.

Omfanget av studier ved begge studiesteder har hittil vært begrenset. I studieåret 2013/2014 ble det gjennomført ett studium i Indre Østfold og ett studium i Moss. I studieåret 2014/2015 er det to studier i Indre Østfold og ett studium i Moss.

Etter- og videreutdanningsvirksomheten er ytterligere omtalt i avsnitt 3.1.3.

3.1.2 Formidling

Høghskolen i Østfold (HIØ) skal være det naturlige stedet for regionen å henvende seg for kompetanse. Derfor jobbes det kontinuerlig med tilgjengelighet og bevisstgjøring rundt hva høghskolen kan tilby overfor virksomheter som er på jakt etter kompetanse, eksempelvis Litteraturhuset, INSPIRIA science center, folkebibliotekene, offentlige og private bedrifter og media.

For å oppnå større synlighet og tilgjengelighet, er et av virkemidlene å utvikle forskernes evne til å formidle. Dette jobbes det kontinuerlig med på generelt grunnlag, men også spesifikt i form av konkrete kurs.

HIØ har et eget utvalg for formidling og samfunnskontakt (FoS-utvalget) som i særlig grad setter temaet på dagsorden. Det jobbes med å legge til rette for økt formidling av forskningsresultater og mer koordinert samhandling med regionen.

Etter en modell hentet fra Høghskolen i Oslo og Akershus foreslo FoS-utvalget i 2014 at høghskolen oppretter et eget "Program for fremragende forskningsformidling" som et prøveprosjekt i 2015. Dette ble vedtatt av styret, og det ble i budsjettprosessen høsten 2014 satt av penger til dette. Gjennom dette programmet vil høghskolen tilby et lite utvalg forskere et treningsopplegg med anerkjente kursholdere og tett oppfølging. Det er en målsetning at programmet skal påvirke til en enda mer positiv formidlingskultur. Deltakerne skal ha et særskilt ansvar for å fremstå som gode rollemodeller for andre forskere, og inspirere og motivere andre forskere til formidling av forskning og deltakelse i samfunnsdebatten.

FoS-utvalget oppfordrer til og legger til rette for å ta i bruk andre arenaer enn høghskolen for formidling, for å nå et bredere publikum med forskningen. INSPIRIA science center og det nye Litteraturhuset i Fredrikstad, er eksempler på arenaer der HIØ er til stede både gjennom lukkede arrangementer og åpne arrangementer rettet mot et bredt publikum.

Gjennom en samarbeidsavtale med Litteraturhuset har HIØ en fast programpost kalt Abels hage. I løpet av våren og høsten 2014 hadde høghskolen åtte kvelder med formidling av ulike forskningsprosjekter på denne programposten. Arrangementene var gratis og tiltrakk et stort publikum. Tiltaket er et ledd i å gjøre forskningen mer tilgjengelig for folk utenfor høghskolen.

Nytt i 2014 var en økt satsing på formidling ved fylkets folkebiblioteker. Formålsparagrafen i bibliotekloven sier at folkebibliotekene skal være uavhengige møteplasser og arenaer for offentlig

samtale og debatt. Gjennom dialog med folkebibliotekene i fylket har HiØ avholdt eller gjort avtale om flere foredrag.

Forskningsdagene 2014 ble åpnet med en konferanse i forbindelse med HiØs 20-års jubileum. Konferansen hadde tittelen: "Hvordan kan forskning bidra til å løse våre samfunnsutfordringer?" Tre store samfunnsutfordringer ble belyst av eksterne innledere, mens våre egne forskere belyste hvordan vi kan løse disse utfordringene: kunnskapssamfunnet, energi og klima, og velferdssamfunnet. Konferansen var en viktig møteplass for ansatte og inviterte gjester fra våre samarbeidspartnere i regionen. Høgskolen benyttet anledning til å vise samfunnet at vi er en stor og viktig utdannings- og forskningsinstitusjon. Om lag 100 av høgskolens eksterne samarbeidspartnere deltok, i tillegg til høgskolens ansatte.

Under Forskningsdagene ble høgskolens formidlingspris delt ut for tredje gang. Prisen skal stimulere forskere og kunstnere til å formidle sin viten utover eget fagmiljø. Prisen er på 10.000 kroner og deles ut årlig. I 2014 gikk prisen til Rania Maktabi, førsteamanuensis i statsvitenskap ved Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag, med Midtøsten som spesialfelt. Maktabi er foreleser, forsker, ekspertkommentator for media, spaltist og foredragsholder på konferanser.

Det var også tredje gang det ble arrangert en Forskerduell under Forskningsdagene. Her samarbeider høgskolen med INSPIRIA science center. Hensikten med Forskerduellen er å gjøre noe litt annerledes i forhold til hvordan man tenker seg forskningsformidling. Det skal være en morsom opplevelse og kanskje ta hull på noen myter om forskning. Målet er å inspirere unge til å velge utdanning og forskning. Fire forskere fra ulike forskningsinstitusjoner, inkludert HiØ, var sammen om å arrangere forskerduell som ble avholdt på Litteraturhuset i Fredrikstad for elever i videregående skole.

Av andre arrangementer knyttet til Forskningsdagene kan nevnes:

- Åpen dag på studiested Fredrikstad sammen med flere bedrifter rundt høgskolen
- En-dags Forskermaraton med åpne forelesninger der forskning fra HiØ ble presentert for ansatte, studenter og inviterte
- #jamIT, en helgs intensiv workshop for studenter og andre interessert der det ble utviklet nye og bedre tjenester eller produkter basert på reelle brukerbehov, gitt innblikk i designmetoder og en annerledes tilnærming til nytenkning

Det ble også holdt åpent foredrag på Litteraturhuset i Fredrikstad og arrangert Science camp i Hessdalen for elever ved videregående skoler. For høgskolens ansatte ble det arrangert et eget kronikkskrivekurs som resulterte i en rekke kronikker i lokalavisene

Vi opplever for øvrig at Forskningsdagene ved høgskolen alltid gir god dekning i lokalmediene.

I tillegg til nevnte kronikkskrivekurs, ble det i 2014 også avholdt kurs i forskningsformidling gjennom sosiale medier, for å dyktiggjøre forskere i populærvitenskapelig formidling.

HiØ benytter medieovervåkingsbyrået Retriever for å føre statistikk over tilstedeværelse av høgskolen i både trykte og elektroniske medier samt eter medier. For studieåret 2014 viser statistikk at høgskolen hadde 914 oppslag i media inkludert artikler i webutgaver, trykte medier og etermedier. Fagblader er også inkludert i denne statistikken. Resultatet er noe lavere enn i 2013 da det ble registrert 1 096 oppslag.

Diagrammet under (kun papirartikler i mediene), viser at HiØ i 2014 hadde størst mediedekning i lokalavisene. Syv prosent av høgskolens mediedekning er i rikspresen. Dette er en oppgang på to prosentpoeng fra 2013.

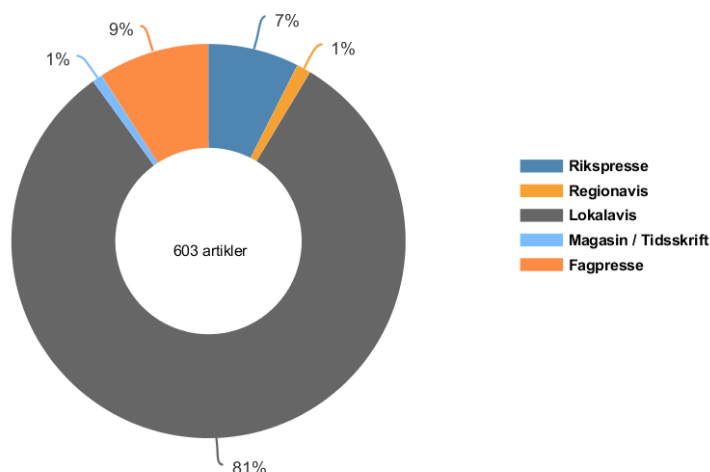

Fig. 2. Mediedekning

Studentprosjekter får også oppmerksomhet, spesielt i lokalmedia. Avdeling for ingeniørfag og Avdeling for informasjonsteknologi har årlig en egen EXPO, der studentprosjekter gjennomført i samarbeid med næringslivet presenteres. Studentene lager pressemeldinger og får oppmerksomhet omkring sine prosjekter, ofte fordi de synliggjør utvikling i lokalsamfunnet.

Høgskolen har lagt vekt på å øke sin synlighet blant annet gjennom å øke antall utadrettede arrangementer. I 2014 har det vært en rekke slike arrangementer:

- HiØ var for tredje gang vertskap for en egen utdanningsmesse i fylket. Messen trakk omlag 4000 elever i videregående skoler og andre interesserte til høgskolens lokaler. Messen genererte i tillegg flere medieoppslag i lokalmedia.
- Konferanse "Innertiern 4" - HiØ har i samarbeid med Smaalenene barnehageforum gjennomført kompetanseheving i barnehager i Indre Østfold. Fokuset har vært på de yngste barna i barnehagen. Samarbeidet ble avrundet med en konferanse 31.januar på høgskolen.
- HiØ deltok med foredrag på den årlige Østfoldkonferansen, en viktig årlig møteplass i Østfold for politikere og ledere i offentlige og private bedrifter.
- Over 50 skolebarn besøkte Høgskolen i Østfold i vinterferien 2014 for å lære seg datakoding gjennom arrangementet «Lær Kidsa Koding».
- 25. februar ble det arrangert åpen kveld på Avdeling for ingeniørfag. Arrangementet var åpent for alle, men spesielt rettet mot elever i videregående skoler.
- Fremtidskonferansen ble arrangert ved HiØ i mai. Konferansen arrangeres årlig og er Norges møteplass for Energi og IT-bransjen. HiØ holdt også eget foredrag på konferansen.
- Akademi for scenekunst har hatt 17 publikumsforestillinger og 20 åpne forelesninger i egne lokaler i 2014. Avgangsforestillingen ble også vist i Oslo på Black Box Teater – 3 forestillinger.

- 11. -14. juni var HiØ vertskap for en internasjonal konferanse ved Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag. Konferansen hadde tittelen «States of decadence» og samlet omkring 60 deltakere fra 12 land.
- 16.-17. juni ble det årlige EXPO arrangert. EXPO er en åpen presentasjon/utstilling av bachelorstudenter ved Avdeling for ingeniørfag og deres hovedprosjekter. Både nåværende og potensielle samarbeidspartnere samt media deltok.
- I november var Avdeling for informasjonsteknologi vertskap for Norsk Informatikk konferanse(NIK). NIK er en etablert nasjonal konferanse for formidling av forskning og avansert utviklingsarbeid innen informatikk. Konferansen var som vanlig samlokalisert med Norsk informasjonssikkerhetskonferanse (NISK) og Norsk konferanse for organisasjoners bruk av informasjonsteknologi (NOKOBIT).

3.1.3 Andel inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (nasjonal styringsparameter)

Tabell 16. Andel inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet

	2011	2012	2013	2014
Andel	2,74	2,42	3,58	4,31

Andelen av inntekter hentet fra andre kilder enn bevilgningen er økt fra 2013 til 2014. Det er særlig omfanget av bidragsprosjekter som gjør dette. Høgskolens inntekter hentet fra statlige forvaltningsorganer er økt med kr 4,2 mill., og hovedtyngden av dette gjelder etter- og videreutdanning, se omtale nedenfor. Oppdragsvirksomheten er stabil på omkring kr 9,1 mill. Også her er det alt vesentlig etter- og videreutdanning.

Høgskolens etter- og videreutdanningsvirksomhet, kanalisert gjennom HiØ VIDERE, har hatt en relativt jevn og positiv vekst i omsetningen de siste årene. Resultatutviklingen har i all hovedsak vært positiv, men påvirkes av at marginen på en del åpne studier er lavere enn tidligere. Aktiviteten mot kommuner i Østfold gjeldende etterutdanning er lavere enn tidligere. Kommunene mottar mindre midler til opplæring fra sentrale myndigheter enn tidligere, og stram økonomi tilsier at kommunene prioriterer bruken av sine midler til andre formål. Dessuten ønsker flere enn tidligere studiepoenggivende utdanning.

Antallet oppdrag for Utdanningsdirektoratet, relatert til videreutdanning av lærere, er økende. Også antallet samarbeidsstudier med eksterne samarbeidspartnere viser en vekst. Hovedutfordringen her er å sikre faglig kvalitet og tilstrekkelig forankring i fagavdelingene. Tabellen nedenfor viser omsetning i den eksternt finansierte etter- og videreutdanningen i perioden 2011-2014.

Tabell 17. Omsetning etter- og videreutdanning

	2011	2012	2013	2014
Omsetning (1000 kr)	20 636	22 321	23 964	24 785

3.2 Virksomhetsmål 10

Virksomhetsmål 10.

Høgskolen skal styrke og formalisere samarbeidet med regionale aktører.

3.2.1 Samarbeid med samfunns- og arbeidsliv (nasjonal styringsparameter)

Høgskolen har et utstrakt samarbeid med det regionale samfunns- og arbeidslivet, både knyttet til utdanning og FoU. Dette samarbeidet er også omtalt under virksomhetsmål 1 og 5.

Etter at felles råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA) innenfor Oslofjordalliansen ble avviklet i 2013, opprettet Høgskolen i Østfold (HiØ) sitt eget RSA i 2014. Fylkesmannen i Østfold, Østfold fylkeskommune, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, partene i arbeidslivet samt sentrale offentlige og private virksomheter i Østfold er representert i rådet sammen med høgskolens øverste ledelse. Rådet hadde sitt konstituerende møte høsten 2014 og vil møtes to ganger årlig.

Østfold fylkeskommune er en viktig samarbeidspartner for høgskolen. I 2014 har høgskolen vært involvert på flere områder:

Østfold fylkeskommune startet opp arbeid med en egen regional kompetanseplan høsten 2013 med sikte på å etablere felles mål for kompetanseutviklingen i Østfold. Planarbeidet har pågått i hele 2014, og utkast til plan ble lagt fram i november med høringsfrist 1.3.2015. Høgskolen har vært involvert i arbeidet fra starten både i styringsgruppen og de underliggende arbeidsgruppene. Foreløpig utkast til plan har imidlertid hovedfokus på samarbeidet mellom kommunene og fylkeskommunen, og høyere utdanning har fått liten plass.

HiØ er representert i styret for Kompetanseoffensiven. Kompetanseoffensiven ble iverksatt av Østfold fylkeskommune i 2005 som en tiårig satsing, med formål å bidra til et robust og bærekraftig næringsliv i alle delregioner i fylket, gjennom å tilføre kompetent arbeidskraft og legge til rette for nyskaping og innovasjon. Offensiven tildeler midler til prosjekter som er i tråd med dette målet. Tiltaket ble evaluert i 2014 av Oxford Research, og evalueringen legges til grunn for videreutvikling av tiltaket.

I august 2014 etablerte høgskolen Østfold Forskningsadministrative senter (ØFAS), se omtale i avsnitt 2.1.1. Her er fylkeskommunen en viktig bidragsyter sammen med NCE Smart Energy Markets og Østfoldforskning AS. Fylkeskommunen er også aktivt inne som bidragsyter i Drivhuset Østfold AS, se avsnitt 2.3.

Fylkeskommunen har i samarbeid med kommunene, HiØ, Sykehuset Østfold, Østfold Idrettskrets og Frivilligsentralene i Østfold etablert partnerskapet Østfoldhelsa. Partnerskapet skal bidra til å oppfylle folkehelsemålsettingene i Fylkesplanen. HiØ er involvert på flere måter, og oppnevnte i mars 2014 en egen prosjektleder dedikert til dette. Som del av satsingen er det etablert en ekspertgruppe ledet av høgskolen som skal være en ressursgruppe for politikere og kommunene og bidra til å bringe folkehelse inn i det offentlige rom blant annet gjennom kronikker i pressen. Det er også utviklet egne studietilbud innen folkehelse herunder et eget emne «Ledelse og organisering av lokalt

folkehelsearbeid i et tverrfaglig perspektiv» i høgskolens masterstudium i tverrfaglig samarbeid i helse- og sosialsektoren.

I juni 2014 ble det inngått en samarbeidsavtale mellom fylkeskommunen og HiØ om deltakelse i fylkeskommunens satsingsområde «Helsefremmende skoler og barnehager» der høgskolen skal bidra med veiledning og kompetanseutvikling av ansatte i barnehager, grunnskoler og videregående skoler og samarbeide med fylkeskommunens folkehelseseksjon om delprosjekt innenfor Østfoldmodellen for økt fysisk aktivitet. Innenfor dette området har det også vært samarbeid om prosjektet «Interessedelt kroppsøving». Prosjektet ble presentert på den nasjonale folkehelsekonferansen i 2014 der det fikk prisen for beste abstrakt.

Østfold fylke er utpekt som erfaringsfylke av Helsedirektoratet når det gjelder folkehelsekonsekvenser. I 2014 ble HiØ sammen med Østfold fylkeskommune engasjert for å utvikle gode metoder som kommunene kan benytte når de vedtar saker som har konsekvenser for folkehelsen. I desember 2014 arrangerte HiØ et seminar der to ferske rapporter ble presentert som beskriver erfaringer med helsekonsekvensvurderinger i kommunal saksbehandling i tre kommuner i Østfold; Moss, Råde og Fredrikstad.

Med bakgrunn i det internasjonale HEPROGRESS-prosjektet, avsluttet i 2012, et samarbeid mellom Østfold og regionen Vitse i Latvia, ble det satt fokus på sosiale ulikheter i helse. Her har høgskolen i etterkant sammen med fylkeskommunen knyttet seg til et samarbeid mellom Fredrikstad kommune og University College London som har et av verdens fremst fagmiljøer innen dette temaet. Mulighetene for å inngå en intensjonsavtale om utvekslingsopphold for høgskolens ansatte utredes.

Sykehuset Østfold (SØ) er en av høgskolens viktigste regionale samarbeidspartnere, og i 2014 har fokus særlig vært på videreutvikling av høgskolens ferdighetssenter som samarbeidsarena for undervisning og forskning. Senteret har nå en permanent driftsform med god ledelse og styrket bemanning som gir bedre utnyttelse av fasilitetene både internt og eksternt. «Grunnpilaren» i senteret er knyttet til studentenes ferdighetstrening og simulering i utdanningene, men også til forskning på nye pedagogiske metoder. I november ble det gjennomført et tre dagers kurs i medisinsk simulering i et samarbeid mellom høgskolen, Sykehuset Østfold og Utdanningssenteret ved Akuttklinikken på Oslo Universitetssykehus. Gode instruktører med kompetanse i fullskalasilulering er viktig både for SØ og høgskolen.

Høgskolen er representert i Svinesundskomiteen som består av representanter fra regionene på begge sider av riksgrensen. Komiteen har hovedsakelig fokus på næringsutvikling.

4 Organisasjon og ressurser

4.1 Virksomhetsmål 11

Virksomhetsmål 11.

Høgskolen skal søke faglige og administrative gevinster gjennom samarbeid med andre institusjoner i Norge og Sverige.

Sektorens institusjoner ble i brev fra Kunnskapsdepartementet i mai 2014 gitt i oppdrag å vurdere sin strategiske posisjon i et nytt universitets- og høyskolelandskap med færre institusjoner og et økt omfang av samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon. Høgskolen i Østfold (HiØ) var på dette tidspunkt i ferd med å avslutte arbeidet med ny strategisk plan som ble vedtatt av høgskolestyret i juni.

I kjølvannet av oppdragsbrevet og høgskolestyrets behandling av den strategiske planen, ble det gjennomført en bred intern prosess fram mot svarfrist 1. november.2014. Det ble også tatt kontakt med de institusjoner som styret anså som de mest relevante samarbeidspartnerne. Høgskolens styre konkluderte slik:

Styret ved Høgskolen i Østfold mener at institusjonen har en størrelse og robusthet både faglig og økonomisk som gjør den i stand til å fortsette som selvstendig institusjon i et universitets- og høyskolelandskap med færre institusjoner.

For å styrke og utvikle kvaliteten er det viktig for oss å bidra aktivt til et økende samarbeid med andre UH-institusjoner, primært langs østsiden av Oslofjorden. Det er langs denne akse studentene orienterer seg når det gjelder høyere utdanning, og dette samsvarer også med så vel regional arbeidspendling og kompetanseflyt som hvordan næringsliv og offentlig virksomhet i regionen søker samarbeid. Ut fra dette ser vi på Norges miljø- og biovitenskapelige universitet og Høgskolen i Oslo og Akershus sammen med Høgskolen i Hedmark som de viktigste samarbeidspartnerne.

Vår beliggenhet gjør det i tillegg naturlig å videreutvikle faglig samarbeid med institusjoner i vårt nærområde i Sverige

Gjennom arbeidet med strategisk plan er det lagt en plattform for høgskolens faglige utvikling, en plattform som vil være et vesentlig grunnlag for samarbeid med andre institusjoner.

Oslofjordalliansen

Høgskolen er fortsatt positiv til å bidra inn i Oslofjordalliansen, men på grunn av de øvrige institusjonenes fusjonsprosesser, har aktiviteten i 2014 vært begrenset og konsentrert til de aktuelle fagavdelingene.

Samarbeid med Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA)

Høgskolen ønsker å utvikle samarbeidsrelasjoner på østsiden av Oslofjorden, jfr. styrets konklusjon over. Dette innebærer at HiOA er en aktuell samarbeidspartner. Det er allerede etablert et samarbeid på flere fagområder, og vi har ønske om å utvikle dette videre. Fagporteføljen til HiOA og

HiØ sammenfaller på mange områder, noe som legger et godt grunnlag for et bredt faglig samarbeid. Gjennom de samtaler som ble gjennomført i 2014 registrerte vi at den fusjonen HiOA allerede har vært igjennom, har vært krevende og at de nå primært ønsker å konsolidere stillingen uten nye fusjoner. Samarbeidet på fagområder videreføres og videreutvikles.

Samarbeid med Høgskolen i Hedmark

Høgskolen i Hedmark og HiØ samarbeider innenfor noen fagområder i dag, og begge institusjoner ønsker å videreutvikle dette. Det ble derfor høsten 2014 gjennomført et oppstartsmøte mellom rektorat, dekaner og direktører for å trekke opp den videre strategien for samarbeidet.

Begge høgskoler er store i norsk sammenheng, ligger i regioner med lignende utfordringer, har fagporteføljer som i stor grad legger grunnlag for samarbeid og har et utstrakt samarbeid med svenske UH-institusjoner. Ikke minst innenfor femårig masterbasert lærerutdanning har de to institusjonene et godt grunnlag for å styrke hverandres utdanninger.

Det er for øvrig også påbegynt en dialog innen helse- og sosialfag der Høgskolen i Hedmark har samarbeidet med Lovisenberg Diakonale Høgskole. Her utreder man nå mulighetene for et trepartssamarbeid på ett eller flere områder innen utdanning, ferdighetstrening/simulering og forskning.

Samarbeid med Högskolan Väst

Høgskolen undertegnet i 2013 en samarbeidsavtale med Högskolan Väst i Trollhättan. I 2014 har det først og fremst vært lagt vekt på å etablere faglige samarbeidsrelasjoner på avdelings-/instituttnivå. Ved inngangen til 2015 har fire av høgskolens avdelinger innledet slikt samarbeid med fokus både på forskning og undervisning. Dette har gitt seg utslag i utveksling av timelærere og gjesteforelesere, flere fagseminarer, og det arbeides med felles søknader om forskningsmidler, blant annet inn mot INTERREG.

Kunsthøgskolen i Oslo (KHIO) og Norges Musikkhøgskole

Akademi for scenekunst har et aktivt samarbeid med de to store kunstutdanningsinstitusjonene i Oslo. Dette samarbeidet er videreutviklet i 2014 og gjelder blant annet samarbeid om studentprosjekter og utvikling av en framtidig samarbeidsmaster i performance. Avgangsstudentene ved akademiet har i tillegg vært involvert i tre studentproduksjoner ved KHIO.

4.2 Virksomhetsmål 12

Virksomhetsmål 12

Høgskolen skal bidra til økt kvalitet gjennom målrettet kompetanseutvikling på alle områder.

Nøkkeltall og kvantitative styringsparametere

Parameter	2013	2014	Mål	Resultat
Antall publiseringspoeng	83,0		+ 10 %	
Andel førstestillinger	52,6 %	53,4 %	50,0 %	106,8 %
Forholdet 1.lektorer/1.amanuenser (årsverk)	52,2/58,2	58,7/59,8		
Andel kvinner i 1.stillinger				
- Totalt	44,1 %	44,9 %	45 %	99,8 %
- Professor	37,8 %	40,2 %		
- Dosent	25,0 %	32,3 %		
Andel midlertidige stillinger				
- Totalt	9,0	10,9		
- Støttestillinger	4,1	5,2		
- Saksbehandler og utrederstillinger	16,7	18,3		
- Undervisnings- og forskningsstillinger	8,3	10,3		

4.2.1 Robuste fagmiljøer (nasjonal styringsparameter)

4.2.1.1 Kompetansesammensetning

Den samlede kompetanseprofilen i undervisnings- og forskningsstillinger ved Høgskolen i Østfold (HiØ) ligger på et akseptabelt nivå. 53 % av årsverkene i denne stillingskategorien består av førstekompetente, hvorav toppkompetansen utgjør 9,1 %.

Selv med solid kompetanse i bunn ser vi at det i enkelte fagmiljøer må jobbes med rekruttering/ kompetanseutvikling for å opprettholde nivået NOKUT krever i bachelor- og masterutdanninger.

4.2.1.2 Alderssammensetning

Høgskolen har, som øvrige institusjoner i sektoren, en høy gjennomsnittsalder på ansatte i undervisnings- og forskningsstillinger. Per i dag har 24 % av ansatte i disse stillingene mulighet til å gå av med pensjon (AFP) dersom de ønsker det. Noen av dem velger å gå over i delvis AFP, men tendensen viser at man ønsker å stå lengre i jobb, også etter fylte 70 år.

Avdeling for lærerutdanning og Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag har høyest andel eldre medarbeidere. Tilnærmet 30 % av arbeidstakerne er 62 år eller eldre.

4.2.1.3 Rekrutteringsgrunnlag

Høgskolen har generelt utfordringer når det gjelder rekruttering av medarbeidere med toppkompetanse. Selv om søkertallet til stillinger i utgangspunktet kan være bra, erfarer vi at mange trekker seg underveis, og søker opprykk hos sin nåværende arbeidsgiver når sakkyndig vurdering foreligger.

Profesjonsfagene opplever generelt sett utfordringer med å rekruttere førstekompetanse til konkurranseutsatte fagmiljøer. Lønnsmessig er det vanskelig å konkurrere mot kommunal/fylkeskommunal sektor samt privat sektor.

Avdelingene påpeker særlige rekrutteringsutfordringer innen følgende fagområder:

- Avdeling for lærerutdanning konkurrerer med fylke og kommune om de beste lærerkreftene.
- Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag opplever rekrutteringsutfordringer innen regnskap og revisjon. Dette er et fagområde hele sektoren har utfordringer med å rekruttere til.
- Avdeling for ingeniørfag rapporterer rekrutteringsutfordringer innen elektrofag, bygg og bioingeniør.
- Avdeling for helse- og sosialfag opplever generelle utfordringer med rekruttering av kompetanse på førstestillingsnivå.

4.2.2 Andel kvinner i dosent – og professorstillinger (nasjonal styringsparameter)

Høgskolen ligger nær målsettingen om 45 % kvinner i undervisnings- og forskningsstillinger på førstestillings-/toppnivå. Andel kvinner med førstestilling ligger nå på 44,9 % hvorav toppstillinger utgjør 37,6 %.

Kvinner i toppstillinger utgjør 10 av 26,6 årsverk. Andel kvinnelige professorer er på 40,2 %, dette er en økning på 2 prosentpoeng fra 2013. Andel kvinnelige dosenter har økt med over 7 prosentpoeng.

4.2.3 Andel midlertidige stillinger (nasjonal styringsparameter)

Høgskolen har fokus på bruken av midlertidige stillinger på alle nivå. I forbindelse med rekrutteringsprosesser drøftes problemstillinger vedrørende bruk av midlertidige stillinger med ansvarlige ledere. Omfang og bruk av midlertidige stillinger tas også opp i de årlige interne styringsdialogene med avdelingene.

Fast ansatte i kompetanseløp, deltagelse i prosjekter samt eksterntfinansiert virksomhet bidrar likevel til at en del ansettelser gjøres på midlertidig grunnlag. I tillegg vil andre typer permisjoner og sykefravær alltid føre til en viss andel midlertidighet.

Selv om høgskolen har en aktiv holdning til bruk av midlertidige ansettelser, er andel midlertidig ansatte økt i 2014 med over 2 prosentpoeng sammenlignet med 2013. Størst økning har Avdeling for lærerutdanning med 8 prosentpoeng. Avdelingen er midt oppe i en omlegging av sitt studietilbud, grunnet satsing på femårig lærerutdanning, og har av den grunn ansatt midlertidig innen enkelte fagområder inntil fremtidige satsingsområder er avklart. På bakgrunn av dette vil man også i 2015 måtte regne med en del midlertidighet.

Andel midlertidige ansatte i teknisk-/administrative stillinger har økt med to prosentpoeng. Økningen sees først og fremst i administrasjonen. 10 av de midlertidige stillingene i administrasjonen er knyttet til navngitte vikariater. Læringer, åremålsansatte og ansatte i prosjektstillinger påvirker også andel midlertidighet uten at dette nødvendigvis er negativt.

Fremmedspråksenteret har også en stor andel tidsavgrensede stillinger knyttet til prosjekter og satsingsområder i Utdanningsdirektoratets regi.

Tabell 18. Midlertidige stillinger 2010 - 2014

Avdeling	2010		2011		2012		2013		2014	
	Tot.	Midl.	Tot.	Midl.	Tot.	Midl.	Tot.	Midl.	Tot.	Midl.
Administrasjonen (tekn./adm.)	147,0	18,6	161,1	27,2	164,3	24,9	170,0	21,1	182,0	26,3
Akademi for scenekunst	8,6	5,6	7,3	4,3	8,5	5,5	10,3	7,3	11,9	8,2
Helse- og sosialfag	81,6	16,2	83,5	11,5	89,4	15,9	86,4	13,3	90,1	9,9
Informasjonsteknologi	24,6	4,9	24,3	5,2	26,3	6,2	26,2	6,2	26,3	7,1
Ingeniørfag	51,4	11,1	45,8	6,1	45,3	4,9	42,8	4,5	44,6	5,1
Lærerutdanning	88,4	27,6	90,5	21,2	90,9	15,4	88,4	11,2	86,1	18,2
Økonomi, språk og samfunnsfag	46,5	7,9	47,6	7,5	54,1	7,5	53,0	9,5	57,5	12,3
Fremmedspråksenter	7,7	3,2	9,0	2,5	12,4	7,4	11,3	6,3	11,2	7,2
Sum	456	95,1	469	85,5	491	87,6	488,0	79,4	509,7	94,3

4.2.4 Kompetanseutvikling

Høgskolen har de siste år jobbet aktivt for å heve de ansattes kompetansenivå. Dette har vært viktig både i forhold til akkrediteringskravene for de eksisterende studiene, men også for å kunne legge til rette for utvikling av studieporteføljen i retning av flere masterstudier og en best mulig utdanningskvalitet. Egen kompetanseutvikling er også viktig for å demme opp for rekrutteringsutfordringer innen visse fagområder og av toppkompetanse.

Den bevisste holdningen har medført at høgskolen nå har nådd et tilfredsstillende nivå når det gjelder andel medarbeidere med førstekompetanse på generell basis. Vi må likevel fortsette å ha fokus på enkelte fagmiljøer og videre utvikling av toppkompetanse. Dette gjelder spesielt fagmiljøer som er knyttet opp mot masterstudier, samt enkelte bachelorstudier der det er utfordrende å rekruttere fagkompetanse.

I 2014 var totalt 99 av høgskolens undervisnings- og forskningspersonale registrert i ulike kompetanseløp. 66 av disse tar sikte på å kvalifisere seg til førstekompetanse i løpet av de nærmeste årene. 33 av medarbeidere er i kvalifiseringsløp for å oppnå toppkompetanse.

13 av høgskolens ansatte kvalifiserte til opprykk i 2014. Av disse var det to som kvalifiserte seg til toppkompetanse. Antall opprykksøknader var noe under forventet nivå for 2014.

Av fem doktorgradsdisputaser i 2014 er tre gjennomført ved norske institusjoner. De to siste har disputert ved Universitetet i Karlstad samt Svenska handelshögskolan.

Tabell 19. Kompetanseløp og opprykk 2014

Type kompetanseløp:	I kompetanseløp			Opprykk		
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt
Doktorgradsprogram:	16	21	37	3	2	5
· Rekrutteringsstipendiater	10	11	21	0	0	0
· Andre doktorgradsløp	6	10	16	3	2	5
Andre kvalifiseringsløp:	28	34	62	3	5	8
· Professor	6	11	17	0	1	1
· Dosent	7	9	16	0	1	1
· Førstelektor	15	14	29	3	3	6
Totalt	44	55	99	6	7	13

4.2.5 Inkluderende arbeidsliv

1. november 2014 inngikk HiØ en ny samarbeidsavtale om inkluderende arbeidsliv med NAV Østfold for perioden 2014 – 2018. De gjeldende mål og tiltak for IA-arbeidet er ikke revidert i forbindelse med den nye samarbeidsavtalen. Høgskolens handlingsplaner tar utgangspunkt i intensjonsavtalens tre delmål;

1. sykefravær
2. å rekruttere/beholde arbeidstakere med redusert funksjonsevne
3. øke den gjennomsnittlige avgangsalderen

I arbeidsmiljøundersøkelsen ARK, se avsnitt 4.2.6, ble ansatte ved HiØ spurt om hvordan de opplevde at jobben påvirket helsen deres. Resultatene viser stor variasjon både av positiv og negativ påvirkning. Det går igjen i tilbakemeldingene at det periodevis oppleves stort tidspress i arbeidssituasjonen. Dette kan over tid ha konsekvenser for ansattes helse. I gjennomgangen av resultatene etter undersøkelsen har lederne blitt oppmerksomme på dette, og kan eventuelt gjøre tiltak eller følge opp enkeltansatte som de vet kan være i faresonen.

Vi har fremdeles som mål å holde nærværet på 95 % eller bedre. Dette ser det ut som vi lykkes med. Høgskolen har for 2014 en sykefraværprosent som ligger på 3,8.

Tabell 20. Sykefravær 2008 -2014

Sykefraværprosent	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Egenmeldt og legemeldt fravær	3,5 %	4,6 %	3,9 %	4,6 %	4,7 %	3,9 %	3,8 %

Når det gjelder intensjonsavtalens delmål 2, har vi ikke innfridd egne mål fullt ut. Vi tilrettelegger godt for allerede ansatte med redusert funksjonsevne, men har heller ikke i 2014 hatt personer med funksjonsnedsettelse i praksisplass.

Høgskolen har inngått lokal avtale om seks ekstra fridager for våre seniorer utover det som er avtalt sentralt. Seniorperspektivet er tema i medarbeidersamtalen med den ansatte fra fylte 55 år.

Tabell 21. Fordeling sykefravær og fravær grunnet omsorg for barn, 2014

		Foreldrepermisjon ant. fraværsdager		Fravær sykt barn ant. fraværsdager		Sykefravær egenmeldt Fraværprosent		Sykefravær- legemeldt Fraværprosent	
		Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Totalt	2014	2066	493	131	45	0,63	0,28	4,45	2,01
Adm. stillinger	2014	1196	173	93	36	1,11	0,89	3,64	4,01
UFF-stillinger	2014	870	260	25	5	0,19	0,06	4,22	1,66
Drifts- og vedlikehold	2014	0	60	12	4	0,96	0,56	9,06	1,15

Barns eller barnepassers sykdom står for 0,14 % av medarbeideres totale fravær. Kvinner står for 75 % av fraværet grunnet sykt barn og 80 % av permisjonsuttaket relatert til omsorg for barn (foreldrepermisjon, omsorgspermisjon, permisjon ved fødsel og adopsjon). Permisjonsuttaket viser en positiv tendens når det gjelder fordeling av permisjon mellom mor og far. I 2013 sto mor for 90 % av permisjonsuttaket relatert til omsorg for barn.

4.2.6 ARK – arbeidsmiljø- og klimaundersøkelse

Høsten 2014 gjennomførte høgskolen for første gang en systematisk kartlegging av det psykososiale arbeidsmiljøet blant de ansatte. Undersøkelsen ARK – arbeidsmiljø og klimaundersøkelse – er utviklet av og for universitets- og høgskolesektoren, og ble på initiativ fra høgskoleledelsen valgt som verktøy for slik kartlegging for å ha større fokus på det psykososiale arbeidsmiljøet ved høgskolen.

Det viktigste for bruken av ARK er ikke selve spørreundersøkelsen, men prosessen og resultatet av prosessen ved gjennomføringen av det helhetlige opplegget; forberedelser, forankring, tilbakemeldingsmøter og konkrete tiltak – som følges opp og implementeres.

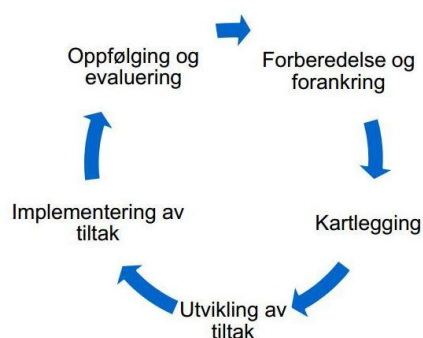

Fig. 3 ARK - prosess

Utvikling og konkretisering av tiltak, og oppfølgingen av dette, anses å være den viktigste delen av arbeidet med ARK.

490 ansatte fikk tilbud om å delta på spørreundersøkelsen, av disse valgte 329 (67,1 %) å svare. Undersøkelsen ble sendt ut til ansatte med mer enn 50 % stilling, og som tiltrådte før 1. juni.

Av undervisnings- og forskningspersonalet deltok 62,3 %, av stipendiatene 68,8 %, og av teknisk/administrativt ansatte 74,9 %.

Deltakelsen blant ansatte fordelt etter stillingsstørrelse var slik:

- 50 – 99 % stilling: 46,7 %
- 100 % stilling: 69,2 %

Deltakelsen på de ulike avdelinger og enheter har vært jevnt over god. Alle har gjennomført tilbakemeldingsmøter og definert bevarings- og forbedringsområder som grunnlag for tiltak for det videre arbeidet med det psykososiale arbeidsmiljøet lokalt.

Gjennomføringen av ARK er gjort i nært samarbeid med vernetjenesten og mottakelsen av undersøkelsen blant de ansatte har vært positiv. HiØ vil gjenta undersøkelsen i 2016.

4.2.7 Medarbeidersamtaler

Høgskolen har som målsetting å tilby årlig medarbeidersamtale til ansatte på alle nivå. Om lag 85 % av de ansatte, som deltok i arbeidsmiljø- og klimaundersøkelsen (ARK) i 2014, oppga at de har hatt medarbeidersamtale med sin nærmeste leder i løpet av de siste 24 månedene. De var også ganske enige i påstanden om at medarbeidersamtalene har en nytteverdi.

Ledelsen ved de fleste avdelingene oppgir å ha gitt tilbud om medarbeidersamtaler til alle sine ansatte i løpet av siste år, men at det er opptil medarbeider å benytte seg av tilbudet. Ved Avdeling for lærerutdanning har kun 30 % av medarbeiderne fått tilbud om samtale. Dette skyldes sykdom blant ledelsen og stort arbeidspress i høstsemesteret. De peker imidlertid på at alle som har bedt om en samtale har fått tilbud.

Det er ikke innhentet oversikt over gjennomførte medarbeidersamtaler for teknisk-/administrativt ansatte i 2014.

Ledelsen ser på medarbeidersamtalene som et nyttig verktøy for styring og oppfølging. Samtalene gir et godt utgangspunkt for individuelle tilpasninger der fokus rettes avhengig av medarbeiders ståsted og utfordringer.

4.3 Virksomhetsmål 13

Virksomhetsmål 13.

Høgskolen skal ha en strategisk og effektiv økonomistyring som bygger på en langsiktig vurdering av aktiviteten og finansieringen av denne.

Nøkkeltall og kvantitative styringsparametere

Parameter	2013	2014	Mål	Resultat
Utvikling i kapitalnivå fri kapital (mill.kr)	37,6	51,0		
Studiepoeng pr student	44,0	47,4	48,0	98,8 %
Omfang av finansiering utover bevilgning	7,1 %	7,5 %	7,5 %	7,5 %
Status kompetanse – se VM 12				

4.3.1 Langsiktig økonomisk planlegging (nasjonal styringsparameter)

Høgskolen utarbeidet i 2014 sitt første langtidsbudsjett. Dette første langtidsbudsjettet må betraktes som et utviklingsarbeid, og høgskolen vil jobbe videre med utvikling av så vel prosess som struktur. Målsettingen er at de prioriteringer som reflekteres i langtidsbudsjettet i størst mulig grad er forankret i omforente beslutninger og vedtatte langsiktige plandokumenter. Da vil langtidsbudsjettet både gi en prognose og være et verktøy for ressursfordeling i et langsiktig perspektiv.

Langtidsbudsjettet har en tidshorisont på fire år og omfatter perioden 2015 – 2018, en tidsperiode som tilsvarer inneværende strategiperiode. År 1 utgjøres av budsjettet for 2015. I denne omgang er det særlig fokusert på utviklingen i høgskolens bevilgning. Denne utgjør over 90 % av høgskolens inntekter og forventet utvikling er derfor avgjørende for det ambisjonsnivået som kan legges til grunn for aktiviteten.

Arbeidet med langtidsbudsjettet involverte både institusjons- og avdelingsnivået og ga svært nyttig erfaring for begge nivåer. Spesielt arbeidet med inntektsparameterne var nyttig for fagavdelingene, og langtidsbudsjettering vil helt klart bidra til enda sterkere fokus på å håndtere eventuelle svingninger i inntektene.

Langtidsbudsjettet viser at høgskolen har god kontroll på sin økonomi, og at satsinger og forventet merforbruk i langtidsperiodens første fase har sikker finansiering i tilgjengelig kapital.

Selv om det er svakheter i første utgave av langtidsbudsjettet, er det likevel flere utfordringer som framtrer tydelig. Høgskolen har i dag en solid økonomi som utgjør et godt fundament for faglig satsing. Denne satsingen fører imidlertid med seg betydelige kostnader, og det blir derfor viktig i tiden framover å ha fokus på de elementer som kan gi inntekter og dermed sikre at høgskolen ikke bygger ned sin økonomiske handlefrihet. Inn mot bevilgningen er studiepoengproduksjon og dermed gjennomstrømming en meget vesentlig faktor. Økningen i antall studenter er tilsynelatende i ferd med å flate noe ut, og det begrenser mulighetene for vekst i bevilgningen. For å kunne satse videre vil derfor evnen til å skaffe inntekter fra andre kilder få økt betydning.

I den langsiktige styringen av høgskolens økonomi, legger høgskolen vekt på å følge utviklingen i kapital. Spesifikt fokuserer høgskolen på kapital som ved årsskiftet ennå ikke er allokert til definerte

aktiviteter. Nivået på dette kapitalelementet (fri kapital) angir i betydelig grad høghskolens evne til å finansiere fremtidige utviklingsaktiviteter og satsinger som krever midler utover den årlige bevilgning fra eier. Samtidig må noe av denne kapitalen også anses for bufferkapital for å håndtere uforutsette svingninger i inntektsnivået. Det finnes ingen fasit for hva som er riktig nivå på fri kapital. Det viktige er å ha et godt bilde av forventet utvikling av kapitalen, slik at høghskolens satsinger gjennomføres innenfor en sunn økonomisk ramme. Høghskolen har definert fri kapital som summen av virksomhetskapital og den andel av BFV-midler som ikke er allokert til spesifikke aktiviteter ved årsskiftet. Beløpet er en anslått størrelse som ikke kan hentes direkte ut av regnskapet. I 2014 økte høghskolens frie kapital forholdsvis betydelig. I 2015 er forventningen at kapital vil bli anvendt, og at nivået på fri kapital derfor vil synke igjen.

Tabell 22. Utvikling i kapital

(Tall i mill. kr)	2014	2013
Fri virksomhetskapital	13,4	10,9
Frie BFV-midler (inkludert i BFV-avsetning)	37,6	26,7
Fri kapital	51,0	37,6
% av årlig bevilgning for inntektsåret	9,1 %	7,0 %

4.3.2 Andre aktiviteter og resultater

Høghskolen har arbeidet med innføring av TDI-modellen i 2014. Vi har deltatt på seminar om temaet og har også besøkt Høghskolen i Gjøvik, som var en av pilotene ved innføring av modellen. Når det gjelder grunnlag for fordeling av arealkostnader, har dette vært et omfattende arbeid. Høghskolen har ikke etablert et system for internhusleie og hadde heller ikke detaljerte arealoversikter som gjorde det mulig å fordele arealkostnader på de ulike arealtypene som benyttes i modellen. Vi måtte derfor foreta en manuell gjennomgang av arealkart og andre oversikter for å skaffe en oversikt over hvordan arealbruken fordeler seg på de ulike arealtypene i modellen. Vi har kommet langt på vei i arbeidet med å få etablert TDI-satser, men er ikke helt i mål ennå. Vi er i avslutningsfasen og holder på med kvalitetskontroll av satsene. Når det gjelder etablering av leiestedssatser er vi i startfasen, hvor vi tester ut etablering av leiestedssatser ved Avdeling for ingeniørfag før vi vurderer hvilke leiesteder som bør etableres ved de andre avdelingene.

Det er i 2014 gjort et omfattende arbeid med oppdatering og sammenstilling av høghskolens delegasjonsregelverk. Det er lagt opp til styrebehandling i første halvår 2015.

Høghskolen har fulgt opp Riksrevisjonens merknader fra 2013 angående lønnsforvaltning gjennom interne styringsdialoger.

5. Midler tildelt over kap. 0281 og supplerende tildelingsbrev kap. 0260

5.1 Midler til etter- og videreutdanning for lærere

I endelig tildelingsbrev for 2014 datert 20.12.2013 viser departementet til lærerløftet og den særskilte bevilgningen avsatt til styrking av kompetanse og kapasitet innenfor etter- og videreutdanning av lærere. Høgskolen i Østfold fikk i eget tildelingsbrev datert 22.4.2014 tildelt kr 2 000 000 over kap. 0281 post 01 til dette.

Det er Avdeling for lærerutdanning ved høgskolen som er ansvarlig enhet. Avdelingen har en omfattende aktivitet når det gjelder etter- og videreutdanning for lærere, og tilleggsbevilgningen har gjort det mulig å forsterke dette arbeidet ytterligere. Ettersom det supplerende tildelingsbrevet kom sent i vårsemesteret vil mye av arbeidet fortsette i 2015. Det innebærer at noe av midlene tildelt i 2014, vil bli overført til 2015, se nedenfor.

Høsten 2014 er det gjennomført følgende hovedaktiviteter:

- Kompetanseutvikling av faglig stab. Fokuset har her særlig vært å øke kompetanse og kapasitet på matematikkdiraktikk. Dette handler både om satsing på å bygge opp enkelte fagansatte, men også å gjennomføre noen bredere faglige tiltak mot relevante grupper av personale. I tillegg er det lagt vekt på å øke veiledningskompetansen.
- I satsingen Ungdomstrinn i utvikling har høgskolen det overordnede ansvaret for oppfølgingen og veiledningen av de enkelte skolene avhengig av behov. Oppfølgingen har blant annet omfattet skreddersydde opplegg for skoleutvikling konsentrert om de grunnleggende ferdighetene regning, skrivning og lesing samt organisasjon og klasseledelse. Ressurser er benyttet til administrative aktiviteter og kompetanseheving av lærere innen grunnleggende ferdigheter, skoleutvikling og veiledning. Det er i denne satsingen et tett samarbeid med Fylkesmannens utviklingsveiledere.
- Utvikling av nye kurs og undervisningsformer. Her har fokuset vært todelt. Ressurser er benyttet for å utvikle og forbedre kursområdet Regning som grunnleggende ferdighet 1-7. Dette er et betydelig fagområde i programmet Kompetanse for kvalitet. Ressurser er også benyttet til å utvikle og gjennomføre en MOOC-pilot i IKT for lærere. Kursets første modul på 15 studiepoeng ble gjennomført høsten 2014 med hele 717 deltakere hvorav 149 ble registrert som studenter og oppmeldt til eksamen. Dette inkluderer 47 studenter fra grunnskolelærerutdanningen som tok studiet som valgfag. Av totalt antall oppmeldte besto 102 studenter eksamen. 76 % av studentene var lærere i jobb.

Regnskap per utgangen av 2014:

1000 kr

Aktivitet	Beløp
Utvikling av økt kompetanse innenfor matematikkområdet	240
Utvikling og gjennomføring av kurs og nye undervisningsformer	523
Ungdomstrinn i utvikling	186
Ledelse og administrasjon av satsingene	271
Totalt anvendt i regnskapsåret 2014	1 220

Resten av bevilgningen vil bli benyttet til videre satsing innenfor de samme områder i 2015.

5.2 Midler til utstyr i teknologi- og ingeniørutdanningen

Høgskolen ble i endelig tildelingsbrev 2014 tildelt kr 1 500 000 over kap. 0281 til vitenskapelig utstyr innen ingeniør- og teknologiutdanningene. Midlene ble etter intern søknad fordelt med kr 1 000 000 til Avdeling for ingeniørfag og kr 500 000 til Avdeling for informasjonsteknologi.

Avdeling for ingeniørfag har benyttet sine midler til en nødvendig utskifting av vesentlig undervisningsutstyr slik som prøveutstyr til bruk i ingeniørutdanningene i Bygg og Maskin, hardhetsprøvemaskin, mikroskoper og ultrafryser. Det er også anskaffet analyseinstrumenter til bruk både i undervisning og forskning samt en analysevekt til forskningsformål.

Avdeling for informasjonsteknologi har benyttet sine midler til å etablere et eget Makerspace for høgskolens studenter og ansatte. Makerspace er en eksperimentell lab med verktøy, materialer, komponenter og byggesett som skal stimulere til forskningsbasert innovasjon og undervisning. Målet er å skape en åpen arena og et levende miljø for forskere og studenter som vil utvikle prosesser/produkter og systemer som nyttiggjør seg av informasjonsteknologi. Makerspace er tilgjengelig for alle med skaperglede og interesse for teknologi, og er således også en arena for eksternt samarbeid. Makerspace hadde offisiell åpning 8.oktober 2014.

5.3 Midler tildelt i revidert nasjonalbudsjett 2014

Høgskolen ble i revidert nasjonalbudsjett tildelt kr 492 000 i midler for å styrke studiekvaliteten og gi institusjonen økt handlingsrom med tanke på en forsterket forskningssatsing. Gitt beløpets størrelse ble det vurdert som lite hensiktsmessig å spre midlene ut på fagavdelingsnivå, men heller tilføre midlene til institusjonelt nivå som finansierer høgskolens store faglige satsinger som går på tvers av avdelingene. Disse satsingene er overordnet beskrevet i del V avsnitt 1.

6 Kandidatmåltall

Det er fastsatt kandidatmåltall for flere av høgskolens utdanninger. Måltall og resultat i 2014 framkommer i tabellen nedenfor.

Tabell 23. Kandidatmåltall 2014

Studium	Måltall	Resultat
Sykepleierutdanning	109	140
Vernepleierutdanning	61	38
AAIO-utdanning	20	29
Bioingeniørutdanning	22	15
Barnehagelærerutdanning	94	92
Grunnskolelærerutdanning 1-7	47	30
Grunnskolelærerutdanning 5-10	32	21
PPU	103	110

Når det gjelder grunnskolelærerutdanning, er det i tillegg registrert 19 kandidater uteksaminert fra allmennlærerutdanningen.

Resultatene er gode for sykepleierutdanningen, AAIO-utdanningene og PPU. Tallet for barnehagelærerutdanning (førskolelærerutdanning) ligger svært nær opp til måltallet, og vurderes som tilfredsstillende.

Høgskolen tilbyr både heltids- og deltidsstudium i vernepleie. I 2010 var det ikke opptak til deltidsstudiet. Det er derfor ingen uteksaminerte kandidater i deltid i 2014. Til heltidsstudiet ble det tatt opp 57 studenter i 2011. 30 av disse fullførte på normert tid, fem er fortsatt studenter på vernepleierutdanningen, mens 22 har sluttet eller gått over til andre studier ved høgskolen. De resterende åtte kandidatene er studenter i forsinket løp.

Når det gjelder bioingeniørutdanningen, var det et fall i opptaket i 2011 og 2012. I 2011 ble det kun tatt opp 22 studenter. Det er registrert 15 uteksaminerte kandidater, noe som vurderes som rimelig ut fra opptaket. Alle kandidatene gjennomførte på normert tid. De resterende syv har sluttet på studiet.

For grunnskolelærerutdanningene er det de første kullene som nå er uteksaminert. Til 1-7 ble det tatt opp 47 studenter i 2010. 28 av disse gjennomførte på normert tid. Åtte er fortsatt studenter og 11 har sluttet på studiet. Til 5-10 ble det tatt opp 45 studenter. 20 av disse fullførte på normert tid, mens 9 er fortsatt studenter på studiet. 16 har sluttet. Avdeling for lærerutdanning har gjennomført en egen undersøkelse for å avklare årsakene til frafallet i avdelingens studier slik at det kan iverksettes tiltak på de områder avdelingen kan påvirke.

Se også nærmere omtale av frafall i avsnitt 1.4.5.

IV Styring og kontroll i virksomheten

1. Overordnet vurdering

Høgskolens styringsmodell er basert på målstyring, med basis i sektormål fastsatt av overordnet departement. Høgskolens planarbeid er gjennom dette godt forankret i føringer fra overordnet departement. Risikovurderinger er en integrert del av høgskolens planprosess. I forbindelse med høgskolens årlige planarbeid gjennomføres det således risikovurderinger både på institusjonelt nivå og i de enkelte fagavdelinger.

Høgskolen har nødvendige ressurser og en velfungerende organisering på økonomiområdet. Dette, sammen med etablerte rutiner og retningslinjer, sikrer pålitelig regnskapsinformasjon. Høgskolen har nødvendig utredningskapasitet og kompetanse som sikrer ledelsen og styret tilfredsstillende beslutningsunderlag.

Riksrevisjonen har avgitt revisjonsberetninger uten merknader til høgskolens regnskaper for 2012 og 2013. For regnskapsåret 2013 påpekte Riksrevisjonen i brev form enkelte forhold rundt overtidsbruk ved høgskolen. Disse forhold er gjennomgått med operative ledere i institusjonen. For øvrig foreligger det ved årsskiftet ingen anmerkninger fra tilsynsorgan høgskolen forholder seg til. Høgskolens system for kvalitetssikring av utdanningen ble reakkreditert av NOKUT i 2012.

Høgskolen har en egen policy for informasjonssikkerhet og vedtok i desember 2014 Styringssystem for informasjonssikkerhet.

Med basis i gjeldende lovverk, interne retningslinjer og intern organisering og arbeidsdeling er det høgskolens vurdering at internkontrollen ved virksomheten er tilfredsstillende. Kontrollmiljøet vurderes som godt. Høgskolen gjennomfører i 2015 et prosjekt for å sikre at det interne økonomiregelverket er oppdatert og fullt ut gjenspeiler overordnet regelverk.

Det er høgskolens vurdering at den overholder de lover og regler som gjelder for virksomheten, og at den oppfyller kravene til styring og kontroll i Økonomireglementet.

2. Likestilling, diskriminering og tilgjengelighet

Høgskolen har benyttet UHRs veiledning for rapportering av likestillingstilstanden ved Høgskolen i Østfold. Det henvises til fullstendig oversikt over likestillingstilstanden for 2012 -2014 i vedlegg 2.

Likestillings- og diskrimineringsutvalget (LDU) arrangert i 2014 et halvdagsseminar med tema «Seksuell trakassering – problemet som ikke finnes?». Målsettingen med seminaret var å sette fokus på problemstillingen, samt gi ledere og andre aktører verktøy for å kunne håndtere denne type saker. Seminarets målgruppe var først og fremst ledere. I tillegg deltok verneombud, tillitsvalgte, studieveiledere, personalkonsulenter, studentparlamentet, studenttillitsvalgte og studentrådgivere ved SiØ.

LDU har også tildelt stimuleringsmidler til ett prosjekt etter søknad. Midlene gikk i år til etablering av en språkkafe for studenter og ansatte ved HiØ. Formålet med møteplassen er utveksling av språkkunnskaper gjennom brettspill og andre relevante læringsmetoder, samt temasamlinger som tar opp områder som berører mangfold, likestilling og inkludering.

I 2014 ble det, fra høgskolens ledelse, initiert en helhetlig gjennomgang av høgskolens utvalgsstruktur. Gjennomgangen kom som følge av NOKUTs evaluering av kvalitetssystemet i 2012, og deres anbefalinger om å se på overlappende mandater og optimalisere funksjonen av høgskolens råd og utvalg. Som en konsekvens av denne gjennomgangen ble Ligestillings- og diskrimineringsutvalget vedtatt lagt ned, da utvalget hadde flere overlappende mandater med andre lovpålagte utvalg. LDU ble formelt oppløst etter styremøtet i november. Før nedleggelsen av LDU ble det presisert at diskrimineringsvern for studenter og ansatte skal ivaretas av Læringsmiljøutvalget og Arbeidsmiljøutvalget. Det lovpålagte ansvaret for likestilling ivaretas i lederlinjen.

2.1 Personal- og lønnsstatistikk

Høgskolen har en overvekt av kvinner i de fleste stillingsgrupper ved institusjonen. Kvinneandelen er fremdeles lav innen de mannsdominerte fagområdene ingeniørfag, informasjonsteknologi samt økonomi og ledelse. Innen administrative stillinger utgjør kvinner 73 %. Tallet er stabilt i forhold til 2013. Innen undervisnings- og forskningsstillinger ligger Avdeling for helse- og sosialfag på topp med en kvinneandel på nærmere 66 %.

Tabell 24. Prosentvis fordeling av kvinner per enhet 2010 – 2014

Avdeling	2010		2011		2012		2013		2014	
	Totalt	Kvinner %	Totalt	Kvinner %	Totalt	Kvinner %	Totalt	Kvinner %	Totalt	Kvinner %
Akademi for scenekunst	8,6	55,8	7,3	47,9	8,5	55,3	10,3	48,5	11,9	56,4
Helse- og sosialfag	81,6	66,8	83,5	65,9	89,4	66,0	86,4	66,0	90,1	65,6
Informasjonsteknologi	24,6	8,1	24,3	12,4	26,3	11,4	26,2	19,0	26,3	19,0
Ingeniørfag	51,4	30,7	45,8	35,6	45,3	35,1	42,8	33,8	44,6	36,7
Lærerutdanning	88,4	46,1	90,5	46,9	90,9	47,2	88,4	44,8	86,1	43,8
Økonomi, språk og samfunnsfag	46,5	31,0	47,6	31,5	54,1	33,3	53,0	33,2	57,5	37,6
Fremmedspråksenter	7,7	74,0	9,0	72,2	12,4	67,7	11,3	64,6	11,2	64,3
Øvrige enheter	146,9	65,2	161,1	67,4	164,3	67,6	169,5	68,0	182,0	68,1
Sum	455,6	51,3	469,0	53,4	491,0	53,6	488,0	53,5	509,7	54,5

Lønnsmessig ligger kvinner i gjennomsnitt 7,5 % under sine mannlige kolleger. Minst er lønnsforskjellen i undervisnings- og forskningsstillingen med en differanse på 1,5 %.

Den største skjevheten mellom kvinner og menns lønn ligger i stillingskategorien administrative stillinger. Her har kvinner i snitt 17 % lavere lønn enn sine mannlige kollegaer. Dersom man korrigerer for ledelsen, blir lønnsforskjellen betraktelig mindre. Lønnsgapet vil da bli på 5 %. Ansiennitetsforskjeller synes ikke å påvirke lønnsforskjellene i vesentlig grad.

Under årets lokale lønnsforhandlinger ble det lagt vekt på at kvinner skulle sikres minimum en andel av potten tilsvarende lønnsmassen. Ut over dette ble det ikke satt vesentlig fokus på å utjevne lønnsforskjeller mellom kvinner og menn. Kvinner fikk ved årets oppgjør i gjennomsnitt ett prosentpoeng mer enn sine mannlige kollegaer sett i forhold til gjennomsnittlig lønnsmasse.

Tabell 25. Personal- og lønnsstatistikk

		Kjønnsbalanse			Lønn (gjennomsnittslønn per 01.10)			
		% Menn	% Kvinner	Totalt antall årsverk	Menn	Kvinner	Kvinner andel av menns lønn (%)	Total gjennomsnittslønn
Totalt	2014	45,7	54,3	508,9	47 016	43 477	92,5	45 089
	2013	46,5	53,5	488,0	45 209	41 901	92,7	43 433
	2012	46,4	53,6	491,0	44 486	40 996	92,2	42 625
Adm. stillinger	2014	27,7	72,3	153,5	47 357	39 340	83,1	41 491
	2013	46,5	53,5	131,8	47 490	39 527	83,2	41 795
	2012	46,4	53,6	131,8	45 697	38 606	84,5	40 998
UFF-stillinger	2014	53,1	46,9	296,5	49 507	48 767	98,5	49 160
	2013	42,8	47,2	280,4	47 429	46 182	97,4	46 854
	2012	46,4	53,6	283,5	46 769	45 074	96,4	45 979
Drifts- og vedlikehold	2014	55,0	45,0	58,2	33 605	32 145	95,7	32 933
	2013	56,0	44,0	60,2	32 356	30 975	95,7	31 738
	2012	57,3	42,7	57,0	31 926	30 502	95,5	31 269

2.2 Kjønnsbalanse og mangfold i rekruttering

Totalt sett ser man at det er en stor overrepresentasjon av kvinnelige søkere til stillinger. Overvekten gjenspeiles også ved ansettelse i stillinger. Av alle nyansettelser i 2014 (første gangs ansettelse) var 54 % av våre nye medarbeidere kvinner.

I det mannsdominerte miljøet ved Avdeling for informasjonsteknologi, har avdelingsledelsen som langsiktig strategi å øke andelen kvinnelige ansatte og studenter. I stillingsutlysninger oppfordrer de spesielt kvinner til å søke, samtidig som de jobber aktivt med synliggjøring av kvinnelige studenter og ansatte gjennom blogg og sosiale medier.

For øvrig gjennomfører høgskolen rekruttering gjennom ordinære ansettelsesprosesser med offentlig utlysning av stillinger og hvor prinsippet om at den best kvalifiserte søker skal ansettes. I rekrutteringsprosessene innkalles minst en kandidat av utenlandsk opprinnelse, såfremt det finnes kvalifiserte kandidater. Av hensyn til kvaliteten på undervisningen ser man allikevel at krav til god muntlig fremstillingsevne på norsk/nordisk er viktig, spesielt innen lavere grads studier.

Høgskolen registrerer svært få søknader der man oppgir nedsatt funksjonsevne, men følger også her prinsippet om at minst en innkalles til intervju så sant søker er kvalifisert.

2.3 Bruk av deltidsstillinger

Av 79 medarbeidere i deltidsstillinger fylles 65 % av stillingene av kvinner. Størst er bruken av deltidsstillinger innen stillingsgruppen undervisning- og forskning. En god del av deltidsbruken i

denne gruppen skyldes høy aldersgruppe og bruk av delvis AFP. Av 42 medarbeidere i deltidstillinger er 12 av disse 62 år eller eldre.

I stillingsgruppen drifts- og vedlikehold er andelen deltidbruk stor i forhold til antall ansatte totalt. 7 av totalt 22 renholdere, alle kvinner, inngår i denne kategorien. Ved ansettelse av nye renholdere har institusjonen fokus på bruk av intern fortrinnsrett på høyere stillingsandel, før man går ut med ekstern utlysning.

2.4 Tildekking av ansikt

Høgskolen skal være en inkluderende utdanningsinstitusjon hvor det legges til rette for et bredt mangfold blant studentene, og med rom for annerledeshet. De som søker utdanning ved høgskolen og de som er studenter ved vår institusjon skal møtes med respekt uavhengig av religion, livssyn og klesdrakt.

Høgskolen har fram til nå ikke hatt noen retningslinjer for bruk av ansiktsdekkende plagg, herunder niqab, men høgskolen har sett behov for å utarbeide retningslinjer i forbindelse med tildekking av ansiktet der det er behov for identifisering og kontroll, eller der man har interaksjon mellom student, faglærer og veileder både i undervisning og praksis.

Høgskolestyret har nå, etter en bred høring blant ansatte og studenter, vedtatt retningslinjer for bruk av plagg som medfører tildekking av ansiktet. Retningslinjene innebærer at det ikke gis anledning til å bruke ansiktsdekkende plagg i ovennevnte situasjoner. De nye retningslinjene vil få virkning fra og med høstsemesteret 2015.

2.5 Universelt utformede nettsider

Høsten 2014 ble det lansert nye nettsider for høgskolens eksterne målgrupper. Ved utarbeidelse av disse nettsidene ble det lagt stor vekt på at nettsidene skulle være tilgjengelige på alle flater, samt at nettsidene skulle være universelt utformet i henhold til kravene som direktoratet for forvaltninga av IKT har satt.

Markeds- og kommunikasjonsenheten jobber kontinuerlig med å forbedre informasjonstilgangen uavhengig av behov for tilrettelegging. Universell utforming og tilgjengelighet har derfor fokus når det igangsettes forbedringsprosjekter innen IKT.

3. Læringer

Høgskolen i Østfold har i dag seks læringer tilknyttet virksomheten. IT-drift og Avdeling for informasjonsteknologi har fire læringsavtaler knyttet opp mot IKT-servicefag. Innen kontor- og administrasjonsfaget har høgskolen avtale om to læringer fordelt på studiested Halden og studiested Fredrikstad.

Høgskolen har som ambisjon å øke antall lærlinger i 2015. Vi har tidligere meldt interesse for å ta inn lærlinger i renholdfaget, men har utfordringer med å komme i kontakt med kandidater som ønsker læreplass ved høgskolen. Renholdsleder er svært interessert i at høgskolens renholdsavdeling skal være praksisplass for lærlinger, og ser at det kan gjøre det mer attraktivt å tilby læreplass for to som kan følge hverandre i lærlingeløpet.

4. Samfunnssikkerhet og beredskap

Institusjonen utformet sin første overordnede ROS-analyse i 2012. I tråd med eksisterende retningslinjer ble denne første ROS-analysen revidert i 2014. I prosessen med revidering ble det kun gjort små endringer i forhold til den opprinnelige analysen. Høgskolens vurdering er at risiko- og sårbarhetsbildet er rimelig stabilt.

Høgskolen gjennomførte i 2014 en omfattende kriseøvelse. Øvelsen ble arrangert med bistand fra ekstern ekspertise (Renommé Crisis Management AS). Øvelsen var svært lærerik for de involverte, og ga grunnlag for å gjøre justeringer i både kriseorganisasjonen og kommunikasjonsprosesser i en eventuell krisesituasjon. I tillegg til kriseøvelsen, har høgskolens kriseteam hatt to møter hvor det har vært jobbet med prosesser og organisering.

Høgskolen meldte seg i 2013 på anskaffelsesprosessen for krisestøtteverktøy i regi av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. Dette prosjektet leverte i 2014 sine konklusjoner og anbefalinger. Høgskolen valgte med basis i denne prosessen å gå til anskaffelse av kunnskaps-CIM. Mot slutten av 2014 deltok derfor nøkkelpersoner fra høgskolen på den første opplæringen i systemet, og høgskolen vil ta i bruk systemet i løpet av 2015. Høgskolen anser det som fordelaktig å ha valgt en løsning som andre i UH-sektoren og andre statlige enheter også bruker.

Høgskolen etablerte i 2009 en egen overordnet policy for informasjonssikkerhet. I 2014 har høgskolen utarbeidet et styringssystem for informasjonssikkerhet (SSIS). Høgskolen har basert systemet på veiledningsmaterialet utarbeidet av UNINETT sitt Sekretariat for informasjonssikkerhet. Høgskolens SSIS ble vedtatt av høgskolestyret i desember 2014, og implementeringen av systemet vil skje i 2015.

Høgskolen deltok i NORSIS sitt opplæringsprogram om informasjonssikkerhet. God markedsføring av tiltaket internt medførte god deltakelse fra de ansatte.

5. Tidstyver

Målsettingen med et sterkere fokus på eliminering av tidstyver vil være å bedre ressursutnyttelsen, samtidig som brukervennlighet står i sentrum for prioriteringer. Høgskolen i Østfold er tilgjengelig for et bredt spekter av brukere. Primært er disse høgskolens studenter, studiesøkende, ansatte, samt andre offentlige og private virksomheter.

5.1 Tiltak for å fjerne tidstyver i arbeid spesifikt knyttet til oppfølging av studiesøkende og studenter

- **En gjennomført elektronisk søknadsprosess i høgskolens lokale opptak og fagvalg – fra søknad om opptak til svar på søknad om opptak.**

Herunder også elektronisk opplasting av dokumenter til søknadene og standardisering av avslagsbrev og spørsmål om begrunnelse.

- **Innføring av det nettbaserte avvikssystemet «Sei i frå» - som ledd i høgskolens kvalitetssystem**

Hensikten med innføring av systemet var at HiØ ønsket en ubyråkratisk, effektiv og lett tilgjengelig kommunikasjonskanal der studenter og ansatte kan fremme klager på virksomheten eller komme med forslag til forbedringer av virksomheten.

- **Elektronisk studentevaluering («EVA») på institusjonsnivå**

Høgskolen arbeider kontinuerlig med å videreutvikle kvaliteten på læringsmiljøet og undervisningen. Et viktig redskap i dette arbeidet er systematisk evaluering av studiekvaliteten ved hjelp av høgskolens tredelte evalueringssystem, «EVA». Store institusjonelle evalueringer tar tid å organisere og det er ressurskrevende å bearbeide resultatene. Samtidig vil stadig mer fleksible studiemodeller forutsette nye måter å gjennomføre evalueringer på.

Innføring av elektronisk evaluering har effektivisert prosessen og gjort evalueringene mer tilgjengelige for studentene. På kort sikt har dette gått noe utover svarprosenten, men det jobbes med hvordan dette kan unngås gjennom en bedre organisering uten bruk av flere ressurser.

5.2 Tiltak for å redusere tidstyver i virksomheten som helhet

- **Utvalgsstrukturen**

Høgskolen har redusert antall faste utvalg med tanke på en forenkling og en reduksjon av tidsbruk til møtevirksomhet.

- **IT-løsninger**

Høgskolen følger lojalt opp sektorens valg av IT løsninger (Uninett) og deltar for tiden i arbeidet med å implementere:

- Nettbasert rekrutteringssystem
- CIM- kriseverktøy
- Medarbeiderundersøkelsen, ARK

Sektorløsninger kan bidra til strømlinjede prosesser ved å etablere robuste løsninger for hele sektoren. Et viktig ledd i arbeidet med å bedre ressursutnyttelsen og sikre at interne og eksterne brukere opplever rask respons på alle henvendelser, er innføringen av systemet Request tracker (RT) i studieadministrasjonen og enheten som gir IT-driftsstøtte.

V Vurdering av framtidsutsikter

1. Planer

1.1 Strategisk plan

Høgskolestyret vedtok i juni 2014 ny strategisk plan for perioden 2015 – 2018. Planen tar utgangspunkt i de sektormål som gjaldt fram til 2015. Planen er utarbeidet med høy grad av medvirkning både internt og eksternt.

Når det gjelder styringsparametere, er det fastsatt både kvantitative og kvalitative parametere under de enkelte virksomhetsmålene. Disse skal bidra til å illustrere om utviklingen går i riktig retning. For noen parametere vil det etterhvert være naturlig å angi et ambisjonsnivå for kommende år. Andre fungerer imidlertid mer som en illustrasjon enn i en analyse av måloppnåelse uten at det er hensiktsmessig å angi noe resultatmål. For 2015 vedtok styret å ikke fastsette resultatmål. Det er flere grunner til dette: 2015 er første år de nye virksomhetsmålene skal gjelde, og det er behov for å forankre disse godt i organisasjonen før avdelingene utfordres på resultatmål. Det er også behov for å teste ut en del av de nye parameterne. Vi vil også avvente innføringen av nye nasjonale styringsparametere som er signalisert fra 2016. Det er viktig å sikre en tett kopling mellom Aktivitetsplanen og langtidsbudsjettet som bygger på en antatt utvikling i viktige parametere. Årets langtidsbudsjett er imidlertid ikke tilstrekkelig forankret til å kunne benyttes som grunnlag for å fastsette resultatmål. Denne koplingen vil bli viktig i den videre utviklingen av langtidsbudsjettet, se del III avsnitt 4.3.1.

Hovedinnholdet i strategiplanen er tatt inn i vedlegg 1. Det inkluderer i tillegg til virksomhetsmål og strategier, også styringsparametere og tiltak fra Aktivitetsplanen for 2015.

1.2 Styrets prioriteringer i 2015

Strategiplanen løfter spesielt fram fire områder som skal ha prioritet i de kommende fire årene og som skal reflekteres både i langtidsbudsjett og de årlige aktivitetsplanene:

- Høgskolen vil videreutvikle utdanningskvaliteten blant annet for å øke studentgjennomstrømmingen.
- Høgskolen har vedtatt tre faglige satsingsområder som i langtidsperioden vil kreve betydelig finansiering.
- Høgskolen gjennomfører en betydelig satsing for å øke volumet av eksterne inntekter. I dette ligger det både fokus på organiseringen av forskningsaktiviteten i fagavdelingene og betydelig fokus på å bygge opp forskningsadministrasjonen.
- Høgskolen satser i økende grad på fleksible utdanningsformer. Disse satsingene vil kreve betydelig ressurser, både i form av investeringer i teknologi og i forbindelse med kompetanse- og organisasjonsutvikling.

På kort sikt er det ytterligere ett område som har høy prioritet: utvikling av femårig lærerutdanning.

Det er også lagt opp til en høy aktivitet i forbindelse med utvikling av bygg og IKT-infrastruktur. Mye av dette arbeidet representerer utskifting og vedlikehold, men det er også behov for noe utvidelse av kapasitet (se omtale i del V, avsnitt 3 Større investeringsprosjekter).

I 2015 er følgende særlig gitt prioritet:

- Faglige satsingsområder – se nærmere omtale i del III, avsnitt 2.1.1. Det er avsatt kr 1 500 000 i styringsmidler til hvert av de tre områdene.
- Fleksibel utdanning – det er utarbeidet en tiltaksplan som skal følges opp med start i 2015, se nærmere omtale i del III, avsnitt 1.2.2. Det er avsatt kr 2 000 000 til dette.
- Bygninger og IKT-infrastruktur, se nærmere omtale i del V, avsnitt 3 – det er avsatt kr 6 000 000 til oppfølging av investeringsplanen.
- Ny lærerutdanning – det er avsatt kr 2 300 000 i utviklingsmidler.
- Utvikling av samarbeidsrelasjoner – det er avsatt kr 1 000 000 til ulike stimuleringstiltak.

De vedtatte tiltakene for 2015 framkommer i vedlegg 1 under hvert virksomhetsmål.

1.3 Plan for tildelt bevilgning

Budsjettet for 2015 utgjør år 1 i høgskolens langtidsbudsjett som er omtalt i del III avsnitt 4.3.1.

Høgskolen har i henhold til endelig tildelingsbrev fra Kunnskapsdepartementet fått tildelt en ramme på kr 562 612 000. I tråd med høgskolens budsjettfordelingsmodell fordeles den gitte bevilgningen først etter formål før det foretas en fordeling etter ansvar. I tabellen nedenfor er fordelingen etter formål vist.

Tabell 26. Fordeling av bevilgning 2015 etter formål

Modul	Komponent	Beløp	%-andel	Andel 2013
Husleie		101 157 000	18,0	18,5
Veilederutd.13	Andel overført HBV	1 206 000	0,2	
1. Strategi	Strategiske midler til styrets disposisjon	13 429 000	2,4	2,8
2. Undervisning	Øremerking	15 601 000	2,8	2,3
	Utvalg	500 000	0,1	0,1
	Utveksling	2 355 000	0,4	0,4
	Studiepoengproduksjon	105 829 000	18,8	18,0
	Studenttall	93 076 000	16,5	17,1
	Studieportefølje	23 269 000	4,1	4,3
3. FoU	Rekrutteringsstipendiater	9 359 000	1,7	1,5
	Utvalg	150 000	0,0	0,0
	Småforsk	824 000	0,1	0,1
	Avlagte doktorgrader	268 000	0,0	0,1
	Eksterne midler	1 112 000	0,2	0,3
	Publisering/formidling	26 010 000	4,6	4,1
	Kompetanse	10 496 000	1,9	2,4
4. Infrastruktur	Utvalg	60 000	0,0	0,0
	Administrasjon/fellestjenester	157 911 000	28,1	28,0
SUM		562 612 000	100,0	100,0

13 HiØ er knutepunktinstitusjon for utdanning av veiledere for nyutdannede, nytilsatte lærere og barnehagelærere i utdanningsregionen. Det er inngått en samarbeidsavtale med HBV med en fordeling av de tildelte plassene med 18 til HBV. Midlene til disse plassene er øremerket i budsjettet og overføres uavkortet til HBV.

I nedenstående tabell framkommer fordelingen fordelt på driftsenheter.

Tabell 27. Oversikt over samlet fordeling i budsjettsaken for 2015 - ansvar

Driftsenhet	Ramme 2014	Andel i %	Ramme 2015	Andel i %
Fagavdelingene				
Akademi for scenekunst	11 384 000		14 047 000	
Avdeling for helse- og sosialfag	70 331 000		72 751 000	
Avdeling for informasjonsteknologi	25 864 000		25 390 000	
Avdeling for ingeniørfag	35 489 000		38 316 000	
Avdeling for lærerutdanning	71 856 000		73 062 000	
Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag	48 515 000		51 543 000	
Sum fagavdelingene	263 439 000	49,3	275 109 000	48,9
Fellestjenestene				
Sum Støttetjenester inkludert husleie	248 595 000	46,5	259 068 000	46,1
Øvrige midler				
Strategiske midler	14 793 000		12 429 000	
Faste utvalg	709 000		710 000	
Utstyr sykepleier- og ingeniørutdanning			1 800 000	
Etter- og videreutdanning lærere			2 000 000	
Veilederutdanning andel HBV			1 206 000	
Øvrige øremerkede formål/tilskudd	6 507 000		5 873 000	
Ufordelt ny/frigjorte stipendiatstillinger	278 000		4 417 000	
Sum øvrige	22 287 000	4,2	28 435 000	5,0
SUM	534 321 000	100,0	562 612 000	100,0

Driftsenhetene tildeles rammer hovedsakelig bygd på aktivitet og oppnådde resultater, og utarbeider deretter detaljbudsjetter for sin samlede virksomhet.

2 Utdanningskapasitet

Det vises til rapporteringskravene for 2014 der institusjonene er bedt om å gi en samlet oversikt over mulig kapasitetsøkning høsten 2015. Se vedlegg 3 med utfylt skjema.

Det er fortsatt behov for studieplasser innen teknologi. Innen ingeniørfag har det vært en positiv utvikling i søkertall og opptak de seinere årene. Det er kapasitet til å øke opptaket ytterligere, men en utfletting av søkertall det siste året, gjør at vi ønsker en noe forsiktig tilnærming. Totalt mener høgskolen at det er realistisk med en økning på **40 studieplasser** fordelt mellom ingeniørutdanning og informasjonsteknologi.

Innen helse- og sosialfag er det fortsatt gode søkertall, særlig innen sosialfagsstudiene, med ventelister til de fleste studier. I studier med praksis begrenses mulighetene for kortsiktig kapasitetsøkning av behovet for tilsvarende økning i praksisplasser. Dette er mindre problematisk i øvrige studier. Avdelingen har også signalisert at det er mulig å øke kapasiteten i masterstudiet i tverrfaglig samarbeid. Totalt ser vi det som realistisk å øke opptakskapasiteten med **10 studieplasser** i masterstudiet og **20 studieplasser** innen bachelorstudier i sosialfag.

Høgskolen har de seinere årene registrert en økende interesse for språkstudiene, og opptak både til kortere studier og masterstudiet i fremmedspråk har økt jevnt. På dette området har høgskolen ett av de sterkeste fagmiljøene i Norge, og det er både mulig og realistisk å øke kapasiteten her, anslagsvis med **35-40 studieplasser**.

Innen lærerutdanning har det vært en god søkning til grunnskolelærerutdanning trinn 5 – 10, og det er mulig å øke kapasiteten her med **10 studieplasser**. Også masterstudiet i spesialpedagogikk rekrutterer godt og kan ta ytterligere **10 studenter**. Det samme gjelder PPU deltid der det også er mulig å øke kapasiteten med **10 plasser**.

3 Større investeringsprosjekter

Høgskolen er i en fase hvor det brukes midler på prosjekter i byggene. I 2014 gjennomførte høgskolen et prosjekt med helt nødvendig oppussing av institusjonens eldste bygningsmasse ved studiested Fredrikstad. I størrelsesorden kr 3,0 mill. ble brukt i prosjektet. I regnskapet for 2014 er det øremerket kr 2,2 mill. for å gjennomføre ytterligere nødvendig oppussing av arealer i denne bygningsmassen. Utover noe bedre tilrettelegging mht. universell utforming, har disse prosjektene i liten grad fokus på standardheving.

Ved studiestedet i Fredrikstad ble det sent i 2014 igangsatt et prosjekt for å tilrettelegge for flytting av lokal administrasjon. Prosjektet gir en nødvendig økning av kontorkapasiteten ved studiestedet. Prosjektet er kalkulert til kr 1,7 mill. og gjennomføres i hovedsak i første tertial 2015. Midler er øremerket i regnskapet for 2014.

Ved studiestedet i Halden har høgskolen behov for en arealutvidelse. Over tid har høgskolen foretatt fortettinger i bygningsmassen, og tatt i bruk løsninger som dobbeltkontorer og enkelte små landskapsløsninger. Vurderingen nå er at videre fortetting ikke er å anbefale. Per i dag sitter 18 ansatte i midlertidig bygningsmasse, et antall ansatte har lavere kontorstandard enn ønskelig, og det er fortsatt noe vekst i bemanningen. Høgskolen vurderer i denne sammenhengen to alternativer.

Det ene alternativet er et tilbygg/påbygg på eksisterende bygningsmasse. I den forbindelse har høgskolen i samarbeid med Statsbygg gjennomført en mulighetsstudie og et forprosjekt for å ta frem alternative løsningsforslag med tilhørende byggekostnader. Statsbygg leverte sin rapport for forprosjektet i desember 2014. Det andre alternativet høgskolen vurderer er å leie lokaler i Remmen forskningspark, lokalisert rett ved høgskolen, dersom det viser seg at det er ledig kapasitet der. Høgskolen har forkastet muligheten for å øke kontorarealet i forbindelse med en eventuell ombygging av Remmen svømmehall, lokalisert i høyskolebygget. Dette er fordi Halden kommune har en svært presset økonomi, og viderefører driften av Remmen svømmehall i overskuelig fremtid. Høgskolestyret vil behandle denne saken i løpet av våren 2015. Saken vil så bli forelagt Kunnskapsdepartementet.

For øvrig gjennomfører høgskolen relativt betydelige investeringsprosjekter i forbindelse med oppdatering av IT-infrastrukturen. I 2014 er i størrelsesorden kr 3,0 mill. utover det normale løpende investeringsbehovet benyttet på dette, mens det i budsjettet for 2015 er avsatt ytterligere kr 4,0 mill. til spesielle tiltak på dette området.

VI Årsregnskap

1 Ledelseskommentarer

1.1 Høgskolens formål

Høgskolen i Østfold er en statlig høgskole. Høgskolens formål er å drive høyere utdanning, forskning, utvikling og formidling for å utvikle arbeids- og samfunnslivet.

1.2 Regnskapsoppsett og revisjon

Regnskapet er ført og satt opp i samsvar med reglement og bestemmelser for økonomistyring i staten og de Statlige Regnskapsstandarder (SRS) som gjelder for et statlig periodisert regnskap. Regnskapet er presentert i samsvar med regnskapsmalen for universiteter og høgskoler, og gir et dekkende bilde av høgskolens virksomhet i regnskapsåret.

Det er ikke foretatt vesentlige endringer i regnskapsprinsippene i forhold til regnskapsavleggelsen for 2013.

Høgskolens revisor er Riksrevisjonen.

1.3 Institusjonens drift i perioden

1.3.1 Inntektsutviklingen

Sum driftsinntekter utgjorde kr 600,3 mill. og økte med kr 44,9 mill. sammenlignet med 2013, noe som er en økning på 8,1 %.

Bevilgningsinntektene økte fra kr 515,9 mill. til kr 555,2 mill. Dette er en økning på kr 39,3 mill., eller 7,6 %. Utviklingen i bevilgningsinntektene er god og primært drevet av høgskolens gode resultatutvikling i 2012, samt opptrapping av nye studieplasser tildelt i 2011 og 2012. Øremerkede bevilgninger på kr 1,5 mill. til utstyr og kr 2,0 mill. til styrking av kapasiteten i etter- og videreutdanning av lærere, bidro også til vekst i bevilgningsinntektene.

Opptaket til studieåret 2014-2015 var stabilt og grunnlaget for en fortsatt god utvikling av studiepoengproduksjonen er til stede.

Totale inntekter utover bevilgning utgjorde i perioden kr 45,1 mill. mot kr 39,5 mill. i fjor. Økt omfang av bidragsinntekter har mer enn kompensert for et mindre fall i oppdragsinntekten. De fleste fagavdelingene har bidratt til den positive utviklingen. I skarp konkurranse ble høgskolen i 2014 tildelt et strategisk høyskoleprosjekt hvor den eksterne tildelingen utgjør kr 17,8 mill. Dette prosjektet får regnskapsmessig effekt fra 2015. Sammen med høgskolens satsinger på forskningsadministrasjon og økt fokus på eksterne inntekter, gir dette grunnlag for å være nøktern optimist i forhold til høgskolens ambisjon om å øke inntektene utover bevilgningen ytterligere.

1.3.2 Kostnadsutviklingen

Sum driftskostnader økte med kr 24,6 mill., noe som er en vekst på 4,4 % sammenlignet med fjoråret.

Netto lønnskostnader (lønn – refusjoner) økte med kr 18,2 mill. i 2014. Dette er en økning på 5,0 % sett i forhold til fjoråret. Økningen drives dels av normal lønnsregulering, og dels av vekst i antall

årsverk i andre halvår. Antall årsverk utgjorde 507 ved årets slutt. Dette representerer en økning på 15 årsverk sammenlignet med i fjor. Økningen fordeler seg relativt likt mellom faglige årsverk og administrative årsverk. Økningen er dels en konsekvens av høgskolens vekst de siste årene, men drives også av de faglige og administrative satsinger høgskolen gjennomfører. Den reelle økningen i økonomisk belastning vil være lavere enn endringen på 15 årsverk skulle tilsi. Dette fordi noen av årsverkene delvis er finansiert eksternt, og fordi årsverksrapporten ikke fanger opp fullt ut at økninger kan skyldes lengre sykefravær, permisjoner o.l.

Andre driftskostnader økte med kr 5,8 mill. sammenlignet med 2013, noe som utgjør en vekst på 3,2 %. Det er ingen områder som peker seg ut med spesielt stor vekst.

Avskrivningskostnadene er noe høyere enn fjoråret.

Høgskolens kostnadsøkninger er forholdsvis moderate og høgskolen har god kontroll på utviklingen i både lønnskostnader og øvrige driftskostnader.

1.3.3 Resultater

Resultatet for bevilgningsfinansiert virksomhet (avregningen) viser et mindreforbruk på kr 15,7 mill. for 2014. Tilsvarende resultat for 2013 var et merforbruk på kr 5,0 mill.

Oppdragsfinansiert aktivitet viser et overskudd på kr 3,6 mill., mens tilsvarende tall for 2013 var et overskudd på kr 4,0 mill. Omsetningen for oppdragsvirksomheten utgjorde kr 9,1 mill. mot kr 9,7 mill. i samme periode i fjor.

Samlet sett har høgskolen i 2014 økt sin kapital betydelig.

1.4 Vesentlige avvik mellom budsjett og resultatregnskap

1.4.1 Inntekter

Totale driftsinntekter er kr 12,3 mill. høyere enn budsjettet. Bevilgningsinntektene er kr 5,9 mill. høyere enn budsjett, mens øvrige inntekter er kr 6,4 mill. høyere enn budsjettet. Avviket for bevilgningsinntektene skyldes hovedsakelig lavere enn budsjetterte investeringer i perioden, midler mottatt i revidert nasjonalbudsjett, samt tilleggsbevilgninger til styrking av etter- og videreutdanning av lærere. Når det gjelder avviket innenfor øvrige inntekter, reflekterer dette den positive trenden på dette området omtalt under avsnitt om inntektsutviklingen.

1.4.2 Kostnader

Lønnskostnadene er kr 10,4 mill. lavere enn budsjettet, mens andre driftskostnader er kr 22,2 mill. lavere enn budsjettet. Avskrivningene er tilnærmet som budsjettet.

Høgskolen opererer med rammebudsjettering. Etter at rammene er tildelt foretar enhetene detaljbudsjetteringen. Fagavdelingene synes å legge opp til et for høyt aktivitetsnivå i det årlige budsjettet, og legger derfor opp til bruk av en veldig stor andel av sine avsetninger innenfor ett budsjettår. Kostnadssiden av driftsbudsjettet reflekterer således i større grad fagavdelingenes handlingsrom enn et konkret anslag for årets forventede kostnader.

I tillegg bidrar også lavere kostnader enn antatt til administrasjon, lavere prosjektkostnader enn antatt innenfor betalt etter- og videreutdanning, samt betydelig mindre enn budsjettert bruk av institusjonelle satsingsmidler til budsjettavvikene på kostnadssiden.

1.4.3 Resultater

Netto forbruk innenfor bevilgningsfinansiert virksomhet er kr 43,9 mill. lavere enn budsjettert. Når det gjelder oppdragsaktiviteten er resultatet kr 1,1 mill. bedre enn budsjettert.

1.5 Gjennomførte investeringer i perioden og planlagte investeringer

Netto investeringer i perioden utgjør kr 13,9 mill. og knytter seg i hovedsak til investeringer i utstyr, inventar og eksisterende bygg. Midler er i stor grad benyttet til å oppgradere tekniske installasjoner i auditorier, samt til å gi høgskolens eldste lokaler et løft. Det forventes at investeringene i IT og bygg vil ligge på et forholdsvis høyt nivå i de kommende år. Dette drives både av utskiftingsbehov og utviklingsbehov.

Høgskolen har i 2014 også investert kr 1,0 mill. i forbindelse med innføring av nytt arkivsystem.

Høgskolen har i lengre tid jobbet med en nødvendig utvidelse av bygningsmassen i Halden.

Høgskolen gjennomfører derfor et prosjekt sammen med Statsbygg for å få frem et best mulig beslutningsgrunnlag i saken. Selv om høgskolens intensjon er å finne en god løsning i samarbeid med Statsbygg, finnes det også alternative scenarier.

1.6 Virksomhetskapital og avsatt andel av tilskudd til bevilgningsfinansiert virksomhet

1.6.1 Virksomhetskapital

Høgskolens virksomhetskapital er i perioden økt med kr 2,6 mill. og utgjør ved utgangen av året kr 13,8 mill. Siden en av fagavdelingene har benyttet noe virksomhetskapital til å dekke akkumulert merforbruk, samsvarer ikke bevegelsen i virksomhetskapitalen fullt ut med årets oppdragsresultat (periodens resultat i regnskapsoppstillingen).

1.6.2 Avsatt andel av tilskudd til bevilgningsfinansiert virksomhet

Høgskolens BFV-avsetning er i perioden økt med kr 16,9 mill. og utgjør ved årets slutt kr 77,2 mill. Årets relativt store mindreforbruk, samt bruk av virksomhetskapital, forklarer bevegelsen.

En økning på kr 3,6 mill. i avsetning til dekning av planlagte investeringer er inkludert i bevegelsen i BFV-avsetningen. For øvrig er det primært midler til strategiske tiltak som øker.

På institusjonelt nivå øker strategiske midler noe, hovedsakelig fordi midler er allokert til satsinger som ennå ikke har krevd betydelig finansiering. Fagavdelingenes strategiske midler øker betydelig, og dette er primært drevet av Avdeling for lærerutdanning. Avdelingen har i perioden betydelig forbedret sitt økonomiske handlingsrom gjennom forbedret drift og stabilt gode leveranser innenfor etter- og videreutdanning av lærere. Avdelingen er således godt posisjonert i forhold til utvikling av femårige masterprogrammer.

Avsetning til utsatt aktivitet er i perioden redusert med kr 1,5 mill.

Høgskolens BFV-avsetning, herunder den andel av denne som kan klassifiseres som strategiske midler, gir høgskolen handlingsrom til å gjennomføre de nødvendige satsinger og tilpasninger på en offensiv og slagkraftig måte.

Halden, 12. februar 2015

Hans Blom
Rektor/styreleder

Toril Mølmen
Styremedlem

Kjellaug Nakkim
Styremedlem

Mons Hvattum
Styremedlem

Helge Kolstad
Styremedlem

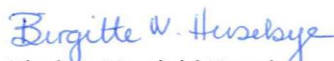
Khadijeh Pooriyan
Styremedlem

Jon Erik Liebermann
Styremedlem

Vigdis Abrahamsen Grøndahl
Styremedlem

Birgitte Nordahl Husebye
Styremedlem

Christian Ebeltoft
Styremedlem

Gro Telhaug
Styremedlem

Carl-Morten Gjeldnes
Høgskoledirektør/styrets sekretær

2 Prinsippnote SRS

2.1 Generelle regnskapsprinsipper

Regnskapet er satt opp i samsvar med de anbefalte Statlige Regnskapsstandardene (SRS) og de tilhørende veiledningsnotater som er utarbeidet av Finansdepartementet og Direktoratet for økonomistyring med Kunnskapsdepartementets tilpasninger for universitets- og høyskolesektoren.

2.2 Anvendte regnskapsprinsipper

Inntekter

Tildelinger uten motytelse eller med utsatt motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 10. Dette innebærer at bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet og andre departementer er presentert i regnskapet i den perioden tilskuddet er mottatt. Bevilgninger og tilskudd fra Kunnskapsdepartementet og andre departement som ikke er benyttet på balansedagen er klassifisert som forpliktelse og ført opp i avsnitt D IV Avregning med statskassen i balanseoppstillingen (motsatt sammenstilling). Tilsvarende gjelder for andre statlige bevilgninger og tilskudd som gjelder vedkommende periode som skal behandles som bevilgninger etter bestemmelsene i SRS 10 og som ikke er benyttet på balansedagen. Bevilgninger og tilskudd fra statlige virksomheter som uttrykkelig er forutsatt benyttet i senere perioder, er klassifisert som forskudd og presentert som ikke inntektsført bevilgning i avsnitt D IV Avregning med statskassen i balanseoppstillingen. Bidrag og tilskudd fra statlige etater og tilskudd fra Norges forskningsråd samt bidrag og tilskudd fra andre som ikke er benyttet på balansedagen er klassifisert som forskudd og presentert som ikke inntektsførte bidrag i avsnitt D IV Avregning med statskassen i balanseoppstillingen (motsatt sammenstilling). Tilsvarende gjelder for gaver og gaveforsterkninger.

Inntekter som forutsetter en motytelse, er behandlet etter bestemmelsene i SRS 9 og er resultatført i den perioden rettigheten til inntekten er opptjent. Slike inntekter måles til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekter fra salg av tjenester anses som opptjent på det tidspunktet krav om vederlag oppstår.

Kostnader

Kostnader ved virksomhet som er finansiert av bevilgninger eller midler som skal behandles tilsvarende, er resultatført i den perioden kostnaden er pådratt eller når det er identifisert en forpliktelse.

Kostnader som vedrører transaksjonsbaserte inntekter er sammenstilt med de tilsvarende inntekter og kostnadsført i samme periode. Prosjekter innen oppdragsvirksomhet er behandlet etter metoden løpende avregning uten fortjeneste. Fullføringsgraden er målt som forholdet mellom påløpte kostnader og totalt estimerte kontraktskostnader.

Tap

Det er ikke foretatt en generell vurdering knyttet til latente tap i aktive oppdragsprosjekter. Eventuelle tap konstateres først ved avslutning av prosjektet og er som hovedregel kostnadsført når en eventuell underdekning i prosjektet er endelig konstatert. For aktive prosjekter hvor det er konstatert sannsynlig tap, er det avsatt for latente tap.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Fordringer er klassifisert som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet.

Omløpsmidler er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Aksjer og andre finansielle eiendeler

Aksjer og andre finansielle eiendeler er balanseført til historisk anskaffelseskost på transaksjonstidspunktet. Aksjer og andeler som er anskaffet med dekning i bevilgning over 90-post og aksjer anskaffet før 1. januar 2003 og som ble overført fra gruppe 1 til gruppe 2 fra 1. januar 2009, har motpost i *Innskutt virksomhetskapi tal*. Aksjer og andeler som er finansiert av overskudd av eksternt oppdragsvirksomhet, har motpost i *Opptjent virksomhetskapi tal*. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer. Mottatt utbytte og andre utdelinger er inntektsført som annen finansinntekt. Når verdifallet ikke er forventet å være forbigående, er det foretatt nedskrivning til virkelig verdi.

Varige driftsmidler

Alternativ 1 (gjelder NOKUT i 2014)

Investeringer og påkostninger i eiendom, bygg og utstyr som har en kostpris som overstiger kr 30 000 og en økonomisk levetid på over tre år, er kostnadsført fortløpende og presentert på linjen *Kostnadsførte investeringer og påkostninger*. Mindre anskaffelser er kostnadsført som andre driftskostnader. Balanse- og resultatregnskapet inkluderer derfor ikke poster for henholdsvis varige driftsmidler eller avskrivninger. Tilsvarende gjelder for immaterielle eiendeler.

Alternativ 2 (gjelder alle institusjoner som balansefører sine anleggsmidler)

Varige driftsmidler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Varig driftsmidler balanseføres med motpost *Forpliktelser knyttet til anleggsmidler*.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Ved realisasjon/avgang av driftsmidler resultatføres regnskapsmessig gevinst/tap. Gevinst/tap beregnes som forskjellen mellom salgsvederlaget og balanseført verdi på realisasjonstidspunktet. Resterende bokført verdi av *forpliktelse* knyttet til anleggsmiddelet på realisasjonstidspunktet er vist som *Utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler* i note 1.

For eiendeler som inngår i åpningsbalansen er bruksverdi basert på gjenanskaffelsesverdi lagt til grunn for verdifastsettelsen, mens virkelig verdi benyttes når det gjelder finansielle eiendeler.

Ved fastsettelse av gjenanskaffelsesverdi er det tatt hensyn til slit og elde, teknisk funksjonell standard og andre forhold av betydning for verdifastsettelsen. For tomter, bygninger, infrastruktur er gjenanskaffelsesverdien dels basert på estimater utarbeidet og dokumentert av virksomheten selv, og dels på kvalitetssikring fra og verddivurderinger utarbeidet av uavhengige tekniske miljøer. Verdi

knyttet til nasjonaleiendom og kulturminner, samt kunst og bøker er i utgangspunktet ikke inkludert i åpningsbalansen. Slike eiendeler er inkludert i den grad det foreligger en reell bruksverdi for virksomheten. Finansieringen av varige driftsmidler, som er inkludert i åpningsbalansen for første gang, er klassifisert som en langsiktig forpliktelse. Denne forpliktelsen løses opp i takt med avskrivningen på de anleggsmidler som finansieringen dekker.

For omløpsmidler, kortsiktig gjeld samt eventuelle øvrige forpliktelser som inkluderes i åpningsbalansen, er virkelig verdi benyttet som grunnlag for verdifastsettelsen.

Immaterielle eiendeler

Alternativ 1 (gjelder NOKUT i 2014)

Eksternt innkjøpte immaterielle eiendeler som har en kostpris som overstiger kr 30 000 og en økonomisk levetid på mer enn tre år, er kostnadsført løpende og presentert på linjen *Investeringer og påkostninger*. Mindre anskaffelser er kostnadsført under andre driftskostnader.

Alternativ 2 (gjelder alle institusjoner som balansefører sine anleggsmidler)

Eksternt innkjøpte immaterielle eiendeler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Immaterielle eiendeler er balanseført med motpost *Forpliktelser knyttet til anleggsmidler*.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Varebeholdninger

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Egentilvirkede ferdigvarer og varer under tilvirkning er vurdert til full tilvirkningskost. Det er foretatt nedskriving for påregnelig ukurans.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg er det for kundefordringer gjort en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Internhandel

Alle vesentlige interne transaksjoner og mellomværender innen virksomheten er eliminert i regnskapet.

Pensjoner

De ansatte er tilknyttet Statens pensjonskasse (SPK). Det er lagt til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming, og det er ikke foretatt beregning eller avsetning for eventuell over- eller underdekning i pensjonsordningen. Årets pensjonskostnad tilsvarer årlig premie til SPK.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert etter kursen ved regnskapsårets slutt.

Virksomhetskapi tal

Universiteter og høyskoler kan bare opptjene virksomhetskapi tal innenfor sin oppdragsvirksomhet.. Deler av de midlene som opptjenes innenfor oppdragsvirksomhet kan føres tilbake til og inngå i virksomhetens tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor

formålet til institusjonen. Midler som gjennom interne disponeringer er øremerket slike formål, er klassifisert som virksomhetskapital ved enhetene.

Kontantstrøm

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den *direkte* metode tilpasset statlige virksomheter.

Kontoplan

Standard kontoplan og Kunnskapsdepartementets anbefalte føringskontoplan for virksomheter i universitets- og høyskolesektoren er lagt til grunn.

Selvassurandørprinsipp

Staten er selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle bankinnskudd/utbetalinger gjøres opp daglig mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank. Bankkonti utenfor konsernkontoordningen er presentert på linjen Andre bankinnskudd i avsnitt IV under Eiendeler i balanseoppstillingen.

3 Resultatregnskap

Virksomhet: Høgskolen i Østfold

Org.nr: 971567376

	Note	2014	2013	Referanse
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	1	555 165	515 906	RE.1
Inntekt fra gebyrer	1	0		RE.2
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	17 189	11 475	RE.3
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner	1	7		RE.4
Salgs- og leieinntekter	1	25 800	26 369	RE.5
Andre driftsinntekter	1	2 146	1 688	RE.6
<i>Sum driftsinntekter</i>		600 307	555 438	RE.7
Driftskostnader				
Lønn og sosiale kostnader	2	380 312	362 110	RE.8
Varekostnader				RE.9
Andre driftskostnader	3	186 175	180 423	RE.10
Kostnadsførte investeringer og påkostninger	4,5			RE.11
Avskrivninger	4,5	14 454	13 819	RE.12
Nedskrivninger	4,5			RE.13
<i>Sum driftskostnader</i>		580 941	556 352	RE.14
Ordinært driftsresultat		19 366	-914	RE.15
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	6	13	5	RE.16
Finanskostnader	6	49	55	RE.17
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>		-36	-50	RE.18
Inntekter fra eierandeler i selskaper m.v.				
Utbytte fra selskaper m.v.				RE.19
<i>Sum inntekter fra eierandeler i selskaper m.v.</i>		0	0	RE.20
Resultat av ordinære aktiviteter		19 330	-964	RE.21
Avregninger				
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	0		RE.22
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (netto budsjetterte)	15	-15 695	4 974	RE.23
<i>Sum avregninger</i>		-15 695	4 974	RE.24
Periodens resultat		3 635	4 010	RE.25
<i>Disponeringer</i>				
Tilført annen opptjent virksomhetskapital	8			RE.26
<i>Sum disponeringer</i>		0	0	RE.27

4 Balanse

	Note	31.12.2014	31.12.2013	Referanse
EIENDELER				
A. Anleggsmidler				
<i>I Immaterielle eiendeler</i>				
Forskning og utvikling	4			AI.01
Rettigheter og lignende immaterielle eiendeler	4	933	75	AI.02
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		933	75	AI.1
<i>II Varige driftsmidler</i>				
Bygninger, tomter og annen fast eiendom	5	22 245	24 309	AII.01
Maskiner og transportmidler	5	4 056	4 219	AII.02
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	31 013	30 035	AII.03
Anlegg under utførelse	5	0	192	AII.04
Beredskapsanskaffelser	5			AII.05
<i>Sum varige driftsmidler</i>		57 314	58 755	AII.1
<i>III Finansielle anleggsmidler</i>				
Investeringer i datterselskaper	11			AIII.01
Investeringer i tilknyttet selskap	11			AIII.02
Investeringer i aksjer og andeler	11	373	378	AIII.03
Obligasjoner og andre fordringer				AIII.04
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		373	378	AIII.1
<i>Sum anleggsmidler</i>		58 620	59 208	AIV.1
B. Omløpsmidler				
<i>I Varebeholdninger og forskudd til leverandører</i>				
Varebeholdninger	12			BI.1
Forskuddsbetalinger til leverandører	12			BI.2
<i>Sum varebeholdninger og forskudd til leverandører</i>		0	0	BI.3
<i>II Fordringer</i>				
Kundefordringer	13	2 125	3 950	BII.1
Andre fordringer	14	3 780	2 689	BII.2
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	87	99	BII.3
<i>Sum fordringer</i>		5 992	6 738	BII.4
<i>III Investeringer</i>				
Tøyenfondet og Observatoriefondet	8			BIII.01
<i>Sum finansielle omløpsmidler</i>		0	0	BIII.1
<i>IV Kasse og bank</i>				
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	170 250	154 503	BIV.1
Andre bankinnskudd	17	-180	-274	BIV.2
Andre kontanter og kontantekvivalenter	17	325	459	BIV.3
<i>Sum kasse og bank</i>		170 396	154 688	BIV.4
<i>Sum omløpsmidler</i>		176 388	161 426	BIV.5
<i>Sum eiendeler</i>		235 008	220 634	BV.1

	Note	31.12.2014	31.12.2013	Referanse
VIRKSOMHETSKAPITAL OG GJELD				
<i>C. Virksomhetskapi tal</i>				
<i>I Innskutt virksomhetskapi tal</i>				
<i>Innskutt virksomhetskapi tal</i>	8			C.01
<i>Sum innskutt virksomhetskapi tal</i>		0	0	C.02
<i>II Opptjent virksomhetskapi tal</i>				
<i>Opptjent virksomhetskapi tal</i>	8	13 796	11 246	C.03
<i>Sum opptjent virksomhetskapi tal</i>		13 796	11 246	C.04
<i>Sum virksomhetskapi tal</i>		13 796	11 246	C.1
<i>D. Gjeld</i>				
<i>I Avsetning for langsiktige forpliktelse r</i>				
<i>Ikke inntektsfø rt bevilgning knyttet til anleggsmidler</i>	4, 5	58 248	58 831	DI.1
<i>Andre avsetninger for forpliktelse r</i>				DI.2
<i>Sum avsetning for langsiktige forpliktelse r</i>		58 248	58 831	DI.3
<i>II Annen langsiktig gjeld</i>				
<i>Øvrig langsiktig gjeld</i>				DII.01
<i>Sum annen langsiktig gjeld</i>		0	0	DII.1
<i>III Kortsiktig gjeld</i>				
<i>Leverandø rgjeld</i>		6	6 935	DIII.1
<i>Skyldig skattetrekk</i>		13 858	17 581	DIII.2
<i>Skyldige offentlige avgifter</i>		13 039	11 545	DIII.3
<i>Avsatte feriepenger</i>		31 515	30 053	DIII.4
<i>Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter</i>	16	4 885	3 935	DIII.5
<i>Annen kortsiktig gjeld</i>	18	11 877	11 262	DIII.6
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		75 179	81 311	DIII.7
<i>IV Avregning med statskassen</i>				
<i>Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)</i>	7			DIV.1
<i>Avsetning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)</i>	15	77 154	60 240	DIV.2
<i>Ikke inntektsfø rte bevilgninger og bidrag (nettobudsjetterte)</i>	15	10 631	9 006	DIV.3
<i>Ikke inntektsfø rte gaver og gaveforsterkninger</i>	15			DIV.4
<i>Sum avregninger</i>		87 785	69 246	DIV.5
<i>Sum gjeld</i>		221 212	209 388	DV.1
<i>Sum virksomhetskapi tal og gjeld</i>		235 008	220 634	DVI.1

5 Kontantstrømpoppstilling for nettobudsjetterte virksomheter (direkte modell)

	Note	2014	2013	B 2015	Ref.
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter					
Innbetalinger					
innbetalinger av bevilgning (nettobudsjetterte)		554 582	516 090	575 295	KS.1
innbetalinger av skatter, avgifter og gebyrer til statskassen		0	0	0	KS.2
innbetalinger fra statskassen til tilskudd til andre		0	0	0	KS.3
innbetalinger fra salg av varer og tjenester		29 939	27 092	22 300	KS.4
innbetalinger av avgifter, gebyrer og lisenser		0	0	0	KS.5
innbetalinger av tilskudd og overføringer fra andre statsetater	22	15 242	12 056	23 200	KS.6
innbetalinger av utbytte		0	0	0	KS.7
innbetalinger av renter		13	9	0	KS.8
innbetaling av refusjoner		9 497	8 419	10 000	KS.9
andre innbetalinger	21	3 051	2 296	2 205	KS.10
Sum innbetalinger		612 324	565 963	633 000	KS.INN
Utbetalinger					
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader		393 778	362 116	422 500	KS.11
utbetalinger for varer og tjenester for videresalg og eget forbruk		189 317	185 299	197 000	KS.12
utbetalinger av renter		49	55	0	KS.13
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter		-385	21	-250	KS.14
utbetalinger og overføringer til andre statsetater		0	0	0	KS.14A
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter		0	0	0	KS.14B
andre utbetalinger		0	37	0	KS.15
Sum utbetalinger		582 759	547 528	619 250	KS.UT
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter*		29 565	18 435	13 750	KS.OP
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter					
innbetalinger ved salg av varige driftsmidler		39	0	0	KS.16
- utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler (+)		13 901	13 659	15 750	KS.17
innbetalinger ved salg av aksjer og andeler i andre foretak		5	0	0	KS.18
- utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak (+)		0	313	0	KS.19
- utbetalinger ved kjøp av andre investeringsobjekter (+)		0	0	0	KS.20
innbetalinger ved salg av andre investeringsobjekter		0	0	0	KS.21
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-13 857	-13 972	-15 750	KS.INV
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter (nettobudsjetterte)					
innbetalinger av virksomhetskapi tal		0	0	0	KS.22
- tilbakebetalinger av virksomhetskapi tal (+)		0	0	0	KS.23
- utbetalinger av utbytte til statskassen (+)		0	0	0	KS.24
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		0	0	0	KS.FIN
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		0	0	0	KS.24A
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		15 708	4 463	-2 000	KS.25
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		154 688	150 225	170 396	KS.26
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		170 396	154 688	168 396	KS.BEH

*** Avstemming**

Note	2014	2013	
periodens resultat	3 635	4 010	KS.27
bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0	KS.28
ordinære avskrivninger	14 454	13 819	KS.29
nedskrivning av anleggsmidler	0	0	KS.30
netto avregninger	15 695	-4 974	KS.31
inntekt fra bevilgning (gjelder vanligvis bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	KS.32
arbeidsgiveravgift/gruppeliv ført på kap 5700/5309	0	0	KS.33
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)	-13 901	-13 659	KS.34
resultatandel i datterselskap	0	0	KS.35
resultatandel tilknyttet selskap	0	0	KS.36
endring i ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler	-583	-165	KS.37
endring i varelager	0	0	KS.38
endring i kundefordringer	1 824	-1 401	KS.39
endring i ikke inntektsførte bevilgninger og bidrag	1 626	2 619	KS.40
endring i ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger	0	0	KS.41
endring i leverandørgjeld	-6 929	80	KS.42
effekt av valutakursendringer	0	0	KS.43
inntekter til pensjoner (kalkulatoriske)	0	0	KS.44
pensjonskostnader (kalkulatoriske)	0	0	KS.45
poster klassifisert som investerings- eller finansieringsaktiviteter	13 894	13 659	KS.46
korrigering av avsetning for feriepenger når ansatte går over i annen statsstilling	134	-219	KS.46A
endring i andre tidsavgrensningposter	-284	4 665	KS.47
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	29 565	18 435	KS.AVS

6 Bevilgningsoppstilling

Universiteter og høyskoler - standard mal for årsregnskap

Virksomhet: Høgskolen i Østfold

Oppstilling av bevilgningsrapportering for 2014

Beholdninger på konti i kapitalregnskapet pr. 31.12.2014

Konto	Tekst	Note	2014	2013	Endring	Referanse
6001/8202xx	Oppgjørskonto i Norges Bank	17	170 250	154 503	15 747	0 BR1.011
628002	Leieboerinskudd	11	0	0	0	0 BR1.012
640205	Tøyerifondet		0	0	0	0 BR1.013
640206	Observatoriefondet		0	0	0	0 BR1.014
6402xx/8102xx	Gaver og gaveforsterkninger		0	0	0	0 BR1.015

		Regnskap 2014	
		Note	
Oppgjørskonto i Norges Bank			
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank		17	154 503
Endringer i perioden (+/-)			15 747
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank		17	170 250
Øvrige bankkonti Norges Bank¹⁾			
Inngående saldo på i øvrige bankkonti i Norges Bank		17	0
Endringer i perioden (+/-)			0
Sum utgående saldo øvrige bankkonti i Norges Bank		17	0

Samlet tildeling i henhold til utbetalingsbrev				
Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling
260	Universiteter og høyskoler	50	Statlige universiteter og høyskoler	538 228
280	Felles enheter	01	Driftsutgifter	0 BR1.012
280	Felles enheter	21	Spesielle driftsutgifter	0 BR1.013
280	Felles enheter	50	Senter for internasjonalisering av utdanning	0 BR1.014
280	Felles enheter	51	Drift av nasjonale fellesoppgaver	12 581
281	Felles utgifter for universiteter og høyskoler	01	Driftsutgifter, kan nytes under post 70	2 000
281	Felles utgifter for universiteter	45	Større utstysningskaffelser, kan overføres	1 500
Sum høyere utdanning og fagskoler				554 309
xxxx	[Formålet/Virksomheten]	xx		0 BR1.018
xxxx	[Formålet/Virksomheten]	xx		0 BR1.018
Sum utbetalinger i alt				554 309
				0 BR1.1

1) Dersom virksomheten disponerer flere oppgjørskontoer i Norges Bank enn den ordinære driftskontoen, skal også disse beholdningene spesifiseres med inngående saldo, endring i perioden og utgående saldo. Slike beholdninger skal også inngå i oversikten over beholdninger rapportert til kapitalavgivskapsen. 2) Ytterligere beløp spesifiseres særskilt nedenfor.

Dato: 17.12.2013
Version:1

11.02.2015 13:50

7 Noter

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter

	2014	2013	B 2015 Referanse
<i>Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>			
Overført bevilgning fra foregående år (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0 N1.1
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet*	534 814	498 436	562 000 N1.2
- brutto benyttet til investeringsformål / varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd (-)	-13 901	-13 659	-15 750 N1.3
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0 N1.4
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	14 454	13 819	15 645 N1.5
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhengende anleggsmidler (+)	29	5	0 N1.6
+ inntekt til pensjoner (gjelder virksomheter som er med i sentral ordning)	0	0	0 N1.7
- utbetaling av tilskudd til andre (-)	-96	0	0 N1.8
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet*	19 495	16 922	13 000 N1.9
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	554 796	515 523	574 895 N1.10
<i>* Vesentlige tildelinger skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.</i>			
<i>Tilskudd og overføringer fra andre departement</i>			
Periodens tilskudd/overføring fra andre departement*	370	383	400 N1.11
- brutto benyttet til investeringsformål / varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd (-)	0	0	0 N1.12
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0 N1.13
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	0	0	0 N1.14
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhengende anleggsmidler (+)	0	0	0 N1.15
- utbetaling av tilskudd til andre (-)	0	0	0 N1.17
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0	0 N1.18
Sum tilskudd og overføringer fra andre departement	370	383	400 N1.19
<i>* Vesentlige tilskudd/overføringer skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.</i>			
Sum inntekt fra bevilgninger (linje RE.1 i resultatregnskapet)	555 165	515 906	575 295 N1.20
<i>Tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer *</i>			
Periodens tilskudd høgskolens aktivitet	0	0	0 N1.21
Periodens tilskudd /overføring 2	0	0	0 N1.21
Andre tilskudd /overføringer i perioden*	0	0	0 N1.21A
- utbetaling av tilskudd til andre (-)	0	0	0 N1.21B
Periodens tilskudd /overføring fra Utdanningsdirektoratet	0	0	0 N1.21C
- utbetaling av tilskudd fra Utdanningsdirektoratet til andre (-)	0	0	0 N1.21D
Periodens tilskudd /overføring fra NFR	440	310	6 000 N1.23
- utbetaling av periodens tilskudd/overføring fra NFR til andre (-)	0	0	0 N1.29
Andre poster som vedrører tilskudd/overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer (spesifiseres)	13 236	8 983	13 000 N1.30
Sum tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer	13 676	9 293	19 000 N1.31
<i>*Vesentlige bidrag skal spesifiseres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forplikelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet.</i>			
<i>Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet*</i>			
Periodens tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond (RFF)	125	793	2 000 N1.22A
- utbetaling av tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond til andre (-)	0	0	0 N1.22B
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	1 517	999	1 500 N1.32
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	105	3	0 N1.33
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	95	170	200 N1.34
Periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning	0	165	0 N1.35
- utbetaling av periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning til andre (-)	0	0	0 N1.35A
Periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	902	52	500 N1.36
- utbetaling av periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet til andre (-)	0	0	0 N1.36A
Periodens tilskudd/overføring fra andre	769	0	0 N1.37
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	3 513	2 182	4 200 N1.38
<i>*Vesentlige bidrag skal spesifiseres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forplikelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet.</i>			
<i>Tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger*</i>			
Mottatte gaver/gaveforsterkninger i perioden	0	0	0 N1.40
- ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger (-)	0	0	0 N1.41
+ utsatt inntekt fra mottatte gaver/gaveforsterkninger (+)	0	0	0 N1.42
Sum tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger	0	0	0 N1.43
<i>*Vesentlige bidrag skal spesifiseres på egne linjer eller i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forplikelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet.</i>			
Sum tilskudd og overføringer fra andre (linje RE.3 i resultatregnskapet)	17 189	11 475	23 200 N1.44
<i>Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv.*</i>			
Salg av eiendom	0	0	0 N1.45

Salg av maskiner, utstyr mv	7	0	0 N1.46
Salg av andre driftsmidler	0	0	0 N1.47
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner mv. (linje RE.4 i resultatregnskapet)	7	0	0 N1.48

* Vesentlige salgstransaksjoner skal kommenteres og det skal angis eventuell oremerking av midlene. Merk at det er den regnskapsmessige gevinst og ikke salgssum som skal spesifiseres under driftsinntekter, jf. også note 9.

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter, forts

Salgs- og leieinntekter

Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet:

Statlige etater	1 072	2 263	500 N1.49
Kommunale og fylkeskommunale etater	2 731	4 265	2 500 N1.50
Organisasjoner og stiftelser	2 688	1 078	2 000 N1.51
Næringsliv/privat	2 575	2 071	2 000 N1.52
Andre	45	0	0 N1.54

Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	9 111	9 677	7 000 N1.55
---	--------------	--------------	--------------------

Andre salgs- og leieinntekter

Andre salgs- og leieinntekter 1	13 047	12 804	12 000 N1.56
Andre salgs- og leieinntekter 2	3 642	3 889	3 300 N1.56
Andre salgs- og leieinntekter*	0	0	0 N1.57

Sum andre salgs- og leieinntekter	16 689	16 692	15 300 N1.59
--	---------------	---------------	---------------------

Sum salgs- og leieinntekter (linje RE.5 i resultatregnskapet)	25 800	26 369	22 300 N1.60
--	---------------	---------------	---------------------

Andre inntekter:

Gaver som skal inntektsføres	0	0	0 N1.61
Øvrige andre inntekter 1	2 146	1 688	2 205 N1.62
Øvrige andre inntekter 2	0	0	0 N1.62
Øvrige andre inntekter*	0	0	0 N1.63

Sum andre inntekter (linje RE.6 i resultatregnskapet)	2 146	1 688	2 205 N1.65
--	--------------	--------------	--------------------

Gebyrer og lisenser*

Gebyrer	0	0	0 N1.661
Lisenser	0	0	0 N1.662

Sum gebyrer og lisenser (linje RE.2 i resultatregnskapet)	0	0	0 N1.66
--	----------	----------	----------------

*Vesentlige inntekter av denne typen skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Dette avsnittet skal bare brukes når gebyrerne eller lisensene skal klassifiseres som driftsinntekt for institusjonen. Dersom institusjonen krever inn gebyrer eller mottar midler knyttet til lisenser på vegne av staten og som skal overføres til statskassen, skal slike midler klassifiseres som innkrevningsvirksomhet og presenteres i avsnittet for innkrevningsvirksomhet i resultatregnskapet og spesifiseres i note 9.

Sum driftsinntekter	600 307	555 438	623 000 N1.67
----------------------------	----------------	----------------	----------------------

Tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer, Norges forskningsråd og de regionale forskningsfondene skal som hovedregel behandles regnskapsmessig som bidrag i regnskapet for 2014.

Note 2 Lønn og sosiale kostnader

	2014	2013	Referanse
Lønninger	270 716	259 853	N2.1
Feriepenger	33 976	32 317	N2.2
Arbeidsgiveravgift	46 377	44 030	N2.3
Pensjonskostnader*	35 515	30 576	N2.4
Sykepenger og andre refusjoner	-9 987	-7 978	N2.5
Andre ytelser	3 715	3 312	N2.6
Sum lønnskostnader	380 312	362 110	N2.7
Antall årsverk	507	492	N2.8

*Gjelder virksomheter som betaler pensjonspremie selv (alle som har unntak fra bruttoprinsippet):

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret.

Premiesats til Statens pensjonskasse er 13,15 prosent for 2014.

Premiesatsen for 2013 var 12,16 prosent.

Lønn og godtgjørelser til ledende personer	Lønn	Andre godtgjørelser	
Rektor	1 010 684	5 004	N2II.1
Administrerende direktør	975 614	7 504	N2II.2
Godtgjørelse til styremedlemmer	Fast godtgjørelse	Godtgjørelse pr. møte	
Styrets leder	0	0	N2II.3
Styremedlemmer fra egen institusjon	0	0	N2II.4
Eksterne styremedlemmer	0	96 277	N2II.5
Styremedlemmer valgt av studentene	0	46 777	N2II.6
Varamedlemmer for styremedlemmer fra egen institusjon	0	0	N2II.7
Varamedlemmer for eksterne styremedlemmer	0	3 645	N2II.8
Varamedlemmer for studentrepresentanter	0	3 645	N2II.9

Lønn og godtgjørelser til ledende personer oppgis i kroner for budsjettåret 2014. For styremedlemmer som har fast godtgjørelse, oppgis godtgjørelsen for budsjettåret 2014. Når det gis godtgjørelse pr. møte, oppgis satsen pr. møte.

Note 3 Andre driftskostnader

	2014	2013	Referanse
Husleie	101 025	98 437	N3.1
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0	N3.2
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	4 449	3 784	N3.3
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	14 960	16 209	N3.4
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	2 497	1 855	N3.5
Mindre utstyrsanskaffelser	3 941	3 756	N3.6
Leie av maskiner, inventar og lignende	5 641	5 062	N3.7
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	17 933	17 715	N3.8
Reiser og diett	12 167	10 228	N3.9
Øvrige driftskostnader (*)	23 563	23 377	N3.10
Sum andre driftskostnader	186 175	180 423	N3.11

(*) Spesifiseres ytterligere under oppstillingen dersom det er andre vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet

Note 4 Immaterielle eiendeler					
	F&U	Rettigheter mv.	Under utførelse	SUM	Referanse
Anskaffelseskost 31.12.2013	0	150	0	150	N4.1
+ tilgang pr. 31.12.2014 (+)	0	420	0	420	N4.2
- avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2014 (-)	0	0	0	0	N4.3
+/- fra eiendel under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	547	0	547	N4.3A
Anskaffelseskost 31.12.2014	0	1 117	0	570	N4.4
- akkumulerte nedskrivninger 31.12.2013 (-)	0	0	0	0	N4.5
- nedskrivninger pr. 31.12.2014 (-)	0	0	0	0	N4.6
- akkumulerte avskrivninger 31.12.2013 (-)	0	-75	0	-75	N4.7
- ordinære avskrivninger pr. 31.12.2014 (-)	0	-110	0	-110	N4.8
+ akkumulert avskrivning avgang pr. 31.12.2014 (+)	0	0	0	0	N4.9
Balanseført verdi 31.12.2014	0	933	0	933	N4.10
Avskrivningsatser (levetider)	spesifikt	5 år / lineært			
Universiteter og høyskoler m.v. som kostnadsfører anskaffelser av anleggsmidler, skal oppgi hvilke immaterielle eiendeler institusjonene har anskaffet i perioden når kostprisen overstiger kr 30 000 (dersom dette avviker fra benyttet sats, skal faktisk sats oppgis) og levetiden er over 3 år. Vedlikehold og mindre investeringer og påkostninger kostnadsføres som andre driftskostnader.					
Regnskapsposten består av investeringer og påkostninger for:			2014	2013	Referanse
Immaterielle eiendeler			0	0	
Sum investeringer og påkostninger i immaterielle eiendeler			0	0	N4.11

Note 5 Varige driftsmidler										
	Tomter	Drifts- bygninger	Øvrige bygninger	Anlegg under utførelse	Infrastruktur- eiendeler	Beredskaps- anskaffelser	Maskiner, transportmidler	Annet inventar og utstyr	Sum	Referanse
Anskaffelseskost 31.12.2013	0	0	53 990	192	0	0	12 414	80 750	147 346	N5.1
+ tilgang pr. 31.12.2014 (+)	0	0	2 245	355	0	0	793	10 087	13 480	N5.2
- avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2014 (-)	0	0	0	0	0	0	-45	-551	-596	N5.3
+/- fra anlegg under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	-547	0	0	0	0	-547	N5.4
Anskaffelseskost 31.12.2014	0	0	56 235	0	0	0	13 162	90 286	159 682	N5.5
- akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2013 (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.6
- nedskrivninger pr. 31.12.2014 (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.7
- akkumulerte avskrivninger 31.12.2013 (-)	0	0	-29 680	0	0	0	-8 195	-50 715	-88 591	N5.8
- ordinære avskrivninger pr. 31.12.2014 (-)	0	0	-4 310	0	0	0	-955	-9 079	-14 344	N5.9
+ akkumulert avskrivning avgang pr. 31.12.2014 (+)	0	0	0	0	0	0	45	521	566	N5.10
Balanseført verdi 31.12.2014	0	0	22 245	0	0	0	4 056	31 013	57 314	N5.11
Avskrivningsatser (levetider)	Ingen avskrivning	10-60 år dekomponert	20-60 år dekomponert	Ingen avskrivning	Virksomhets- spesifikt	Virksomhets- spesifikt	3-15 år lineært	3-15 år lineært		
Tilleggsopplysninger når det er avhendet anleggsmidler:										
Vederlag ved avhending av anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0	39	39	N5.12
- bokført verdi av avhendte anleggsmidler* (-)	0	0	0	0	0	0	0	-32	-32	N5.13
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0	0	0	0	0	7	7	N5.14
* Når det er sannsynlighetsovervekt for at salgssummen tilfaller virksomheten:										
Resterende forpliktelse vedrørende bokført verdi av avhendte anleggsmidler er inntektsført og vist i note 1 som "utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendte anleggsmidler".										
* Når det er sannsynlighetsovervekt for at salgssummen ikke tilfaller virksomheten:										
*Resterende forpliktelse vedrørende bokført verdi av avhendte anleggsmidler er regnskapsført direkte mot "avregning med statskassen" i balansen.										
Universiteter og høyskoler m.v. som kostnadsfører anskaffelser og påkostninger, skal oppgi anskaffelser av andre varige driftsmidler som har en kostpris større enn kr 30 000 (dersom dette avviker fra benyttet sats, skal faktisk sats oppgis) og økonomisk levetid over 3 år. Vedlikehold og mindre investeringer og påkostninger skal kostnadsføres som andre driftskostnader.										
Regnskapsposten består av investeringer og påkostninger til:				2014	2013	Referanse				
Eiendom og bygg (benyttes kun av de som eier egne bygg)				0	0					
Teknisk data og undervisningsutstyr				0	0					
Anleggsmaskiner og transportmidler				0	0					
Kontormaskiner og annet inventar				0	0					
Sum investeringer og påkostninger av varige driftsmidler				0	0	N5.15				

Note 5 Varige driftsmidler										
	Tomter	Drifts- bygninger	Øvrige bygninger	Anlegg under utførelse	Infrastruktur- eiendeler	Beredskaps- anskaffelser	Maskiner, transportmidler	Annet inventar og utstyr	Sum	Referanse
Anskaffelseskost 31.12.2013	0	0	53 990	192	0	0	12 414	80 750	147 346	N5.1
+ tilgang pr. 31.12.2014 (+)	0	0	2 245	355	0	0	793	10 087	13 480	N5.2
- avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2014 (-)	0	0	0	0	0	0	-45	-551	-596	N5.3
+/- fra anlegg under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	-547	0	0	0	0	-547	N5.4
Anskaffelseskost 31.12.2014	0	0	56 235	0	0	0	13 162	90 286	159 682	N5.5
- akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2013 (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.6
- nedskrivninger pr. 31.12.2014 (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.7
- akkumulerte avskrivninger 31.12.2013 (-)	0	0	-29 680	0	0	0	-8 195	-50 715	-88 591	N5.8
- ordinære avskrivninger pr. 31.12.2014 (-)	0	0	-4 310	0	0	0	-955	-9 079	-14 344	N5.9
+ akkumulert avskrivning avgang pr. 31.12.2014 (+)	0	0	0	0	0	0	45	521	566	N5.10
Balanseført verdi 31.12.2014	0	0	22 245	0	0	0	4 056	31 013	57 314	N5.11
Avskrivningssatser (levetider)	Ingen avskrivning	10-60 år dekomponert	20-60 år dekomponert	Ingen avskrivning	Virksomhets- spesifikt	Virksomhets- spesifikt	3-15 år lineært	3-15 år lineært		
Tilleggsopplysninger når det er avhendet anleggsmidler:										
Vederlag ved avhending av anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0	39	39	N5.12
- bokført verdi av avhendte anleggsmidler* (-)	0	0	0	0	0	0	0	-32	-32	N5.13
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0	0	0	0	0	7	7	N5.14
* Når det er sannsynlighetsovervekt for at salgssummen tilfaller virksomheten:										
Resterende forpliktelse vedrørende bokført verdi av avhendte anleggsmidler er inntektsført og vist i note 1 som "utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendte anleggsmidler" .										
* Når det er sannsynlighetsovervekt for at salgssummen ikke tilfaller virksomheten:										
*Resterende forpliktelse vedrørende bokført verdi av avhendte anleggsmidler er regnskapsført direkte mot "avregning med statskassen" i balansen.										
Universiteter og høyskoler m.v. som kostnadsfører anskaffelser og påkostninger, skal oppgi anskaffelser av andre varige driftsmidler som har en kostpris større enn kr 30 000 (dersom dette avviker fra benyttet sats, skal faktisk sats oppgis) og økonomisk levetid over 3 år. Vedlikehold og mindre investeringer og påkostninger skal kostnadsføres som andre driftskostnader.										
Regnskapsposten består av investeringer og påkostninger til:				2014	2013	Referanse				
Eiendom og bygg (benyttes kun av de som eier egne bygg)				0	0					
Teknisk data og undervisningsutstyr				0	0					
Anleggsmaskiner og transportmidler				0	0					
Kontormaskiner og annet inventar				0	0					
Sum investeringer og påkostninger av varige driftsmidler				0	0	N5.15				

Note7 Netto avregning bevilgningsfinansiert virksomhet for NOKUT					
A) Avregning med statskassen (periodisert og kontant)					
<i>(Relevant for alle bruttobudsjetterte virksomheter, men også for enkelte posters del også for nettobudsjetterte virksomheter)</i>					
			2014	2013	Endring
Finansielle anleggsmidler					
	Finansielle anleggsmidler		0	0	0
	Sum	A1	0	0	0
Omløpsmidler					
	Varebeholdninger og forskudd til leverandører		0	0	0
	Kundefordringer		0	0	0
	Andre fordringer		0	0	0
	Opptjente, ikke fakturerte inntekter		0	0	0
	Kasse og bank		0	0	0
	Sum	A2	0	0	0
Kortsiktig gjeld					
	Leverandørgjeld		0	0	0
	Skyldig skattetrekk		0	0	0
	Skyldige offentlige avgifter		0	0	0
	Avsatte feriepengar		0	0	0
	Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter		0	0	0
	Annen kortsiktig gjeld		0	0	0
	Sum	A3	0	0	0
Langsiktige forpliktelser					
	Miljøforpliktelser		0	0	0
	Andre forpliktelser		0	0	0
	Sum	A3	0	0	0
Avregning med statskassen					
	A		0	0	0
B) Hovedposter fra kontant mellomværende som inngår i avregning med statskassen					
Omløpsmidler	Beholdningskonto (evt. egne bankkonti, kassebeholdninger)		0	0	0
	Forskudd ansatte/ lønnslån mv.		0	0	0
	Andre fordringer		0	0	0
Kortsiktig gjeld	Skattetrekk			0	0
	Deposita mv.		0	0	0
	Annen gjeld		0	0	0
Avregning med Statskassen / kontantbasert mellomværende, jf S-rapport					
	B		0	0	0
Avregning med Statskassen					
	A+B		0	0	0
Omløpsmidler og kortsiktig gjeld vil som hovedregel ha sin finansiering (motpost) knyttet til posten <i>Avregning med statskassen</i> , ref. gruppe "A" ovenfor. Omløpsmidler og kortsiktig gjeld, som for de bruttobudsjetterte virksomheter allerede er inkludert i virksomhetsbalansen og i kontant mellomværende med staten, skal spesifiseres i hovedpostene som fremgår av gruppe "B" ovenfor. Dersom saldo i kontantregnskapet (S-rapporten) avviker fra saldo i det periodiserte virksomhetsregnskapet, skal differansen presenteres i gruppe "A" ovenfor. Anleggsmidler vil som hovedregel følge forpliktelsesmodellen, dvs. ha finansiering (motpost) klassifisert som avsetning for langsiktige forpliktelser på regnskapslinjen <i>Ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler</i> .					
Avstemming av periodens resultat mot endring i mellomværende med statskassen					
	Konsernkonto utbetaling				0
	Konsernkonto innbetaling				0
	Netto trekk konsernkonto				0
	Innbetaling innkrevingsvirksomhet				0
	Utbetaling tilskuddsforvaltning				0
	Inntektsført fra bevilgning (kontogruppe 19)				0
	Arbeidsgiveravgift/gruppeliv ført på kap. 5700/5309				0
	Korrigerer av avsetning for feriepengar (ansatte som går over i annen statlig stilling)				0
	Tilbakeførte utsatte inntekter ved salg/avgang AM, der forpliktelsen ikke er resultatført				0
	Andre avstemmingsposter (spesifiseres)				0
	Forskjell mellom resultatført og netto trekk på konsernkonto				0
	Resultat av periodens aktiviteter før avregning mot statskassen				0
	Sum endring i avregning med statskassen *				0
* Skal være lik summen av A i endringskolonnen					

Note 8 Innskutt og opptjent virksomhetskapi tal (nettobudsjetterte virksomheter)		
Nettobudsjetterte virksomheter kan ikke etablere virksomhetskapi tal innenfor den bevilgningsfinansierte og bidragsfinansierte aktiviteten, se note 15. Opptjent virksomhetskapi tal tilsvarer dermed resultatet fra oppdragsfinansiert aktivitet.		
Universitet og høyskoler kan anvende opptjent virksomhetskapi tal til å finansiere investeringer i randsone- virksomhet. Når virksomhetskapi tal er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet virksomhetskapi tal, dvs den kan ikke anvendes til å dekke eventuelle underskudd innenfor den løpende driften.		
Innskutt virksomhetskapi tal er kapitalen knyttet til aksjer som ble finansiert av bevilgning på 90-post og som derfor tidligere var klassifisert som aksjer i gruppe 1. Disse aksjene føres nå i gruppe 2 og er overført til den enkelte institusjons virksomhetsregnskap. Innskutt virksomhetskapi tal skal anses som bundet.		
<i>Innskutt virksomhetskapi tal:</i>	Beløp	Referanse
Innskutt virksomhetskapi tal 01.01.2014	0	N8I.011
Oppskrivning av eierandeler i perioden (+)	0	N8I.012
Nedskrivning av eierandeler i perioden (-)	0	N8I.013
Salg av eierandeler i perioden (-)	0	N8I.014
Innskutt virksomhetskapi tal 31.12.2014	0	N8I.1
<i>Bunden virksomhetskapi tal:</i>		
Bunden virksomhetskapi tal pr. 01.01.2014	378	N8I.021
Kjøp av aksjer i perioden	0	N8I.022
Salg av aksjer i perioden (-)	-5	N8I.023
Oppskrivning av aksjer i perioden	0	N8I.024
Nedskrivning av aksjer i perioden (-)	0	N8I.025
Bunden virksomhetskapi tal 31.12.2014	373	N8I.2
Innskutt og bunden virksomhetskapi tal 31.12.2014	373	N8I.sum
<i>Annen opptjent virksomhetskapi tal:</i>		
Annen opptjent virksomhetskapi tal 01.01.2014	10 869	N8II.011
Underskudd bevilgningsfinansiert aktivitet belastet annen opptjent virksomhetskapi tal (-)	-1 085	N8II.012
Overført fra periodens resultat	3 635	N8II.013
Overført til/fra bunden virksomhetskapi tal (+/-)	5	N8II.014
Annen opptjent virksomhetskapi tal 31.12.2014	13 424	N8II.1
Sum virksomhetskapi tal 31.12.2014	13 796	N8I.total
Nettobudsjetterte virksomheter kan eventuelt supplere med ytterligere spesifikasjon og gruppering av opptjent virksomhetskapi tal på egne linjer under oppstillingen. (Gjelder f.eks. virksomheter som fordeler opptjent virksomhetskapi tal til underliggende driftsenheter)		

Note 11 Investeringer i aksjer og selskapsandeler

	Organisasjons - nummer	Ervervsdato	Antall aksjer/ andeler	Eierandel	Årets resultat*	Balanseført egenkapital **	Balanseført verdi i virksom- hetens regn- skap	Rapportert til kapital- regnskapet (1)	Referanse
<i>Aksjer</i>									
Borg Innovasjon AS	983208355	2001	1	1,0 %	39	839	0	21	N11.010
Smart Innovation Østfold AS	986258191	2004	5	0,5 %	-3 077	-1 361	50	50	N11.010
Drivhuset Østfold AS	998251346	2012	10	33,3 %	176	246	10	10	N11.010
Østfoldforskning AS	989861751	2013	250	8,3 %	1 170	5 044	313	313	N11.010
Selskap 5				0,0 %	0	0	0	0	N11.010
Osv.				0,0 %	0	0	0	0	N11.010
Sum aksjer					-1 692	4 768	373	394	N11.1
<i>Andeler (herunder leieboerinnskudd)</i>									
Selskap 1					0	0	0	0	N11.021
Selskap 2					0	0	0	0	N11.021
Øvrige selskap***					0	0	0	0	N11.022
Sum andeler					0	0	0	0	N11.2
Balanseført verdi 31.12.2014					-1 692	4 768	373	394	N11.3
* Gjelder bokført resultat i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap									
** Gjelder bokført egenkapital i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap									
(1) Rapportering av aksjer og andeler til statens kapitalregnskap skal følger reglene i kapittel 4.4 i Meld. St. 3									
<i>I henhold til avtalt fremgangsmåte er verdi av aksje Borg Innovasjon AS tatt ut av virksomhetens balanse, men står foreløpig som verdi i kapitalregnskapet i påvente av endelig og avsluttet konkursbehandling. I tabelloppstillingen benyttes tall for 2012 - siste avlagte regnskap. I følge bobestyrer pr januar 2015 vil boet bli gjort opp i løpet av 2015.</i>									

Note 13 Kundefordringer

	31.12.2014	31.12.2013	Referanse
Kundefordringer til pålydende	2 364	4 169	N13.1
Avsatt til latent tap (-)	-239	-219	N13.2
Sum kundefordringer	2 125	3 950	N13.3

Note 14 Andre kortsiktige fordringer

Forordninger	31.12.2014	31.12.2013	Referanse
Forskuddsbetalt lønn	27	45	N14.1
Reiseforskudd	153	53	N14.2
Personallån	12	43	N14.3
Andre fordringer på ansatte	0	0	N14.4
Forskuddsbetalte kostnader	1 890	1 781	N14.5
Andre fordringer	1 698	767	N14.6
Fordring på datterselskap m.v*	0	0	N14.7
Sum	3 780	2 689	N14.8
* gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.			

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (netto budsjetterte virksomheter)

Den andel av bevilgninger og midler som skal behandles tilsvarende som ikke er benyttet ved regnskapsavslutningen, er å anse som en forpliktelse. Det skal spesifiseres hvilke formål bevilgningen forutsettes å dekke i påfølgende termin. Vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte prioriterte oppgaver/formål innenfor bevilgningsfinansiert aktivitet og aktivitet som skal behandles tilsvarende:

Inntektsførte bevilgninger:	Avsetning pr. 31.12.2014	Overført fra virksomhets- kapital	Avsetning pr. 31.12.2013	Endring i perioden	Referanse
Kunnskapsdepartementet					
<i>Utsatt virksomhet</i>					
Fagavdelingene og rekrutteringsstipendiater	11 346	0	12 839	-1 493	N15l.011
Prioritert oppgave 2	0	0	0	0	N15l.011
Prioritert oppgave 3	0	0	0	0	N15l.011
Andre prioriterte oppgaver*	0	0	0	0	N15l.012
SUM utsatt virksomhet	11 346	0	12 839	-1 493	N15l.1
<i>Strategiske formål</i>					
Styrets strategiske tiltak	19 289	0	16 230	3 059	N15l.021
Fellestiltak	3 166	0	921	2 245	N15l.021
Fagavdelingenes strategiske midler	15 554	1 085	6 966	8 588	N15l.021
Andre prioriterte oppgaver*	0	0	0	0	N15l.022
SUM strategiske formål	38 010	1 085	24 117	13 893	N15l.2
<i>Større investeringer</i>					
Driftsenhetenes planlagte investeringer	7 632	0	4 071	3 561	N15l.031
Prioritert oppgave 2	0	0	0	0	N15l.031
Prioritert oppgave 3	0	0	0	0	N15l.031
Andre prioriterte oppgaver*	0	0	0	0	N15l.032
SUM større investeringer	7 632	0	4 071	3 561	N15l.3
<i>Andre avsetninger</i>					
Øremerkede midler fra KD inkl Nasjonalt senter for fr.språk	5 757	0	7 863	-2 106	N15l.041
Fellestjenestene inkl fellesadministrasjonen	11 271	0	8 760	2 511	N15l.041
VIDERE (SKUT - senter for kompetanseutvikling)	3 004	0	2 590	414	N15l.041
Andre formål*	0	0	0	0	N15l.042
SUM andre avsetninger	20 032	0	19 213	819	N15l.4
Sum Kunnskapsdepartementet	77 020	1 085	60 240	16 780	N15l.KD
Andre departementer					
<i>Utsatt virksomhet</i>	0	0	0	0	N15l.051
<i>Strategiske formål</i>	0	0	0	0	N15l.052
<i>Større investeringer</i>	0	0	0	0	N15l.053
<i>Andre avsetninger</i>	0	0	0	0	N15l.054
Sum andre departementer	0	0	0	0	N15l.5
Sum avsatt andel av bevilgningsfinansiert aktivitet	77 020	1 085	60 240	16 780	N15l.5A
Inntektsførte bidrag:					
Andre statlige etater					
<i>Utsatt virksomhet</i>	0	0	0	0	N15l.061
<i>Strategiske formål</i>	0	0	0	0	N15l.062
<i>Større investeringer</i>	0	0	0	0	N15l.063
<i>Andre avsetninger</i>	0	0	0	0	N15l.064
Sum andre statlige etater	0	0	0	0	N15l.6
Norges forskningsråd					
<i>Utsatt virksomhet</i>	0	0	0	0	N15l.071
<i>Strategiske formål</i>	0	0	0	0	N15l.072
<i>Større investeringer</i>	0	0	0	0	N15l.073
<i>Andre avsetninger</i>	0	0	0	0	N15l.074
Sum Norges forskningsråd	0	0	0	0	N15l.7

Regionale forskningsfond					
Utsatt virksomhet	0	0	0	0	N15I.081
Strategiske formål	0	0	0	0	N15I.082
Større investeringer	0	0	0	0	N15I.083
Andre avsetninger	0	0	0	0	N15I.084
Sum regionale forskningsfond	0	0	0	0	N15I.8
Andre bidragsytere*					
Utsatt virksomhet	0	0	0	0	N15I.091
Strategiske formål	0	0	0	0	N15I.092
Større investeringer	0	0	0	0	N15I.093
Andre avsetninger	0	0	0	0	N15I.094
Sum andre bidragsytere	0	0	0	0	N15I.9
Direkte posterte statsinterne feriepengeforpliktelser - inkl. arbeidsgiveravgift (underkonto 2168)	134		0	134	N15I.FPF
Sum avsatt andel av tilskudd til statlig og bidragsfinansiert aktivitet	77 154	1 085	60 240	16 914	N15I.10
Korreksjon - feriepengeforpliktelser				-134	N15I.10A
Tilført fra annen opptjent virksomhetskaptal - se note 8				-1 085	N15I.10B
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet				15 695	N15I.11
Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettobudsjetterte virksomheter), forts					
Ikke inntektsførte bevilgninger, bidrag og gaver:					
	Avsetning pr. 31.12.2014		Avsetning pr. 31.12.2013	Endring i perioden	Referanse
Kunnskapsdepartementet					
Tiltak/oppgave/formål	0		0	0	N15II.011
Tiltak/oppgave/formål	0		0	0	N15II.011
Tiltak/oppgave/formål*	0		0	0	N15II.011
Sum Kunnskapsdepartementet	0		0	0	N15II.1
Andre departementer					
Tiltak/oppgave/formål	0		0	0	N15II.021
Tiltak/oppgave/formål	0		0	0	N15II.021
Tiltak/oppgave/formål*	0		0	0	N15II.021
Sum andre departementer	0		0	0	N15II.2
Andre statlige etater (unntatt NFR)					
Diverse prosjekter	9 468		3 246	6 222	N15II.061
Etterutdanning	0		1 722	-1 722	N15II.061
Videreutdanning	0		3 074	-3 074	N15II.061
Sum andre statlige etater	9 468		8 042	1 426	N15II.6
Norges forskningsråd					
Diverse prosjekter	117		69	48	N15II.031
Tiltak/oppgave/formål*	0		0	0	N15II.031
Tiltak/oppgave/formål*	0		0	0	N15II.031
Sum Norges forskningsråd	117		69	48	N15II.3
Regionale forskningsfond					
Diverse prosjekter	-41		-763	722	N15II.041
Tiltak/oppgave/formål	0		0	0	N15II.041
Tiltak/oppgave/formål*	0		0	0	N15II.041
Sum regionale forskningsfond	-41		-763	722	N15II.4

Andre bidragsytere					
Diverse bidragsprosjekter	1 087	1 658	-571	N15II.051	
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15II.051	
Tiltak/oppgave/formål*	0	0	0	N15II.051	
Sum andre bidragsytere	1 087	1 658	-571	N15II.5	
Sum ikke inntektsførte bevilgninger og bidrag					
	10 631	9 006	1 625	N15II.BB	
<i>Gaver og gaveforsterkninger</i>					
Tiltak/oppgave/formål/giver	0	0	0	N15II.071	
Tiltak/oppgave/formål/giver	0	0	0	N15II.071	
Tiltak/oppgave/formål/giver*	0	0	0	N15II.071	
Sum gaver og gaveforsterkninger	0	0	0	N15II.7	
Sum ikke inntektsførte bevilgninger, bidrag og gaver mv					
	10 631	9 006	1 625	N15II.BBG	
* Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.					
Avsnittet "Ikke inntektsførte bevilgninger, bidrag og gaver" skal primært brukes til periodisering av bevilgninger m.v. i forbindelse med presentasjon av delårsregnskap. Ved årsavslutningen kan avsnittet bare brukes når det kan dokumenteres at midlene er forutsatt brukt i påfølgende termin fra bevilgnende myndighets side. Vesentlige poster bør presenteres på egne linjer.					
I avsnittet "Inntektsførte bevilgninger og bidrag" skal de prioriterte oppgavene grupperes i kategorier som vist under den delen av note som spesifiserer avsetningene under Kunnskapsdepartementet. I avsnittet "Utsatt virksomhet" skal institusjonene føre opp tildelinger til planlagt virksomhet som ikke ble gjennomført i perioden. I avsnittet "Strategiske formål" skal institusjonene føre opp avsetninger til tiltak som i henhold til institusjonens strategiske plan eller annet planverk er forutsatt gjennomført i senere perioder og som ikke er dekket gjennom bevilgninger i de terminer tiltakene planlegges gjennomført. I avsnittet "Større investeringer" skal institusjonene føre opp avsetninger til utstyr til nybygg eller andre bevilgninger til eller i tilslutning til byggevirksomhet som er forutsatt gjennomført i senere perioder og som ikke er dekket gjennom bevilgninger i de terminer investeringene er planlagt gjennomført. I avsnittet "Andre avsetninger" skal institusjonene føre opp avsetninger uten spesifisert formål eller formål som som ikke hører inn under de tre kategoriene som er omtalt ovenfor.					
* I avsnittet "Andre bidragsytere" skal vesentlige poster spesifiseres etter bidragsyter i kategoriene "Utsatt virksomhet", "strategiske formål", "Større investeringer" og eventuelt "Andre avsetninger, jf. oppstillingen i avsnittet for NFR.					

Note 16 Opptjente, ikke fakturerte inntekter / Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter			
Opptjente, ikke fakturerte inntekter			
	31.12.2014	31.12.2013	Referanse
Prosjekter oppdragsundervisning	44	43	N16.010
Øvrige prosjekter*	43	56	N16.011
Sum fordringer	87	99	N16.1
Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter			
	31.12.2014	31.12.2013	
Prosjekter oppdragsundervisning	4 471	3 877	N16.021
Øvrige prosjekter*	413	58	N16.022
Sum gjeld	4 885	3 935	N16.2
<i>Prosjektene spesifiseres etter sin art.</i>			
* Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.			

Note 17 Bankinnskudd, kontanter og lignende

	31.12.2014	31.12.2013	Referanse
Innskudd statens konsernkonto (nettobudsjetterte virksomheter)	170 250	154 503	N17.1
Øvrige bankkonti i Norges Bank *	-180	-274	N17.2A
Øvrige bankkonti utenom Norges Bank*			N17.2B
Håndkasser og andre kontantbeholdninger*	325	459	N17.3
Sum bankinnskudd og kontanter	170 396	154 688	N17.4
* Vesentlige beholdninger skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.			

Note 18 Annen kortsiktig gjeld

Gjeld	31.12.2014	31.12.2013	Referanse
Skyldig lønn	5 293	6 757	N18.1
Skyldige reiseutgifter	471	516	N18.2
Annen gjeld til ansatte	0	0	N18.3
Påløpte kostnader	5 299	809	N18.4
Annen kortsiktig gjeld	814	3 180	N18.5
Gjeld til datterselskap m.v*	0	0	N18.6
Sum	11 877	11 262	N18.7
* Gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet			
Alle vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.			

Resultatoppstilling for organer etter UHL § 1 - 4 (4)**Organ: Nasjonalt senter for fremmedspråk i utdanningen**

	2014	2013	Referanse
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	12 581	13 249	EFF.01
Inntekt fra tilskudd og overføringer			EFF.02
Salgs- og leieinntekter	37	29	EFF.03
Andre driftsinntekter	197	57	EFF.04
Sum driftsinntekter	12 815	13 335	EFF.1
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	8 891	8 176	EFF.21
Varekostnader			EFF.22
Andre driftskostnader	5 072	5 612	EFF.23
Sum driftskostnader	13 963	13 789	EFF.2
Ordinært driftsresultat	-1 149	-454	EFF.3

Note 21 Spesifikasjon av andre innbetalinger (i kontantstrømoppstillingen)

Andre innbetalinger	2014	2013	B 2015	Referanse
DEL I				
<i>Tilskudd til diverse bidragsfinansiert aktivitet</i>				
Innbetalinger fra kommunale og fylkeskommunale etater	1 517	1 096	1 000	N21.1
Innbetalinger fra organisasjoner og stiftelser	105	100	100	N21.2
Innbetalinger fra næringsliv/private	95	167	100	N21.3
Innbetalinger fra EU til undervisning og andre formål	902	363	500	N21.5
Innbetalinger fra andre	-1 441	0	0	N21.7
<i>Sum tilskudd til diverse bidragsfinansiert aktivitet</i>	1 179	1 726	1 700	N21.8
DEL II				
<i>Innbetalinger fra EUs rammeprogram for forskning m.v.</i>				
Direkte innbetalinger fra EUs rammeprogram for forskning - FP7	0	0	0	N21.9
Direkte innbetalinger fra randsonerprogrammer til FP7 (JTI)	0	0	0	N21.10
Direkte innbetalinger fra aktiviteter med hjemmel i art. 185	0	0	0	N21.11
Direkte innbetalinger fra andre randsonerprogrammer	0	262	0	N21.12
<i>Sum direkte tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning m.v.</i>	0	262	0	N21.13
DEL III				
Direkte innbetaling fra EUs rammeprogram for forskning (linje 23)	0	262	0	N21.14
- utbetaling av tilskudd fra EU til andre (-)	0	0	0	N21.15
+ innbetalinger av tilskudd fra EU fra statlige etater (+)	0	0	0	N21.16
+ innbetalinger av tilskudd fra EU fra andre (+)	0	0	0	N21.17
<i>Sum netto tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning m.v.</i>	0	262	0	N21.18
DEL IV (oppsummering)				
Tilskudd til diverse bidragsfinansiert aktivitet (linje 15)	1 179	1 726	1 700	N21.19
Tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning m.v. (linje 23)	0	262	0	N21.20
Øvrige innbetalinger	1 872	308	505	N21.21
<i>Sum andre innbetalinger</i>	3 051	2 296	2 205	N21.22

Merknad: Formålet med note 21 er å etablere beregningsgrunnlaget for parametrene knyttet til de tilskudd og overføringer fra EUs rammeprogram for forskning m.v. (linje N21.18) som inngår i finansieringssystemet for universitets- og høyskolesektoren. Sum andre innbetalinger (linje N21.22) skal samsvare med linje KS10 i kontantstrømoppstillingen.

Note 22 Spesifikasjon av innbetalinger fra andre statsetater (kontantstrømoppstillingen)

DEL I				
Tilskudd og overføringer fra andre statsetater	2014	2013	B 2015	Referanse
Direkte innbetalinger fra NFR	440	449	6 000	N22.010
+ innbetalinger fra NFR via andre statlige etater	0	0	0	N22.011
+ innbetalinger fra NFR via andre	0	0	0	N22.012
Sum innbetalinger (brutto) fra NFR	440	449	6 000	N22.1
DEL II				
Sum innbetalinger (brutto) fra NFR (linje 12)	440	449	6 000	N22.031
- utbetalinger av tilskudd fra NFR til andre (-)	0	0	0	N22.032
Sum innbetalinger (netto) fra NFR	440	449	6 000	N22.3
DEL III				
Direkte innbetalinger fra RFF	125	504	2 000	N22.041
+ innbetalinger fra RFF via andre statlige etater	0	0	0	N22.042
+ innbetalinger fra RFF via andre	0	0	0	N22.043
Sum innbetalinger (brutto) fra RFF	125	504	2 000	N22.4
DEL IV				
Sum innbetalinger (brutto) fra RFF (linje 23)	125	504	2 000	N22.051
- utbetaling av tilskudd fra RFF til andre (-)	0	0	0	N22.052
Sum innbetalinger (netto) fra RFF	125	504	2 000	N22.5
DEL V				
Direkte innbetalinger fra Utdanningsdirektoratet	0	0	0	N22.061
+ innbetalinger fra Utdanningsdirektoratet via andre statlige etater	0	0	0	N22.062
+ innbetalinger fra Utdanningsdirektoratet via andre	0	0	0	N22.063
- utbetaling av tilskudd fra Utdanningsdirektoratet til andre (-)	0	0	0	N22.064
Sum innbetalinger (netto) fra Utdanningsdirektoratet	0	0	0	N22.6
DEL VI (Oppsummering)				
Innbetalinger direkte fra NFR (linje 9)	440	449	6 000	N22.071
Innbetalinger fra NFR via andre statlige etater (linje 10)	0	0	0	N22.072
Innbetalinger direkte fra RFF (linje 20)	125	504	2 000	N22.073
Innbetalinger fra RFF via andre statlige etater (linje 21)	0	0	0	N22.074
Innbetalinger direkte fra Utdanningsdirektoratet (linje 31)	0	0	0	N22.075
Innbetalinger fra Utdanningsdirektoratet via andre statlige etater (linje 32)	0	0	0	N22.076
Øvrige innbetalinger fra andre statlige etater	14 677	11 103	15 200	N22.077
Sum innbetalinger fra andre statlige etater	15242	12056	23200	N22.7

Merknad: Formålet med note 22 er å etablere beregningsgrunnlaget for parametrene knyttet til tilskudd og overføringer fra Norges forskningsråd og regionale forskningsfond (RFF) som inngår i finansieringssystemet for universitets- og høyskolesektoren. Tilskudd og overføringer fra Utdanningsdirektoratet inngår ikke i finansieringssystemet, men brutto og netto kontantstrøm fra direktoratet er tatt med for oversiktens skyld og for de institusjoner som ønsker å spesifisere disse tildelingene, jf. også note 1. Vær ellers oppmerksom på at Sum innbetalinger fra andre statlige etater (linje 45) skal være lik linje KS.6 i kontantstrømoppstillingen.

VEDLEGG

Vedlegg 1 Strategisk plan 2015 – 2018 for Høgskolen i Østfold med tiltak for 2015

VIRKSOMHETSIDÉ

Høgskolen i Østfold skal være en nasjonalt attraktiv høyskole med regional forankring. Vi fyller vår rolle som fremtidsrettet kunnskapsaktør gjennom en arbeidslivsorientert studie- og fagportefølje med fokus på kvalitet, tverrfaglighet og fleksibilitet. Kjernen skal være anerkjente bachelor- og masterstudier primært utledet av regionens behov for kompetanse. Høgskolen skal stimulere til og utvikle seg gjennom dialog og samarbeid på tvers av grenser; geografisk, faglig, kulturelt og organisatorisk. Vi skal være en drivkraft i den regionale utviklingen og en attraktiv samarbeidspartner for arbeids- og samfunnsliv både regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

VISJON

Høgskolen i Østfold møter fremtiden med grenseløs kunnskap

For institusjonen betyr dette at vi skal:

- være vårt samfunnsansvar bevisst som den viktigste kunnskapsutvikler og -formidler i Østfold og i grenseregionen
- ha en bred studieportefølje hovedsakelig utledet av regionens behov for kompetanse, med enkelte studier med nasjonalt og internasjonalt nedslagsfelt
- utvikle oss sammen med relevante kunnskapsmiljøer
- ha spesiell fokus på samarbeid med utdanningsinstitusjoner i vårt nærområde i Sverige
- tilby studier tilpasset et arbeidsliv som trenger kontinuerlig fornyelse av kompetanse
- legge vekt på samarbeid og kunnskapsdeling over avdelingsgrenser og utvikle tverrfaglige FoU/KU-miljøer¹⁴
- investere i utvikling av undervisning og samtidig ha en forsvarlig styring og bærekraftig forvaltning av ressursene i organisasjonen

For studentene betyr dette at:

- alle våre studier og programmer skal være av høy kvalitet og gi relevant og ettertraktet kompetanse
- alle våre studieprogrammer skal ha innebygd et kritisk perspektiv
- vår undervisning til en hver tid skal være forskningsbasert og av høy kvalitet
- vi skal tilby et inkluderende læringsmiljø kjennetegnet ved nærhet og mangfold i tråd med prinsippet om universell utforming
- vårt studentdemokrati og studentmiljø skal være aktivt og inkluderende
- vi skal legge til rette for fleksible utdanningsløsninger

For ansatte betyr dette at vi skal:

- styrke vår felles identitet og kultur og fremstå som «Ett HiØ»
- være pedagogisk nyskapende, faglig motiverende og gi muligheter for utvikling
- ha et dynamisk arbeids- og forskningsmiljø som fremmer samarbeid internt og eksternt

¹⁴ FoU = Forskning og utvikling, KU = Kunstnerisk utviklingsarbeid

For omverdenen betyr dette at vi skal:

- være den foretrukne kunnskapsleverandøren for hele Østfold
- være en åpen, modig, samarbeidsvillig og innovativ virksomhet
- være synlig gjennom å formidle vår forskning, våre utviklingsarbeider og kunstneriske aktivitet og bidra med kompetanse i den offentlige debatt
- være aktive i nettverksbygging på relevante arenaer og spille en aktiv og tydelig rolle i den regionale utviklingen

VIKSOMHETSMÅL, STRATEGIER OG STYRINGSPARAMETERE

1 Utdanning

Virksomhetsmål 1.1 Vår studieportefølje er profesjons- og arbeidslivs-orientert med primær vekt på regionens behov for kompetanse og med fokus på fagutvikling og innovasjon som er relevant for et samfunns- og arbeidsliv i stadig endring.
Strategier For å oppnå dette vil vi: • videreutvikle samhandlingen med arbeidslivet ved aktiv bruk av formaliserte samhandlingsarenaer og gjennom prosjektsamarbeid, praksisopplæring og arbeidslivspraksis • tilby fleksibel, arbeidslivsorientert og oppdatert etter- og videreutdanning • integrere et innovativt tanke sett i studiene • integrere en fagkritisk dimensjon i alle våre studietilbud • utvikle studier på tvers av tradisjonelle faggrenser
Styringsparametere - Kandidatmåltall for utvalgte studier - Studieporteføljens relevans i forhold til arbeidsmarkedet - Dialog og samhandling med arbeidslivet - Eksternt finansiert etter- og videreutdanning - Måltall vs antall studenter - Emner på tvers av tradisjonelle faggrenser
Tiltak 2015 1. Foreta en kritisk gjennomgang av høgskolens masterportefølje for strategiperioden 2. Videreføre prosjekt knyttet til utvikling av femårig lærerutdanning
Virksomhetsmål 1.2 Vårt studie- og læringsmiljø er kjennetegnet ved: • god undervisning og veiledning, klare mål, hyppige tilbakemeldinger og relevante vurderingsformer • nærhet, mangfold, inkludering og et aktivt studentmiljø og studentdemokrati
Strategier For å oppnå dette vil vi: • utvikle pedagogiske metoder og studiemodeller med digitale løsninger som styrker studentenes læringsutbytte • styrke og utvikle undervisnings- og studiekvaliteten basert på tett oppfølging av jevnlig studentevalueringer • sikre den pedagogiske kvaliteten ved å styrke utdanningsledelsen på programnivå • utvikle og fremme et gjensidig ansvar for læring ved å legge til rette for god veiledning, samarbeid og hyppig kontakt mellom foreleser/veileder og student • utvikle høgskolen som flerkulturell arena hvor en arbeider for et inkluderende læringsfellesskap • legge til rette for inkluderende sosiale og studentdemokratiske aktiviteter og møteplasser på tvers av fagområder, avdelingsgrenser og studiesteder • utforme et helhetlig læringsmiljø etter prinsippet om universell utforming
Styringsparametere - Studentene skal lykkes med å oppnå læringsutbyttet som er definert for studieprogrammet - Gjennomstrømming og frafall

Tiltak 2015 - Definere og gjennomføre en prosess knyttet til oppfølging av Studiebarometeret og tilpasse denne til gjeldende evalueringsregime - Utarbeide en prosedyre for arbeids- og ansvarsfordeling knyttet til studiestart, inkludert fadderordningen, og foreta en justering av opplegg med sikte på gjennomføring fra studieåret 2015/2016 - Utvikle og gjennomføre et forsøk med forkurs i matematikk for grunnskolelærerutdanningen - Styrke tilbudet til studentene når det gjelder skrivehjelp/akademisk skriving
Virksomhetsmål 1.3 Vi ligger langt fremme i utviklingen av fleksible utdanningsmodeller med digitale løsninger som tilbys både i fleksible studietilbud og studiestedsbaserte programmer.
Strategier For å oppnå dette vil vi: - sikre oppgradert og relevant IT-verktøy og programvare og god teknologisk opplæring av ansatte og studenter i bruk av utstyr og programvare - utvikle relevante digitale vurderingsformer og videreutvikle pedagogikk tilpasset ulike former for fleksible studieløp - utvikle gode rutiner og klare retningslinjer på institusjonsnivå for bruk av læringsplattform og læringsverktøy
Styringsparametere Fleksibel utdanning inkludert tilbud, antall studenter, kompetanse og tekniske løsninger/utstyr/verktøy
Tiltak 2015 Vurdere og gjennomføre relevante tiltak basert på tiltaksplan om fleksibel utdanning, jfr. Aktivitetsplan 2014 tiltak 4.
Virksomhetsmål 1.4 Våre studier gir studentene internasjonal kompetanse og forbereder studentene på yrkesutøvelse i et stadig mer internasjonalt arbeidsmarked.
Strategier For å oppnå dette vil vi: - legge til rette for at flere studenter velger å ta deler av sin utdanning i utlandet - øke internasjonaliseringen i studieprogrammene - utvikle attraktive og godt tilrettelagte studietilbud på engelsk og øke rekrutteringen av internasjonale studenter - utvikle studieprogram og grader i samarbeid med partnerinstitusjoner
Styringsparametere - antall utvekslingsstudenter ut/inn - Ansattmobilitet ut/inn - Studietilbud på engelsk - Deltakelse i Erasmus+
Tiltak 2015 - Kartlegge status og foreta en revidering av høgskolens internasjonale strategi mht - bruk av engelsk faglitteratur - studietilbud tilpasset innkomne utvekslingsstudenter - Evaluerer ordningen med stipend til studenter som ønsker å utveksle med sikte på eventuelle endringer fra studieåret 2016/2017

2 FoU og kunstnerisk utviklingsarbeid

Virksomhetsmål 2.1 Vi har et dynamisk FoU/KU-miljø preget av stor aktivitet og høy vitenskapelig og kunstnerisk kvalitet som bidrar til forskningsbasert undervisning og utvikling av samfunnet.
Strategier For å oppnå dette vil vi: - prioritere forskningsaktivitet som kan føre til økt ekstern finansiering særlig fra virkemidler for kunstnerisk utviklingsarbeid, regionale forskningsfond, Norges forskningsråd og EU - videreutvikle et støtteapparat for forskning

Styringsparametere - Andel uteksaminerte kandidater tatt opp på stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid seks år tidligere - Resultatopptak på forskning ut fra institusjonens egenart herunder - o Forskningsinnsats i MNT- og profesjonsfag - o Deltakelse i Horisont 2020 - o Vitenskapelig publisering herunder forholdet mellom nivå 1 og 2 - o Søknader om eksterne forskningsmidler - o Omfang av ekstern forskningsfinansiering (EU, NFR, RFF og andre kilder) - o Sitering i internasjonale publikasjoner
Tiltak 2015 10. Etablere et eget Stipendiatforum 11. Gjennomføre en underveisevaluering av ØFAS 12. Kartlegge mulige gevinster ved å forplikte seg gjennom å signere «Charter & Code» og utarbeide eventuell handlingsplan for implementering i tråd med dette
Virksomhetsmål 2.2 Vår FoU/KU inspirerer og bidrar til samarbeid over disiplin- og avdelingsgrenser samt omfattende samhandling med regionale og andre relevante aktører.
Strategier For å oppnå dette vil vi: • styrke arbeidet med forskergrupper, særlig på tvers av fagmiljøer • etablere institusjonelle og tverrfaglige satsingsområder forankret i solide og bærekraftige fagmiljøer med potensial for ekstern finansiering • etablere faglige utviklingsområder der høgskolen ønsker å heve sin kompetanse • videreutvikle fora for presentasjon/diskusjon av FoU/KU på tvers av avdelinger • legge til rette for lengre opphold ved utenlandske fagmiljøer for å gi ansatte mulighet for å bygge internasjonale nettverk
Styringsparametere - samarbeid med samfunns- og arbeidsliv - antall forskergrupper på tvers av fagmiljøer - resultater oppnådd i de faglige satsingsområdene - gjennomføring av lengre opphold i utenlandske forskningsmiljøer
Tiltak 2015 13. Legge til rette for lengre opphold i utenlandske forskningsmiljøer for forskningspersonale for å bygge internasjonale nettverk 14. Etablere en struktur for institusjonell oppfølging av de vedtatte faglige satsingsområdene
Virksomhetsmål 2.3 Vår FoU/KU benyttes i undervisningen, og studentene trekkes aktivt inn i FoU/KU-prosjekter.
Strategier For å oppnå dette vil vi: • stimulere fagansatte til å informere om og bruke egen forskning i sin undervisning • stimulere til at bachelor- og masteroppgaver kan knyttes til fagansattes FoU/KU-områder • bruke professor-/dosentkompetanse på tvers av utdanninger og nivåer
Styringsparametere - Samspill mellom forskning og utdanning
Tiltak 2015 15. Kartlegge status for - bruk av ansattes forskning og kunstneriske utviklingsarbeid i undervisning - omfang av bachelor- og masteroppgaver knyttet til ansattes FoU/KU-områder - bruk av professor-/dosentkompetanse i undervisningen på bachelornivå

3 Formidling og samfunnskontakt

Virksomhetsmål 3.1 Vi er regionens førstevalg som leverandør av forskningsbasert kunnskap.
Strategier For å oppnå dette vil vi: • sikre synlig og oppdatert informasjon om utdanningstilbud, forskningsaktivitet, kunstnerisk utviklingsarbeid og ansattes kompetanse • bruke tidsriktige kommunikasjonskanaler • øke kompetansen innen forskningsformidling • delta aktivt på relevante formidlingsarenaer • synliggjøre studentprosjekter • systematisere kontakten med tidligere studenter
Styringsparametere - analyse av søkerlekkasje - formidling - etter- og videreutdanning - andel inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet utenom forskningsfinansiering fra EU og NFR/RFF
Tiltak 2015 16. Utvide EXPO-konseptet til å omfatte alle avdelinger og øke tilgjengeligheten for publikum 17. Vurdere og iverksette relevante tiltak for kontakt med tidligere studenter
Virksomhetsmål 3.2 Vi er en nytenkende, modig og samarbeidsvillig aktør som spiller en tydelig rolle i samfunnsutviklingen.
Strategier For å oppnå dette vil vi: • være synlige i media regionalt og nasjonalt og på ulike formidlings- og samhandlingsarenaer • legge til rette for faglige samarbeidsprosjekter med regionale og nasjonale aktører innen offentlig sektor og privat næringsliv • gjennomføre større utadrettede arrangementer • delta aktivt i regionale utviklingsprosesser
Styringsparametere - resultater av formidling - antall medieoppslag
Tiltak 2015 18. Etablere forsøk med Program for fremragende forskningsformidling

4 Organisasjon, ledelse og forvaltning

Virksomhetsmål 4.1 Vi samarbeider med utvalgte institusjoner i Norge og Sverige for å sikre faglige og administrative gevinster.
Strategier For å oppnå dette vil vi: • skape og utnytte handlingsrommet for samarbeid og arbeidsdeling med aktuelle institusjoner som svarer til høgskolens profil og målsettinger
Styringsparametere - vurdering av pågående prosesser
Tiltak 2015 19. Evaluere og følge opp samarbeidet med Högskolan Väst 20. Følge opp KDs strukturmelding og igangsette en samarbeidsprosess med Høgskolen i Hedmark

Virksomhetsmål 4.2 Vi er en innovativ og lærende organisasjon der utvikling av de menneskelige ressursene har prioritet, ansvar og myndighet er avklart og effektive prosesser er i fokus.
Strategier For å oppnå dette vil vi: • videreutvikle vår felles virksomhetskultur: Ett HiØ • sikre et tydelig linjelederansvar og avgrensede mandater til styrer, råd og utvalg • gjennomføre målrettet investering i teknologi og kompetanseutvikling • sikre rekruttering av kvalifisert arbeidskraft
Styringsparametere - solide fagmiljøer herunder samarbeid med andre institusjoner og kompetansesammensetning inkludert andel kvinner i dosent- og professorstillinger - antall disputaser - andel midlertidig ansatte - studenter pr UF-ansatt - studiepoeng pr UF-ansatt - publiseringspoeng pr UF-ansatt
Tiltak 2015 21. Foreta en gjennomgang av høgskolens bachelor- og masterstudier mht kompetanse 22. Revidere høgskolens personalpolitikk 23. Implementere institusjonelle retningslinjer og målsettinger for arbeidsplaner, jfr. Aktivitetsplan 2014 tiltak 25 24. Etablere oppdatert delegasjonsreglement
Virksomhetsmål 4.3 Vi har en strategisk og effektiv økonomistyring som bygger på en langsiktig vurdering av vår virksomhet og finansieringen av denne.
Strategier For å oppnå dette vil vi: • videreutvikle systemer og prosesser for økonomistyring i et flerårig perspektiv • gjennomføre oppgraderinger av bygninger og utstyr basert på kartlagte behov og prinsippet om universell utforming • bidra til mer miljøvennlig utvikling av våre studiesteder
Styringsparametere - langsiktig økonomisk planlegging herunder utvikling i strategisk kapital, omfang av finansiering utover bevilgning og status bygg og utstyr
Tiltak 2015 25. Gjennomføre beslutningsprosess knyttet til påbygg ved studiested Halden 26. Gjennomføre en evaluering av arbeidet med langtidsbudsjett, prosess og struktur, og på basis av denne, etablere faste rutiner og strukturer både på institusjons- og enhetsnivå.

Vedlegg 2. Rapportering av likestillingstilstanden for 2014

1. Personal- og lønnsstatistikk

Høgskolen har en overvekt av kvinner i de fleste stillingsgrupper ved institusjonen. Kvinneandelen er fremdeles lav innen de mannsdominerte fagområdene ingeniørfag, informasjonsteknologi og økonomi, språk og samfunnsfag. Størst er kvinneandelen innen administrative stillinger, her har kvinneandelen økt med hele 18 prosentpoeng fra 2013. Innen undervisnings og forskningsstillinger ligger helse- og sosialfag på topp med en kvinneandel på 66 %.

Tabell 1. Kjønnssfordeling og gjennomsnittslønn på virksomhetsnivå 2012 – 2014

		Kjønnsbalanse			Lønn (gjennomsnittslønn per 01.10)			
		% Menn	% Kvinner	Totalt antall årsverk	Menn	Kvinner	Kvinner andel av menns lønn (%)	Total gjennomsnittslønn
Totalt	2014	45,7	54,3	508,9	47 016	43 477	92,5	45 089
	2013	46,5	53,5	488,0	45 209	41 901	92,7	43 433
	2012	46,4	53,6	491,0	44 486	40 996	92,2	42 625
Adm. stillinger	2014	27,7	72,3	153,5	47 357	39 340	83,1	41 491
	2013	46,5	53,5	131,8	47 490	39 527	83,2	41 795
	2012	46,4	53,6	131,8	45 697	38 606	84,5	40 998
UF-stillinger	2014	53,1	46,9	296,5	49 507	48 767	98,5	49 160
	2013	42,8	47,2	280,4	47 429	46 182	97,4	46 854
	2012	46,4	53,6	283,5	46 769	45 074	96,4	45 979
Drifts- og vedlikehold	2014	55,0	45,0	58,2	33 605	32 145	95,7	32 933
	2013	56,0	44,0	60,2	32 356	30 975	95,7	31 738
	2012	57,3	42,7	57,0	31 926	30 502	95,5	31 269

Tabell 2. Kjønnssfordeling på førstestillingsnivå

Stillingskategori Undervisning og forskerstillinger	Totalt		Menn		Kvinner	
	Årsverk	Andel av Totalt %	Årsverk	% Menn	Årsverk	% Kvinner
Totalt	271,6		142,6	52,5 %	129,0	47,5 %
Førsteamanuensis/førstelektor	118,5	43,6 %	63,4	23,3 %	55,1	46,5 %
Professor/dosent/professor II	26,6	9,8 %	16,6	6,1 %	10,0	37,6 %
Førstestilling inkl. toppkompetanse	145,1	53,4 %	80,0	29,5 %	65,1	44,9 %

Høgskolen har en høy kvinneandel i professor/dosentstillinger sammenlignet med øvrige statlige høgskoler. 37,6 % av toppstillingene er besatt av kvinner. Høyest er andelen kvinnelige professorer med 40,2 %. Kvinner i toppstillinger ligger litt lavere i lønn enn sine mannlige kollegaer (98,7 % av menns lønn)

Lønnsmessig ligger kvinner i gjennomsnitt 7,5 % under sine mannlige kolleger. Minst er lønnsforskjellen i undervisnings- og forskningsstillingen med en differanse på 1,5 %. Den største skjevheten mellom kvinner og menns lønn ligger i stillingskategorien administrative stillinger. Ansiennitetsforskjeller synes ikke å påvirke lønnsforskjellene i vesentlig grad.

Tabell 3. Kjønnssfordeling og gjennomsnittslønn på avdelingsnivå 2012 – 2014

		Kjønnsbalanse			Lønn (gjennomsnittslønn per 01.10)			
		% Menn	% Kvinner	Totalt antall årsverk	Menn	Kvinner	Kvinnens andel av menns lønn (%)	Total gjennomsnittslønn
Totalt	2014	45,7	54,3	508,1	47 016	43 477	92,5	45 089
	2013	46,5	53,5	488,0	45 209	41 901	92,7	43 433
	2012	46,4	53,6	491,0	44 486	40 996	92,2	42 923
ØSS	2014	62,4	37,6	57,5	49 625	50 510	1,02	49 948
	2013	66,8	33,2	53,0	48 413	47 243	97,6	48 023
	2012	66,7	33,3	54,1	47 726	46 361	97,1	47 261
IR	2014	63,3	36,7	44,6	48 104	46 988	97,7	47 677
	2013	66,2	33,8	42,8	45 740	45 354	99,2	45 606
	2012	64,9	35,1	45,3	44 975	45 133	100,4	45 028
IT	2014	81,0	19,0	26,3	46 056	55 357	120,2	47 606
	2013	81,0	19,0	26,2	45 025	53 008	117,7	46 401
	2012	88,6	11,4	26,3	44 845	45 614	101,7	44 924
HS	2014	34,4	65,6	90,1	49 536	48 766	98,4	49 030
	2013	34,0	66,0	86,4	47 421	46 586	98,2	46 878
	2012	34,0	66,0	89,4	46 387	45 218	97,5	45 624
LU	2014	56,9	43,1	85,1	47 440	48 206	101,6	47 774
	2013	55,2	44,8	88,4	46 110	46 356	100,5	46 216
	2012	52,8	47,2	90,9	45 435	45 396	99,9	45 416
Akademiet	2014	43,6	56,4	11,9	42 608	45 099	105,8	44 165
	2013	51,5	48,5	10,3	43 012	44 971	104,6	44 057
	2012	44,7	55,3	8,5	45 033	44 389	98,6	44 687

Under årets lokale lønnsforhandlinger ble det lagt vekt på at kvinner skulle sikres minimum en andel av potten tilsvarende lønnsmassen. Ut over dette ble det ikke satt vesentlig fokus på å utjevne lønnforskjeller mellom kvinner og menn.

Tabell 4. Fordeling mellom kvinner og menn i lokale forhandlinger 2014 (HTA pkt 2.3.3)

	Lønnsmasse per 1.8.14			Fordeling lokale forhandlinger 2014		
	K	M	Totalt	K	M	Totalt
Adm.	75 %	25 %	22 %	79 %	21 %	21 %
Ledelse	40 %	60 %	8 %	44 %	56 %	6 %
Tekn./drift	47 %	53 %	8 %	46 %	54 %	7 %
UFF	47 %	53 %	62 %	46 %	54 %	65 %
Totalsum	52 %	48 %		53 %	47 %	

2. Arbeidsforhold

Andel kvinner i midlertidige stillinger er noe høyere samlet sett. Størst er forskjellen mellom kvinner og menn i administrative stillinger. Andel midlertidige stillinger i denne stillingsgruppen har også økt betraktelig det siste året.

Innen undervisning og forskning har Avdeling for helse- og sosialfag den største andel kvinner i midlertidige stillinger. Dette er også den avdelingen med flest kvinner ansatt.

Av 79 medarbeidere i deltidsstillinger fylles 65 % av stillingene av kvinner. Størst er bruken av deltidsstillinger innen stillingsgruppen undervisning og forskning. En god del av deltidsbruken innen undervisnings- og forskningsstillinger skyldes en aldrende medarbeidermasse og bruk av delvis AFP. Av 42 medarbeidere er 12 62 år eller eldre. Deltidsbruken blant kvinner er høyere enn for menn.

I stillingsgruppen drifts- og vedlikehold er andelen deltidsbruk stor i forhold til antall ansatte totalt. 7 av totalt 22 renholdere, alle kvinner, inngår i denne kategorien. Ved ansettelse av nye renholdere har institusjonen fokus på å tilby egne ansatte en forhøyet stillingsprosent før man går ut med ekstern utlysning.

Tabell 5. Arbeidsforhold på virksomhetsnivå 2012 – 2014*

Stillingsgruppe	År	Midlertidige stillinger (DBH)			Deltidsstillinger (SAP)		
		% Menn	% Kvinner	Antall årsverk midlertidige stillinger	% Menn	% Kvinner	Antall deltidsstillinger
Totalt	2014	45,6	54,4	94	35,4	64,6	79
	2013	48,5	51,5	80	36,0	64,0	74
	2012	43,2	56,8	87	34,0	66,0	76
Adm. stillinger	2014	34,5	65,5	41	14,3	85,7	21
	2013	48,4	51,6	30	19,0	81,0	21
	2012	40,3	59,7	32	19,0	81,0	21
UF-stillinger	2014	49,9	50,1	45	46,7	53,3	45
	2013	46,3	53,7	42	49,0	51,0	39
	2012	37,4	62,6	47	45,0	55,0	40
Drifts- og vedlikehold	2014	0,0	0,0	0	30,8	69,2	13
	2013	0,0	0,0	0	29,0	71,0	14
	2012	0,0	100,0	0,8	27,0	73,0	15

*) Midlertidige stillinger inkludert åremålsstillinger. Professor II stillinger er holdt utenfor deltidsstillingene

Tabell 6. Arbeidsforhold på avdelingsnivå 2012 2014*

Stillingsgruppe	År	Midlertidige stillinger (DBH)			Deltidsstillinger (SAP)		
		% Menn	% Kvinner	Antall årsverk midlertidige stillinger	% Menn	% Kvinner	Antall deltidsstillinger
Totalt	2014	45,6	54,4	94,3	35,4	64,6	79
	2013	49,9	50,1	79,4	36,0	64,0	74
	2012	42,4	57,6	87,6	34,0	66,0	76
Økonomi, språk og samf.	2014	62,4	37,6	12,3	83,3	16,7	6
	2013	72,8	27,2	9,5	75,0	25,0	4
	2012	59,7	40,3	7,5	50,0	50,0	2
Ingeniørfag	2014	63,4	36,6	5,1	50,0	50,0	4
	2013	86,5	13,5	4,5	71,0	29,0	7
	2012	58,8	41,2	4,9	100,0	0,0	5
Informasjonsteknologi	2014	57,7	42,3	7,1	100,0	0,0	8
	2013	51,6	48,4	6,2	100,0	0,0	5
	2012	83,9	16,1	6,2	100,0	0,0	5
Helse og sosialfag	2014	24,2	75,8	9,9	15,4	84,6	13
	2013	18,0	82,0	13,3	20,0	80,0	10
	2012	24,5	75,5	15,9	17,0	83,0	12
Lærerutdanning	2014	47,2	52,8	18,2	25,0	75,0	8
	2013	50,0	50,0	11,2	45,0	55,0	11
	2012	36,4	63,6	15,4	42,0	58,0	12
Akademiet	2014	30,4	69,6	8,2	25,0	75,0	8
	2013	45,2	54,8	7,3	33,0	67,0	6
	2012	32,7	67,3	5,5	40,0	60,0	5

*) Midlertidige stillinger inkludert åremålsstillinger. Professor II stillinger er holdt utenfor deltidsstillingene

3. Kompetanseutvikling og opprykk

I 2014 var totalt 99 av høgskolens undervisnings- og forskningspersonale registrert i et kompetanseløp, 44 % av disse utgjør kvinner. Kvinneandelen er noe lavere for de som tar sikte på å nå toppkompetanse.

Ved Avdeling for helse- og sosialfag gjøres et betydelig arbeid for å stimulere kvinnelige ansatte til utvikling og heving av kompetanse. Ved avdelingen har de etablert mentorordning for kvinnelige forskere i kompetanseløp, nettverket «kvinnforsk» og øremerket noen av formidlingsstipendene til kvinnelige forskere.

Høgskolen hadde forventninger om at en større andel skulle kvalifisere seg til opprykk i løpet av 2014. 13 ansatte fikk tildelt kompetanseopprykk, hvorav 6 er kvinner.

Tabell 7. Kompetanseløp og opprykk – undervisnings- og forskerstillinger

Kompetanseløp		I kompetanseløp			Opprykk		
		Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt
Doktorgradsprogrammer:	2014	16	21	37	3	2	5
	2013	17	21	38	3	1	4
	2012				3	0	3
- Rekrutteringsstipendiater	2014	10	11	21	0	0	0
	2013	9	10	19	1	0	1
- Andre doktorgradsprogram	2014	6	10	16	3	2	5
	2013	8	11	19	2	1	3
Andre kvalifiseringsløp:	2014	28	34	62	3	5	8
	2013	25	34	59	6	5	11
	2012				5	7	12
- Professor	2014	6	11	17	0	1	1
	2013	5	10	15	0	1	1
	2012				1	1	2
- Dosent	2014	7	9	16	0	1	1
	2013	4	9	13	1	1	2
	2012				0	1	1
- Førstelektor	2014	15	14	29	3	3	6
	2013	16	15	31	4	1	5
	2012				4	5	9
Totalt	2014	44	55	99	6	7	13
	2013	42	55	97	9	6	15
	2012			106	8	7	15

Innen det teknisk/administrative personalet har totalt 14 personer fått endret stillingskode som følge av lokale forhandlinger etter HTA pkt 2.3.4. Av disse utgjorde 79 % kvinner. Kvinner utgjør 64 % av totalt antall årsverk i teknisk/administrative stillinger.

Tabell 8. Opprykk i teknisk/administrative stillinger etter 2.3.4-forhandlinger

		Kvinner		Menn		Totalt (N)
		Antall	% av N	Antall	% av N	
Endring av stillingskode e/ HTA 2.3.4	2014	11	79 %	3	21 %	14
	2013	6	75 %	2	25 %	8
	2012	8	53 %	7	47 %	15

4. Rekruttering

Høgskolens rekrutteringssystem har ikke innebygd funksjonalitet for å ta ut gode rapporter på fordeling av søkere og kjønn til ulike type stillingskategorier. Totalt sett ser man at det er en stor overrepresentasjon av kvinnelige søkere til stillinger. Overvekten av kvinner gjenspeiles også ved ansettelses i stillinger. 54 % av de som ble ansatt i 2014 er kvinner.

Avdeling for informasjonsteknologi har som langsiktig strategi å øke andelen kvinnelige ansatte og studenter. I stillingsutlysninger oppfordrer de spesielt kvinner til å søke og jobber aktivt med synliggjøring av kvinnelige studenter og ansatte gjennom blogg og sosiale medier.

Antall nyansettelser kan avvike noe fra oversikten under, dette gjelder i de tilfeller der medarbeidere bytter stilling innad i virksomheten, for eksempel ved overgang fra fast til midlertidig stilling.

Tabell 9. Rekruttering 2012 - 2014

Stillingskategori	År	Antall søkere		Antall nyansatte	
		Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger:	2014			17	14
	2013			8	6
	2012			15	11
Tekniske og administrative stillinger (inkl. lederstillinger):	2014			12	11
	2013			18	8
	2012			16	13
Totalt	2014	680	422	29	25
	2013	465	280	26	14
	2012	499	289	31	24

5. Sykefravær og foreldrepermisjoner

5.1 Uttak av foreldrepermisjoner og fravær på grunn av syke barn

Barns eller barnepassers sykdom står for 0,15 % av medarbeideres totale fravær og fravær knyttet til omsorg for barn (foreldrepermisjon, omsorgspermisjon, permisjon ved fødsel og adopsjon) utgjør 2,05 %. Ved HiØ, som i samfunnet generelt, tar kvinner den største byrden når det gjelder denne type fravær. Kvinner står for 80 % av fraværet knyttet til foreldrepermisjoner og 74 % av syke barn dager. Permisjonsuttaket viser en positiv tendens når det gjelder fordeling av permisjon mellom mor og far. I 2013 sto mor for 90 % av permisjonsuttaket relatert til omsorg for barn. Kvinneandelen ved HiØ er på 54 %.

Innenfor administrative stillinger ser vi at kvinner og menn har en mer jevn fordeling. Administrasjonen består av 73 % kvinner og deres fravær knyttet til permisjon og syke barn er på henholdsvis 87 % og 72 %.

Tabell 10. Oversikt over foreldrepermisjoner og fravær sykt barn 2012 – 2014

Stillingskategori		Foreldrepermisjon*		Fravær sykt barn		Antall kvinner (%)
		ant. fraværsdager		ant. fraværsdager		
		Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	
Totalt	2014	2066	493	131	45	54,2
	2013	1181	130	148	48	53,5
	2012	1312	258	136	60	53,6
Adm. stillinger	2014	1196	173	93	36	72,3
	2013	941	66	104	39	53,5
	2012	991	80	104	45	53,6
UFF-stillinger	2014	870	260	25	5	46,9
	2013	239	44	20	4	47,2
	2012	321	118	22	4	53,6
Drifts- og vedlikehold	2014	0	60	12	4	45,0
	2013	0	20	23	5	44,0
	2012	0	60	10	11	42,7

*) Foreldrepermisjon inkl. foreldrepermisjon, omsorgspermisjon samt permisjon ved fødsel og adopsjon.

5.2 Sykefraværstatistikk 2012 – 2014

Høgskolen Østfold har fornyet sin avtale om et mer inkluderende arbeidsliv (IA-avtale) for perioden 2014 – 2018. Den nasjonale målsettingen i perioden er at sykefraværet ikke skal overstige 5,6 %. Høgskolen i Østfold ligger godt innenfor den nasjonale målsettingen med et sykefravær på 3,8 %. Sammenligner vi med vår næring, undervisning i statlig sektor, ligger vi ett prosentpoeng lavere enn gjennomsnittet.

Kvinner har et generelt høyere sykefravær enn menn. Det totale sykefraværet for kvinner ved HiØ ligger på 5,07 %, dette er allikevel betydelig lavere sammenlignet med øvrige i sektoren som ligger på 6,9 %. Størst er sykefraværet blant kvinner i stillingskategori drift og vedlikehold, herunder renhold. Sykefraværet i denne stillingskategorien ligger på 10,1 %.

Tabell 11. Sykefravær 2012 – 2014

Stillingskategori		Sykefravær - egenmeldt				Sykefravær - legemeldt			
		Antall fraværsdager		Fraværsprosent		Antall fraværsdager		Fraværsprosent	
		Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Totalt	2014	382	139	0,63	0,28	2705	1020	4,45	2,01
	2013	393	196	0,66	0,39	2563	975	4,34	1,96
	2012	415	250	0,71	0,5	3160	1136	5,43	2,28
Adm. stillinger	2014	270	80	1,11	0,89	886	361	3,64	4,01
	2013	226	79	0,94	0,81	850	250	3,55	2,57
	2012	291	114	1,25	1,14	806	249	3,48	2,5

Stillingskategori		Sykefravær - egenmeldt				Sykefravær - legemeldt			
		Antall fraværsdager		Fraværsprosent		Antall fraværsdager		Fraværsprosent	
		Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
UFF-stillinger	2014	57	21	0,19	0,06	1304	580	4,22	1,66
	2013	107	67	0,37	0,2	1270	527	4,34	1,6
	2012	87	51	0,29	0,15	1782	757	6,06	2,33
Drift og vedlikehold	2014	55	38	0,96	0,56	516	79	9,06	1,15
	2013	63	52	1,07	0,72	444	198	7,58	2,74
	2012	37	85	0,65	1,13	574	133	10,79	1,77

6. Ledelse og styring

Styret og høgskolens øverste ledelse skal sikre at det er minimum 40 % representasjon av det underrepresenterte kjønn ved oppnevning av utvalg, arbeidsgrupper og lignende. I høgskolens sentrale råd og utvalg er dette kravet godt ivaretatt med unntak av læringsmiljøutvalget som har en overrepresentasjon av kvinner.

Representasjonen blant toppledelsen har nå jevnet seg ut med en kvinneandel på 45 %. I dekangruppen er 4 av 5 kvinner. Den øverste ledelsen, rektorat og høgskoledirektør, består kun av menn.

Tabell 12. Representasjon i faste utvalg 2012 – 2014

RÅD / UTVALG	ÅR	ANT. MEDLEMMER	ANT. MENN	MENN %	ANT. KVINNER	KVINNER %
Styret	2014	11	5	45 %	6	55 %
	2013	11	5	45 %	6	55 %
	2012	11	6	55 %	5	45 %
Toppleidelse: rektorat, dekaner, direktør, avdelingsdirektører	2014	11	6	55 %	5	45 %
	2013	11	7	64 %	4	36 %
	2012	9	7	78 %	2	22 %
Ansettelsesutvalg	2014	18	11	61 %	7	39 %
	2013	18	9	50 %	9	50 %
	2012	16	9	56 %	7	44 %
Ansettelsesråd	2014	7	3	43 %	4	57 %
	2013	7	3	43 %	4	57 %
	2012	7	3	43 %	4	57 %
Likestillings- og diskrimineringsutvalget*	2014	6	3	50 %	3	50 %
	2013	6	3	50 %	3	50 %
	2012	6	3	50 %	3	50 %
Læringsmiljøutvalget	2014	6	2	33 %	4	66 %
	2013	6	1	17 %	5	83 %
	2012	5	2	40 %	3	60 %
FoU-utvalget	2014	11	4	36 %	7	64 %
	2013	10	5	50 %	5	50 %
	2012	10	5	50 %	5	50 %

RÅD / UTVALG	ÅR	ANT. MEDLEMMER	ANT. MENN	MENN %	ANT. KVINNER	KVINNER %
Arbeidsmiljøutvalget (AMU)	2014	6	3	50 %	3	50 %
	2013	6	3	50 %	3	50 %
	2012	6	3	50 %	3	50 %
Klagenemda	2014	5	2	40 %	3	60 %
	2013	5	2	40 %	3	60 %
	2012	5	2	40 %	3	60 %

I 2014 ble det, fra høgskolens ledelse, initiert en helhetlig gjennomgang av høgskolens utvalgsstruktur. Gjennomgangen kom som følge av NOKUTs evaluering av kvalitetssystemet i 2012, og deres anbefalinger om å se på overlappende mandater og optimalisere fungeringen av høgskolens råd og utvalg. Som en konsekvens av denne gjennomgangen ble Ligestillings- og diskrimineringsutvalget (LDU) vedtatt lagt ned, da utvalget hadde flere overlappende mandater med to lovpålagte utvalg. Ved nedleggelse av LDU ble det presisert at diskrimineringsvern for studenter og ansatte skal ivaretas av Læringsmiljøutvalget og Arbeidsmiljøutvalget. Det lovpålagte ansvaret for likestilling ivaretas i lederlinja.

Vedlegg 3. Utdanningskapasitet

Utdanningsinstitusjon: Høgskolen i Østfold

Overordnede spørsmål, jf. plandelen av *Årsrapport 2014*. Spørsmålene besvares kort.

1. Hvor mange studieplasser kan institusjonen øke med høsten 2015, gitt 60/40 finansiering fra departementet, men innenfor dagens øvrige rammebetingelser og infrastruktur?

Svar spm 1: Høgskolen vurderer det som mulig å øke med 40 studieplasser innen teknologi, 10 studieplasser i masterstudium i tverrfaglig samarbeid, 20 studieplasser i bachelorstudier innen sosialfag, 10 studieplasser i masterstudium i fremmedspråk i skolen, 30 studieplasser i kortere språkstudier, 10 plasser i GLU 5-10, 10 plasser i masterstudier i lærerutdanning og 10 plasser i PPU deltid. Totalt 140 studieplasser.

2. Hvilke begrensende faktorer står institusjonen særlig overfor som hindrer vekst (kan spesifiseres på utdanningsprogram ved behov)?

Svar spm 2: Innen teknologi er søkergrunnlaget noe usikkert.

3. Er det særskilte studieprogram som institusjonen ønsker å prioritere spesielt av strategiske årsaker eller for å rendyrke en faglig profil?

Svar spm 3:

4. Er det særskilte studieprogrammer som institusjonen ønsker å bygge ned eller avvikle av samme årsaker?

Svar spm 4:

		Opptak høst 2014 (antall studieplasser)	Planlagt opptak høst 2015 (antall studieplasser)	Muligheter for økning i opptakskapasitet høst 2015?
		Antall	Antall	Ca. antall
Helse- og sosialfag	Samlet	158	140	30
	<i>hvorav</i> Sosialfaglige studier (BA)	136	120	20
	Master tverrfaglig samarbeid	22	20	10
Realfag og teknologiske fag	Samlet <i>hvorav:</i> (spesifiser studietilbud ved behov)	436	385	40
Lærerutdanning	Samlet	213	210	30
	<i>hvorav:</i> Grunnskolelærer - steg 5-10	61	60	10
	Praktisk-pedagogisk utdanning	123	120	10
	Masterutdanning	29	30	10
Andre fag	Samlet	252	210	40
	<i>hvorav:</i> Master i fremmedspråk	32	30	10
	Øvrige språkstudier	220	180	30

Mulighet for økning i opptakskapasitet er antall studieplasser, ikke heltidsekvivalenter.